

MODULAARINEN LAUDEKONSEPTI

Opinnäytetyö
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Paula Viertola
Muotoilun koulutusohjelma
Teollinen muotoilu

TIIVISTELMÄ

Tässä opinnäytetyössäni esittelen kaksi laudekonseptia, jotka perustuvat muotoilutyöhöni. Suunnittelun reunaehtoina toimivat modulaarisuus ja esteettömyys. Käyttäjryhmänä konseptien suunnittelun pohjalla toimivat perheet.

Työni perustana on toimeksianto, joka tähtää personoitujen saunojen ja saunakokemusten muotoiluun. Opinnäytetyöni toimii osana suurempaa muotoiluprojektia ja tähtää helpottamaan perheiden saunomista, saunojen muokattavuutta ja personointia tulevaisuudessa, sekä avaamaan ovea saunojen ja sauna-elämysten uudistukselle.

Opinnäytetyöni alussa esittelen lyhyesti toimeksiannon takana olevan yrityksen ja toimeksiantoon liittyvät viitekehykset ja tavoitteet, sekä kartoitan ja pohdin sauna-alan kasvua ja kehitystä. Työn edetessä luon haastattelujen pohjalta käyttäjäprofileja, joita käytän suunnitteluni perustana. Kartoitan myös modulaarisuuteen ja esteettömyyteen sekä saunan rakentamiseen liittyviä tekijöitä ja referenssejä ja luon niiden pohjalta kuusi alustavaa konsepti-ideaa. Näiden suunnitelmien ja luonnosten avulla osallistan muutamia henkilöitä lyhyen työpajan avulla suunnitteluuni ja luonnosten arviointiin.

Työni edetessä loppua kohti, käyn läpi osallistamisen tuloksia ja siinä esiin nousseita kommentteja ja arvioita. Näiden asioiden pohjalta pyrin yhdistämään alustavien konseptien parhaat puolet, luoden lopulta kaksi uudenlaiseen ja persoonalliseen saunakokemukseen mahdollistavaa laudekonseptia, jotka ovat modulaarisia ja esteettömiä.

TEKIJÄ:
OTSIKKO:

PAULA VIERTOLA
MODULAARINEN LAUDEKONSEPTI

SIVUMÄÄRÄ:
PÄIVÄMÄÄRÄ:

57
28.11.2016

KOULLUTUSOHJELMA:

MUOTOILUN KOULLUTUSOHJELMA

TUTKINTO:
SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO:

MUOTOILU AMK
TEOLLINEN MUOTOILU

OHJAAJAT:

MERJA KOSONEN, LEHTORI
VILLE-MATTI VILKKA, TUNTIOPETTAJA
ANNA-LEENA LAHTINEN, LEHTORI

AVAINSANAT:

LAUDESUUNNITTELU,
SAUNASUUNNITTELU,
MODULAARISUUS
ESTEETTÖMYYS
OSALLISTAVA SUUNNITTELU

ABSTRACT

AUTHOR: PAULA VIERTOLA
TITLE: A CONCEPT FOR MODULAR SAUNA SEATING

NUMBER OF PAGES: 57
DATE: 28 NOVEMBER 2016

DEGREE: BACHELOR OF CULTURE AND ARTS

DEGREE PROGRAMME: DESIGN
SPECIALISATION OPTION: INDUSTRIAL DESIGN

INSTRUCTORS: MERJA KOSONEN, SENIOR LECTURER
VILLE-MATTI VILKKA, TEACHER
ANNA-LEENA LAHTINEN,
SENIOR LECTURER

KEYWORDS: SAUNA SEATING DESIGN
SAUNA DESIGN
MODULAARITY
ACCESSIBILITY
PARCITIPATING DESIGN

In this thesis I present two concepts for sauna seating that are based on my design process. The boundary conditions of the design are modularity and accessibility and for the user group the designs are based on are families.

My work is a part of a bigger design process assignment for creating personalized saunas and bathing experiences. The goal for my thesis is to find ways to improve the comfort and fluency of bathing in saunas with children, find ways to easily modify the sauna and renew the image of sauna experiences.

At the beginning of my thesis I shortly present the company behind the assignment and the boundary conditions and goals related to it. Subsequently, I consider and chart the whole sauna industry and create some user profiles based on the interviews I conducted. These profiles are used on the bases of my early sketches and thoughts. I also chart the factors and preferences for modularity, accessibility and the sauna's structural building. Based on that information I create six different kinds of concept plans that I present to few people who participate in my design process with a brief workshop. Together we evaluate my sketches and ideas and I gather some valuable user information to support my design choices.

As my work progresses towards the end I bind together the results of the participating workshop and strive to combine the best sides of my early concept ideas to create two new kinds of sauna seating-concepts that make saunas more personal, modular and accesible.

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
2	TOIMEKSIANNON KUVAUS	6
2.1	Toimeksiantaja	6
2.2	Viitekehys ja suunnittelun reunaehdot	7
2.3	Tavoitteet	9
3.	TAUSTOITUS	11
3.1	Käyttäjäprofilointi	11
3.2	Modulaarisuuden määrittely ja referenssit	15
3.3	Esteettömyyden määrittely ja referenssit	17
3.4	Saunarakentamisesta	19
4	SUUNNITTELUPROSESSI	22
4.1	Tulevaisuuden näkymä ja referenssit	22
4.2	Luonnokset	24
4.3	Perheiden osallistaminen	31
4.4	Osallistamisen tulosten analyysi ja konseptien jatkokehitys	32
4.5	Lopullisten konseptien ideointi ja luonnokset	33
5	KONSEPTIT	41
5.1	Konsepti A Blocks	42
5.2	Konsepti B Hang	45
6	YHTEENVETO JA ARVIOINTI	48
	Lähteet	49
	Liitteet	52

1 JOHDANTO

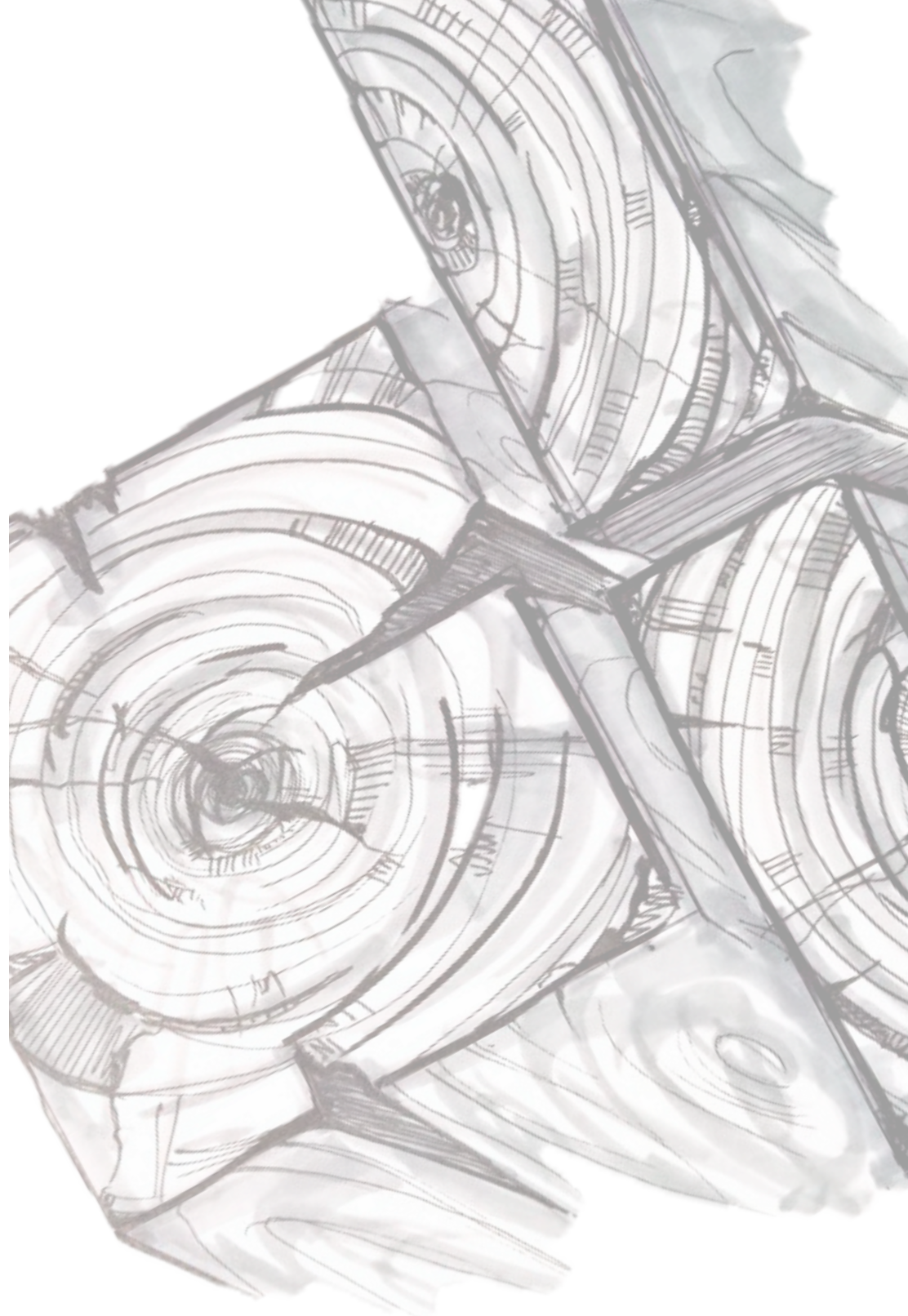
Opinnäytetyössäni kehitän asuinhuoneistojen saunatiloihin sopivan modulaarisen laudekonseptin. Konseptin pitää olla joustava ja mahdollinen toteuttaa myös suuremmissa tiloissa (esim. taloyhtiön yhteiset-, tai uimahallien saunatilat). Suunnittelutyö on osa suurempaa toimeksiantajaltani saamaa suunnitteluprojektia, joka tähtää valmiiseen, asiakkaiden tarpeiden mukaan räätälöityyn ja helposti muokattavaan saunasuunnittelupakettiin.

Pyrin opinnäytetyössäni ratkaisemaan saunatilan muotoiluun, uudistamiseen ja asentamiseen liittyviä haasteita, joita ovat esimerkiksi elämyksellisyyden ja sujuvuuden lisääminen pienilapsisten perheiden ja liikuntarajoitteisten saunomistilanteissa. Tämän konseptuaalisen suunnitelman tavoitteena on kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia sekä niiden muotoilullisia perusteita.

Tarkoituksena on luoda käytännöllinen ja tyylikäs laudekonsepti, joka on helposti muokattava asukkaan tarpeen ja muuttuvien tilanteiden mukaan, helposti asennettava eri kokoihin ja muotoisiin tiloihin ja on myös estettisesti viehättävä ja kestävä.

Suunnittelun reunaehtoina toimivat modulaarisuus ja esteettömyys, joiden tarkoituksena on varmistaa tuotteen pitkä käyttöikä ja uudistettavuus. Käyttäjä- ja kohderyhmänä toimivat eri-ikäiset ja -kokoiset perheet. Haastattelen tietoa kerätessäni perheitä heidän saunatottumuksistaan. Suunnittelutyötä tehdessäni aion osallistaa perheitä luonnosten avulla mielipiteitä ja jatkokehitysideoita hakiessani.

Tulen hyödyntämään tässä opinnäytetyössäni osaamistani huonekalusuunnittelussa ja muotoilussa sekä materiaalitietouttani.

2 TOIMEKSIANNON KUVAUS

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantajana opinnäytetyössäni toimii Tilassa Oy, joka on oppimista ja innovointia tukevien tilojen suunnitteluun ja käyttäjien osallistamisprosesseihin erikoistunut yritys. Yrityksessä on myös vahvaa osaamista sauna- ja märkätilojen suunnittelusta ja toteutuksesta ja Tilassa Oy on ollut mukana myös luomassa saunan laatuserifikaattia julkisille saunapalveluille ja hotellisaunoille sekä elämysmatkailuyrityksille. Olen työskennellyt Tilassa Oy:ssä nyt noin puolitoista vuotta ja tutustunut sen aikana yrityksen toimintatapoihin ja visioon. Tästä saatua tietoa tulen käyttämään suunnitteluni ja toteutukseni pohjana.

Uutena palveluna Tilassa Oy on lanseerannut asiakkaille sauna- ja märkätiloihin erikoistuneen Slow-Sauna® -palvelun, joka pyrkii lisäämään saunomisen elämyksellisyyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin kokemusta saunatilojen ja niihin liittyvien palvelujen suunnittelulla. Opinnäytetyöni tuotos tulee olemaan osa suurempaa eri käyttäjätyypeille räätälöityä saunaelämyspaketti-kokonaisuutta. Paketti on lähtökohtaisesti tarkoitettu asunosaunojen suunnittelun ja uudis- sekä saneerausrakentamisen pohjaksi.

Ethän tuhlaa tilaasi!

OSALLISTAVAA MUOTOILUA

TILASSA

info@tilassa.fi / +358 10 526 5980

1000

CO-DESIGN
Kasvukausi

2

3

ESTEETTÖMYYS-
KARTOITUKSET

Esteettömyys on kaikkien etu

TILASUUNNITTELU

Vuorovaikutusta tukevia tiloja
oppilaitoksille ja yrityksille

4

VALAISTUS-
SUUNNITTELU

Oikeaa valoa oikeaan
kohtaan

5

REMONTTI TILASSA

"Avaimet käteen"

www.tilassa.fi

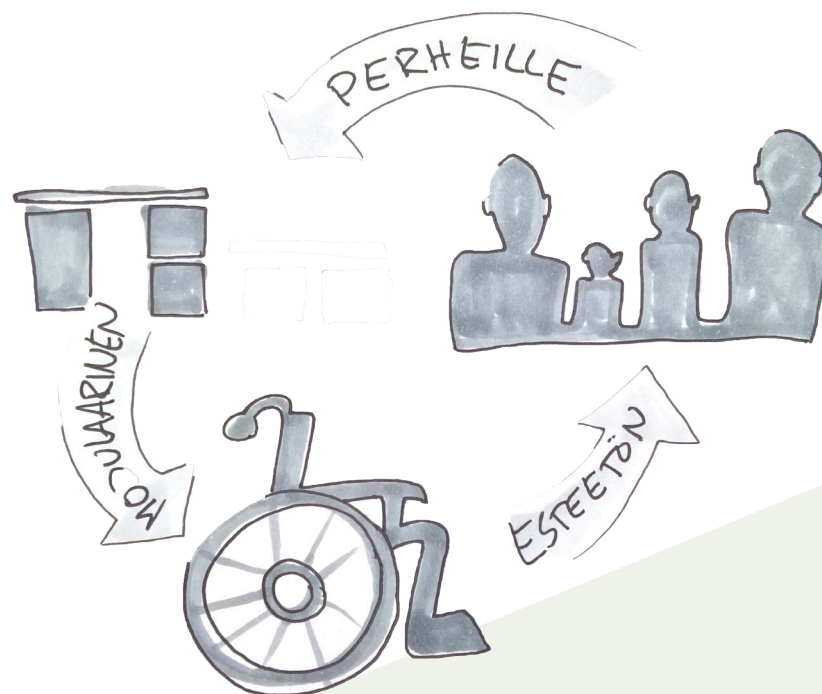
VIITEKEHYS JA SUUNNITTELUN REUNA-AHDOT

Olemme yrityksessä pohtineet sauna-alan kasvua ja sen kehityssuuntaa. Ja koska koemme sen suosion nousevaksi olemme päättäneet kehittää moderneja ja täysin uudentyylisiä ja käyttäjäryhmille räätälöityjä saunakonsepteja. Pohdinta sai alkunsa, kun mietimme saunojen personointia ja saunomisen luomaa kokemusta ja sen elämyksellisyyttä. Mielestämme saunaa ei pitäisi ajatella pelkkänä huoneena, vaan kokonaisvaltaisena elämyksenä. Saunan elämyksellisyys olisi hyvä olla määriteltynä jo saunan rakennusmääräyksiin ja RT-kortteihin. Lievää yritystä tästä näkyy jo RT 91-10430-Perustietoja saunasta -kortissa, jossa mainitaan, että: "Saunominen edellyttää, että sauna on sisätilana olemukseltaan mietiskelyyn ja hiljaiseen seurusteluun soveltuva. Kerskailevat muodot, ylisuuret ikkunat ja keinotekoisuus ovat saunalle vieraita asioita." Saunomiseen liittyy paljon muutakin kuin pelkkä löylyhuone ja kiuas, se on tapahtuma, jonka sulavuuteen haluamme vaikuttaa. Uskomme, että luomalla saumattoman yhteyden pukutilojen, peseytymistilojen, saunahuoneen, vilvoittelutilan ja valaistuksen sekä kalustuksen välille, onnistumme luomaan upean kokemuksen ja vaikuttaa suomalaisen saunan kehittämisessä kokonaisvaltaista hyvinvointielämystä kohti.

Tilassa Oy kuuluu Sauna from Finland-yhteisöön, joka on monialainen suomalaisen saunan ympärillä toimiva yritysverkosto (www.saunafromfinland.fi). Tämän verkoston tarkoituksena on edistää juuri suomalaisen saunaelämyksen tietoisuutta ja myyntiä sekä kotimaassa että ulkomailla. Sauna from Finlandilla ollaan tietoisia saunakiinnostuksen valtavasta kasvusta ympäri maailmaa ja pyritään edistämään tietoisuutta nimenomaan alkuperäisestä ja ainoasta oikeasta suomalaisesta saunasta ja sen elämyksellisyys halutaan tehdä tunnetuksi ja ostaminen helpoksi ympäri maailman. Jo vuonna 2000 ilmestyneessä Löylyn henki -teoksessakin mainitaan, että "Suomalainen sauna on yksi levinneimpiä suomalaisuuden ilmiöitä" (Rakennustieto 2000, 139). Miksi sen menestystä ja levikkiä ei siis tuettaisi jatkuvasti?

Olemme päätyneet kehittämään muutamalle eri käyttäjäryhmälle oman, heidän tarpeitaan kunnioittavan, personoidun ja elämyksellisen saunapaketin. Opinnäyteyöni viitekehystenä ovat modulaarisuus ja esteettömyys ja

kohderymänä toimivat eri-ikäiset ja -kokoiset perheet. Modulaarisuuden ideana saunasuunnittelussa on se, että sauna kasvaisi ja muokkautuisi perheen mukana. Se toimisi turvallisena ja mukavana paikkana ensilöylyjään kokevalle pienelle ihmiselle ja uusille vanhemmille, se loisi miellyttävät olosuhteet tarha- ja kouluikäisille lapsille. Sauna myös tarjoaisi aikuisille rentouttavan saunaelämyksen ja tarpeen vaatiessa myös liikuntarajoitteisena ja vanhuuden koittaessa saunaan pääsisi nauttimaan helposti ja esteettömästi. Kuten Interior Design, theory and process-teoksessakin mainitaan "As designers, we have to be sensitive to the very many types of people who uses our spaces" (Sully, 2012, 63).

“Sauna on tasa-arvon ideaali:
sinne tullaan, siellä ollaan, sieltä lähdetään,
jokainen on naapurinsa kanssa saman arvoinen.”
(Vuorenjuuri 1967, 179)

TAVOITTEET

Modulaarisuuteen ja erityisesti modulaaristen lauteiden suunnitteluun liittyy monia kysymyksiä ja haasteita. Esimerkkeinä näistä mainittakoon ainakin pienen tilan käyttöön ja funktionaalisuuteen liittyvät haasteet. On mietittävä tarkkaan, mikä on tarpeellista ja mikä turhaa, kuinka pienestä tilasta saisi mahdollisimman avaran ja jokaisesta kuutiosta saisi puristettua täyden potentiaalin irti. Moduulien täytyy silti toimia hyvin myös suurempana kokonaisuutena, jotta niitä voidaan tarvittaessa käyttää myös suuremmissa saunatiloissa. Myös käytettävyyteen liittyviä haasteita on useita; saunassa käytettävien elementtien tulee olla helposti siirrettäviä, vähän tilaa vieviä, kevyitä, kestäviä ja laadukkaita. Lattialle sijoitettavissa kalusteissa tulee ottaa huomioon lattian kaadot ja kallistuskulmat, joten jalkojen tulisi olla itsenäisesti säädettäviä, tai ne tulisi sijoittaa tasaiselle alustalle. Seinäkiinnityksessä mekanismin tulisi olla mahdollista asentaa jo olemassa oleviin seinärakenteisiin, jolloin koolausten sijainnit pitäisi selvittää ja kiinnityksen pitäisi soveltua mitoitukseltaan niihin. Myös esteettömyys ja esteettisyys asettavat omat reunaehdonsa; saunan tulee olla muokattavissa niin, että löylyyn pääsee myös liikuntarajoitteinen apuvälineensä (rollaattori, pyörätuoli) kanssa.

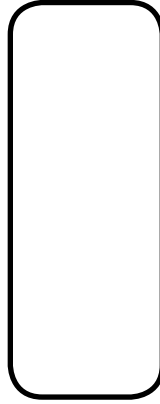
Ennen saunoissa synnyttiin, parannettiin sairauksia, imeltyttiin maltaita, pantiin oluita, pestiin pyykkiä ja joskus ne toimivat myös tilattoman väestön asuntona (Laaksonen 1997, 43). Nykyään saunat ovat suurimman osan ajasta tyhjillään ja käyttämättöminä, joten en näe syytä miksi niiden monikäyttöisyyttä ei yritettäisi palauttaa.

Opinnäytetyöni tavoitteena on löytää aikaamme sopiva ja uudistunut saunan laute-/istuinkonsepti, joka on sovellettavissa useaan eri malliseen tilaan. Saunomisen ja varsinkin suomalaisen saunasuunnittelun kiinnostus on taas herätetty ulkomailla yleisten saunojen ja niiden kiinnostavan konseptin ja arkkitehtuurin myötä. Kenties myös suomalaiset tahtovat pikkuhiljaa uudistaa saunomiskulttuuriaan. Saunomisesta ja saunomisen terveyttä ja hyvinvointia edistävästä vaikutuksista uutisoidaan jatkuvasti ympäri maailmaa (artikkeliliinkit Uutiset -otsikon alla lähteissä). Tahdon opinnäytetyölläni ratkaista saunomiseen liittyviä ongelmia, kuten hankalaa kipuamista lauteille ja saunassa liikkumista käytettävämällä ja elegantimmalla tavalla ja pohtia lasten kanssa saunomiseen liittyviä turvallisuusongelmia sekä saunan monikäyttöisyyden lisäämistä.

Koen että tämän kaltainen saunomiskokemuksen uudistaminen on merkityksellinen ja tervetullut konsepti alalle sekä mahdollisesti tukee suomalaisen saunaelämyksen tunnettavuutta ja vientiä ulkomaille.

KUVA 2

KUVA 3

KUVA 4

KUVA 6

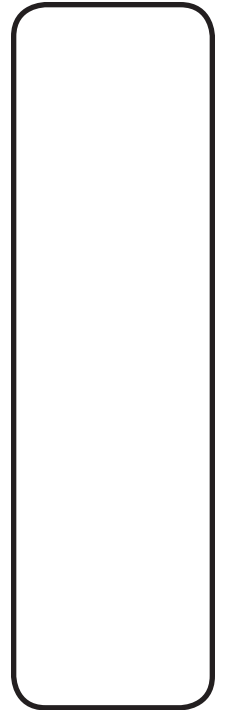
KUVA 5

KUVA 7

KUVA 8

3 TAUSTOITUS

KÄYTTÄJÄPROFILOINTI

Käyttäjryhmäksi opinäytetyössäni olen valinnut perheet ja heidän nopeasti muuttuvat tarpeensa saunan suhteen.

Olen itse kahden pienen lapsen äiti ja mielestäni saunomiseen liittyy monia haasteita kun pyritään koko perhettä miellyttävään ja turvalliseen saunaelämykseen. "Lasten kannalta saunominen on hauskinda, kun se kohdistuu mietoon löylynottoon lauteiden alatasolla, ja ennen kaikkea silloin, kun saunomiseen yhdistetään sopivia vesileikkejä" (Tommila 1994, 16). Pienten, alle kouluikäisten lasten, jotka vasta harjoittelevat saunomista ja tutustuvat saunakulttuuriin, kanssa eteen tulee hieman erilaisia haasteita kuin kohdataan kouluikäisten ja esimerkiksi teini-ikäisten lasten kanssa. Kuten Hyysalokin toteaa Käyttäjä tuotekehityksessä teoksessaan: "Täytyy tietää, mitä käyttäjät tekevät ja tarvitsevat, jotta tuotteen ominaisuuksia sekä kannattavuutta, markkinointia ja jakelua koskevia arviota voidaan ylipäänsä tehdä (2009, 61)". Omaa ideointiani ja tulevaa tuotekehitystä varten olen haastatellut kuutta erilaista perhettä heidän saunomistapoihinsa liittyen (liite 1), ja luonut näihin keskusteluihin perustuvat käyttäjäprofiilit ja niihin liittyvät skenaariot, joita käytän konseptoinnin taustalla.

Käyttäjäprofiili 1.

Nuoret vanhemmat 1 alle kouluikäinen lapsi

Käyttäjäprofiili 2.

Keski-ikäiset vanhemmat 2 varhaisteini/teini-ikäistä lasta

Käyttäjäprofiili 3.

Yksinhuoltaja 1 alle kouluikäinen lapsi

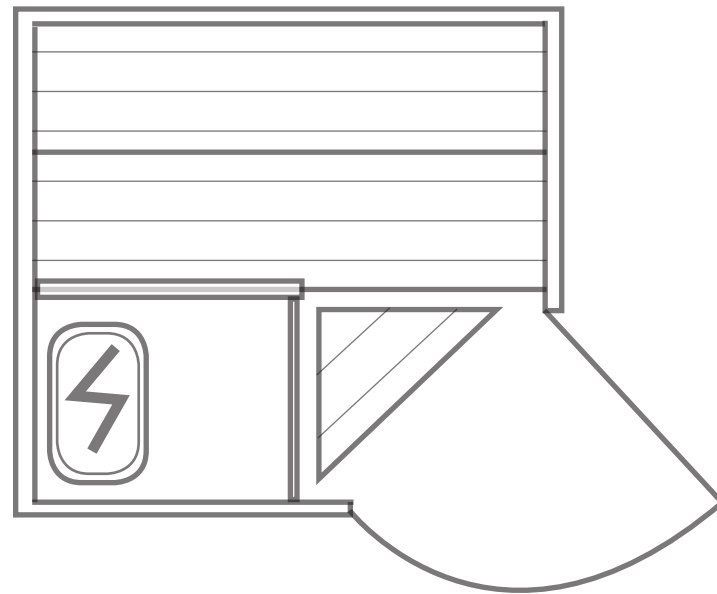

Perhe Haapanen:
Aikuiset Ville, 27 vuotta ja Anni, 29 vuotta.
Lapsi Vilja, 2 vuotta

Haapasten perhe asuu lähiössä saunallisessa 70 m²:n kerrostaloasunnossa. He ovat hyvin aktiivinen ja energinen perhe ja touhuvat ja ulkoilevat vapaa-aikanaan paljon yhdessä.

Perheen isä Ville harrastaa juoksemista ja rakastaa saunomista ja Haapasten sauna lämpiääkin välillä lähes joka ilta, jotta Ville pääsee lenkipolulta suoraan löylyn puhdistavaan ja rentouttavaan lämpöön. Ville saunoo joskus myös aamuisin. Myös Viljaa on alettu tutustuttamaan pikkuhiljaa saunomisen maailmaan. Perheen äiti Anni pitää myös saunomisesta, mutta ei aivan yhtä fanaattisesti kuin puolisonsa. Anni pitää pitkistä miedoista löylyistä hiljaisuuden vallitessa ja pystyy itse yleensä rentoutumaan saunassa vain ollessaan yksin. Koko perheen yhteinen saunatuokio tuntuukin välillä Annista jopa hieman stressaavalta.

Haapasten sauna on pieni ja hieman vanhanaikainen. Lauteille on vaikea kivuta varsinkin pieni kylvystä noussut liukas lapsi sylissään. Haapasten perhe tahtoisu saunoa mutkatomasti yhdessä ja arvoistaisi saunomisessa helppoutta ja sujuvuutta ja koko perheen yhteistä rentouttavaa ja virkistävää elämystä ilman että kenenkään tarvitsisi palella lattialla tai ovien ulkopuolella.

Perhe Viljanen:

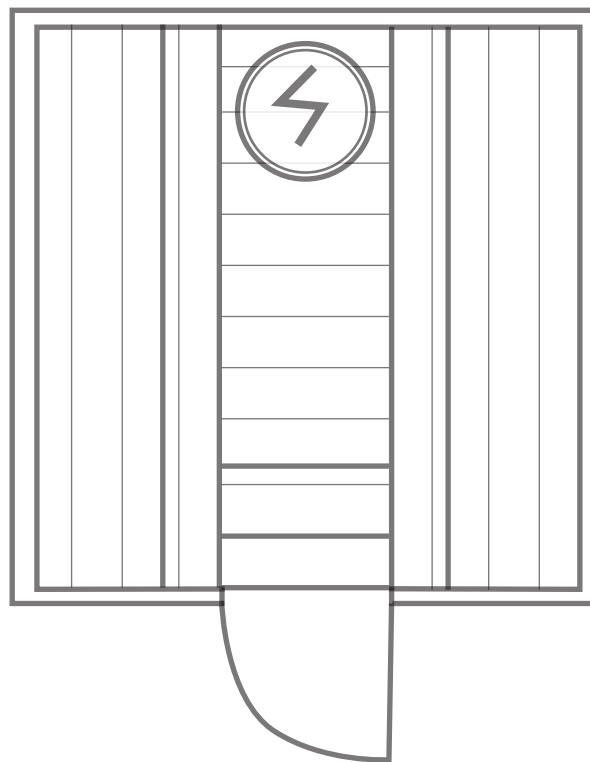
Aikuiset: Risto, 50 vuotta ja Ritva, 46 vuotta.

Lapset: Liisa, 15 vuotta ja Aku, 12 vuotta.

Viljasten perhe asuu rauhallisella omakotialueella Vantaan laitamilla 110m²:n kaksikerroksisessa rivitaloasunnossa. Perheen arki pyörii työn, koulun ja jokaisen omien harrastusten ympärillä. Risto harrastaa sulkapalloa ja vanhojen rahojen keräilyä ja viettääkin usein iltansa palloiluhallissa tai oman työpöytänsä äärellä kolikoitaan tutkaillen. Ritva harrastaa ruuanlaittoa ja pitää myös siihen liittyvää blogia. Ritvan aika kuluu iltaisin yleensä lapsia harrastuksiin kuskaten ja blogitekstejä kirjoitellen sekä inspiraatiokuvia selaillen. Liisa harrastaa voimistelua ja Aku jääkiekkoa.

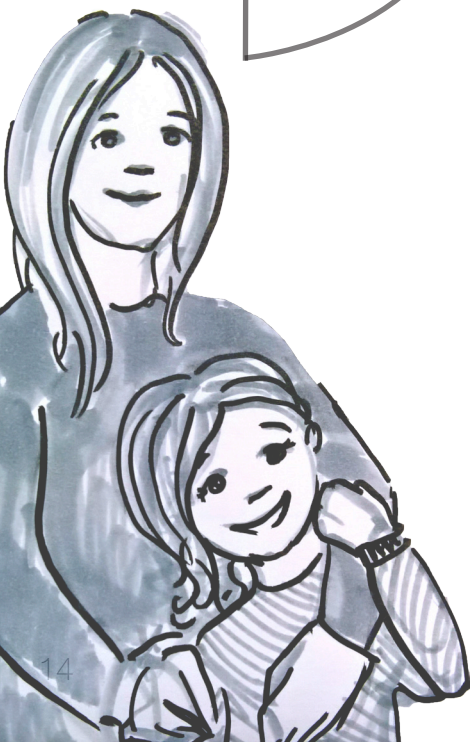
Perhe nauttii yhteisistä saunahetkistä ja Viljasten tilavaa 6 hengen saunaa lämmitetäänkin lähes joka lauantai-iltana. Tällöin perhe rauhoittuu hetkeksi keskustelemaan yhdessä saunatupaan ja käy läpi viikon tapahtumia ja tulevan viikon suunnitelmia. Löylyssä käydään yleensä naisten ja miesten vuoroissa. Nykyään lapset käyvät löylyssä usein myös yksinään.

Viljasten perhe arvostaa klassista kauneutta ja laadukkaita materiaaleja. Perheen isä arvostaa myös moderneja ratkaisuja ja harrastaakin kavereidensa kesken pientä kilpavarustelua. Viljaset tahtovat saunoa tilavasti ja mukavasti eivätkä näe käyttävänsä saunan tilaa mihinkään muuhun kuin sille tarkoitettuun ja pyhitettyyn asiaan.

A large speech bubble containing a form with several horizontal lines for text and a lightning bolt icon in a square box.

Perhe Saarinen:

Aikuinen: Outi, 32 vuotta

Lapsi: Emma, 4 vuotta

Saariset asuvat kantakaupungissa saunattomassa 60m²:n kaksiossa. Perheen arki on ajoittain hektistä. Outi opiskelee päätoimisesti ja käy sen lisäksi noin kolme kertaa viikossa tekemässä iltatöitä. Emma on tarhassa ja tarpeen mukaan Outin vanhemmilla tai ystävillä hoidossa. Outi ja Emma pyrkivät löytämään itselleen yhteisiä hetkiä kiireisen arjen keskeltä ja nauttivat rauhasta ja hiljaisuudesta.

Saunana Saaristen perheessä toimii taloyhtiön ja joskus myös uimahallien saunat, joissa vierailaan vähintään kerran kahdessa viikossa. Talvisin hieman useammin. Outi ja Emma nauttivat suuresti kahdenkeskisistä löylyhetkistä. Saunassa he perinteisesti keskustelevat sekä ikävistä että mukavista asioista ja jakavat kokemuksiaan viikon varrelta. Saunominen sujuu pääosin mutkattomasti. Saariset eivät tunne tarvetta omalle saunalle ja Outi on jopa sitä mieltä, että asunnossa oleva sauna saattaisi päätyä varastoksi. He tahtoisivat saunomisen olevan elämyksellistä ja rauhoittavaa. Outi harrastaa joogaa sekä meditointia ja toivoisikin että lauteilla olisi mahdollista joskus levätä hieman mukavammassa asennossa rentoutuen ja mahdollisesti myös venyttellen.

MODULAARISUUDEN MÄÄRITTELY

Tässä opinnäytetyössäni moduuli tarkoittaa saunaan sijoitettavaa istuinta ja mahdollisesti siihen liittyvää seinäelementtiä, joista on mahdollista muodostaa mieleisiän istuinkokonaisuuksia niitä toisiinsa yhdistelemällä ja liikuttelemalla. Olen hyödyntänyt moduulirakentamista jo aiemminkin muutamissa projekteissani (kuva 10) ja olen lähtökohtaisesti hyvin viehättyynyt moduulien luomaan maailmaan ja niillä rakentamisen mahdollisuuksiin. Legomainen ajattelutapa, jossa samankaltaisia palikoita ja osia yhdistelemällä voi luoda miljoonitain erilaisia kokonaisuuksia luo mielestäni kiehtovan pohjan suunnittelulle. Uskon myös modulaarisuuden pidentävän tuotteen käyttöikää, sillä muokattavuus edesauttaa tuotteen uudelleenjärjestämistä ja sijoittelua tilan tai käyttäjän vaihtuessa.

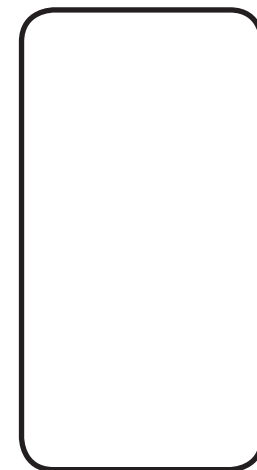
REFERENSSIT

Modulaarisuutta tutkiessani ja kartoittaessani löysin monia hyviä ideoita ja uusia innovaatioita, joita aion hyödyntää suunnitteluni pohjalla. Yksi mielenkiintoisimmista ja ajatusmalliltaan hienoimmista ratkaisuista oli mielestäni Itävaltalaisen suunnittelijan Matthias Dornhoferin FREI_RAUM (suom. vapaa huone/tila) (kuva 9), jossa yhden moduulin ja siihen liitettävien lisäosien avulla voi rakentaa useita erilaisia kalustekokonaisuuksia pöydistä hyllyihin ja jakkaroista sohviin ja sänkyihin. Juuri tämän kaltainen ajattelutapa olisi mielestäni erittäin tervetullutta saunasuunnittelussa. Olisi kiehtovaa ajatella, että voisin päivän tunnelman pohjalta päättää millaisessa saunassa löylyistäni nauttisin. Kenties haluaisin istuskella vierekkäin lapseni ja puolisoni kanssa tai kenties haluaisinkin venytellä tilavilla lauteilla raskaan treeniwiikon päätteeksi.

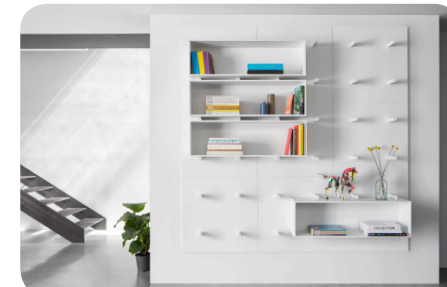
Muita kiinnostavia moduuliratkaisuja olivat muun muassa Lundian legendaarisiin hyllyihin sisustusarkkitehti Joanna Laajiston suunnittelema Lundia System-säilytyslaatikkosarja (kuva 13). Sarja koostuu eri kokoisista laatikoista, jotka niiden ylä- ja alapinnassa olevien jrsintöjen ansiosta loksahtavat kiinni toisiinsa muodostaen hauskoja värikkäitä pinoja.

KUVA 9

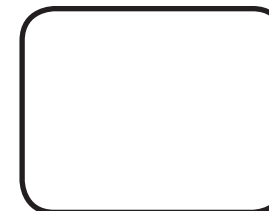
KUVA10

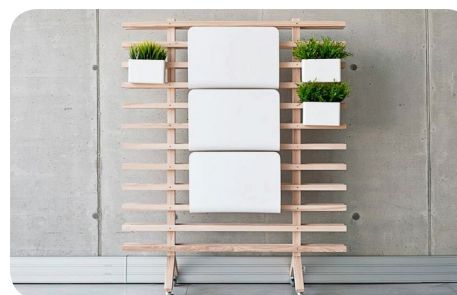
KUVA11

KUVA 12

KUVA 13

KUVA 14

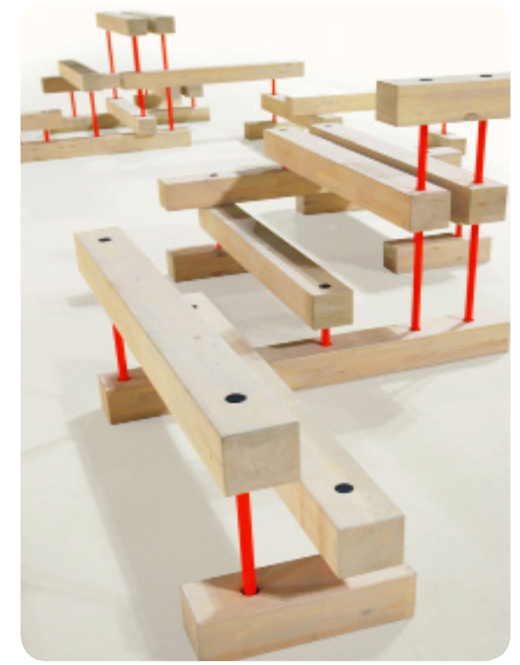
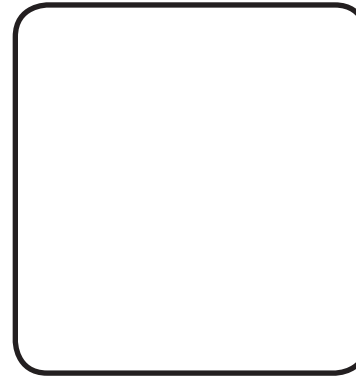
KUVA 15

Wiktorija Lenartin suunnittelemassa modulaarisessa WorkNest-toimistokalustesarjassa (kuva 13) on kaunis muotokieli ja kevyttä liikuteltavuutta. Myös siinä käytetyt kiinnitysmekanismit ovat yksinkertaisen ja mielenkiintoisen oloisia. Kiinnitysmekanismien ja yksinkertaisen muotokielel puolesta puhuvat myös kuvien 11, 12 ja 15 säilytyskalusteet.

Modulaaristen istuinten maailma on valtava. Selailin pitkään läpi kuvia ja esityksiä ja löysin erittäin mielenkiintoisia ja mielestäni hyvin suunnitteluni pohjalla toimivia referenssejä. Yksi näistä on ehdottomasti latvialaisen Ligita Bregen suunnittelema Meet Me!-istuin (kuva 16). Se on rytmikäs, mielenkiintoinen ja kauniin yksinkertainen samaan aikaan. Meet Me!-moduuleista voi luoda lukemattomia erilaisia yhdistelmiä ja pääosassa ovat ainoastaan metallinen putki ja puulankku. Toinen mielenkiintoinen löytö, joka edustaa hieman samantyylistä muotoilua oli harkoista ja lankuista rakennettu DIY-puutarhapenkki (kuva 17).

Kuvia selaillessani löysin myös modulaarisen SwingLab-pihakeinun, jonka suunnittelullisia periaatteita voisi mielestäni hyvin soveltaa saunatilan suunnittelussa (kuva 19). Keinu voisi tarpeeksi jämäkkänä olla kovinkin hyvä ja kevyt ratkaisu saunatilaan. Myös saksalaisen suunnittelijan Tim Kerpin suunnittelema Sontag seating, (kuva 18) herätti kiinnostukseni. Istuin on suunniteltu suurempiin tiloihin luomaan vaihtelevia istuinyhdistelmiä, eikä siis sellaisenaan toimisi pienessä saunassa, mutta suuremmissa taloyhtiöiden tai uimahallien löylyhuoneissa tämän tyylinen moduuli voisi olla hyvinkin näyttävä.

Haasteena sauna- ja märkätilojen suunnittelussa on luonnollisesti liitosten ja mekaniismien toiminta. Puset liitokset aiheuttavat mietintää puun kosteudenmukaisen elämisen ja sitä kautta liitosten mitoittamisen suhteen. Lisäosia ja niiden materiaaleja tutkiessa tulee ottaa huomioon niiden kuumuuden- ja kosteudenkestävyys sekä esteettisyyteen ja yksinkertaisuuteen vaikuttavat tekijät. Mahdolliset metalliset liitososat eivät saa sijoittua kohtiin joissa ne voivat joutua ihokontaktiin, eivätkä aiheuttaa turhaa monimutkaisuutta muotokieleen tai toiminnallisuuteen.

KUVA 16

KUVA 17

KUVA 18

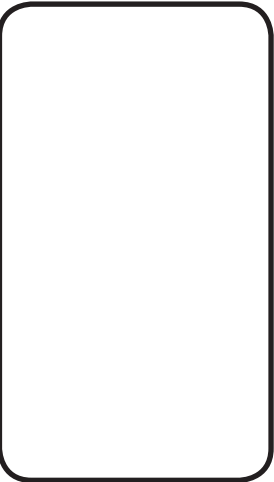

KUVA 19

ESTEETTÖMYYDEN MÄÄRITTELY

KUVA 20

KUVA 21

KUVA 22

Esteettömyyttä määritellään Invalidiliitto ry:n sivuilla seuraavasti:

“Esteetön ympäristö on välttämätön monille ihmisryhmille, mutta se auttaa suuresti myös muita tilojen käyttäjiä. Esimerkiksi tavaroiden kuljettaminen, siivous ja tilojen huolto helpottuvat, kun esteitä ei ole. Esteettömyys ei yleensä maksa rakennusvaiheessa “esteellistä” enempää, vaan vaatii vain hyvää suunnittelua ja suunnitelmien toteuttamista. Pitkällä aikavälillä esteettömyys tulee edullisemmaksi, sillä tilojen toimivuus vähentää muutostarvetta, lisää eri toimintojen sujuvuutta ja nopeuttaa esimerkiksi kaupoissa tai asemilla suurten ihmismäärien asiointia ja siirtymistä paikasta toiseen. Esteetön ympäristö mahdollistaa myös itsenäisen asumisen tai asioimisen henkilöille, jotka huonosti toimivassa ympäristössä olisivat toisten avun varassa. Esteettömässä ympäristössä on kaikkien mukava olla ja toimia.” (www.invalidiliitto.fi/esteettomyys)

Sauna, varsinkin pieni kerrostaloasunnon sauna, on monelle ikäryhmälle haasteellinen paikka ja erittäin esteellinen suunnittelultaan. Pelkkä lauteille kipuaminen voi olla ongelmallista suurelle osalle väestöstä ja erittäin pienet ja ahtaat tilat lisäävät omat mausteensa jo valmiiseen soppaan. Saunasuunnittelua tulisikin mielestäni nykyaikaistaa menetelmällä, jolla kiukaan lämpö saataisiin leviämään tasaisesti myös alimmille lauteille, jolloin suurin osa esteellisistä ongelmista poistuisi ja saunominen helpottuisi. Hyviä esimerkkejä ratkaisuksi tähän ongelmaan tarjotaan esteeton.fi-sivuilla:

“Eräs ratkaisu on saunahuoneen/kiukaan suunnittelu siten, että löyly saadaan ulottumaan alimmille lauteille, jolloin korkealle sijoitettuja lauteita ei tarvita ollenkaan. Samalla poistuu lauteille nousemisen ongelma. Tällainen ratkaisu mahdollistaa samassa pinta-alassa joko tavanomaisen lauteellisen löylyhuoneen tai penkeillä varustetun lauteettoman löylyhuoneen. Viimeksi mainittua ratkaisua on käytetty erityisesti vammaisille henkilöille suunnitelluissa palvelutaloissa, joissa pohjakerroksessa olevan saunan kiuas on upotettu siten, että kiuskivet tulevat suunnilleen lattian tasoon. (kuva 20) Tällöin löyly saadaan myös ulottumaan alemmaksi. Vastaavanlainen saunahuone upotetuin kiukain voidaan tehdä esimerkiksi pientaloissa maanpinnan tasoon” (www.esteeton.fi).

“Viimeisin ratkaisu löylyn ulottamiseksi alalauteille on saunahuoneen ilmanvaihdon järjestäminen siten, että raitis ilma otetaan ylhäältä 500 mm kiukaan yläpuolelta ja poistoilma lattian rajasta vastapäisestä nurkasta. Tästä järjestelystä on myös apua löylyhuoneen ilmanvaihtoon yleensä. Saunatilojen ongelmana onkin ollut jatkuvan kosteuden puurakenteille aiheuttamat vahingot, joita edellä kuvattu järjestely vähentää” (Könkkölä, 2000, 25).

Keveyestä, esteettisestä ja esteettömästä saunasuunnittelusta hyvänä esimerkkinä toimii Saunasella. He ovat korvanneet perinteiset raskaat lauteet kevyillä taittavilla "puutarhatuoleilla", jotka siirtyvät näppärästi sivuun ja vaihtavat ketterästi järjestystä tarpeen vaatiessa (kuva 22).

Toinen raikas laudeuudistus esiteltiin Tampereen asuntomessuilla 2012 (kuva 21). Tässä esimerkissä lauteet oli suunniteltu kuution muotoiseksi siirrettäviksi ja toisistaan erillisiksi istuimiksi. Kuutioiden sisälle oli myös sijoitettu valonlähde.

Esteettömät ratkaisut ja kalusteet mielletään usein melko laitosmaisiksi ja ehkä jopa hieman epämiellyttävän näköisiksi. Haluaisinkin omalla suunnitelmallani tuoda markkinoille kauniin ja elegantisti muotoillun tuotteen, joka ei luo mielikuvaa sairaalaympäristöstä vaan olisi esteettinen ja toimiva jokaisessa ympäristössä.

Esteettinen kokemus on moniaistillinen elämys johon liittyy paljon muutakin kuin ulkonäölliset asiat. Moni kokee saunomisen tunnelmallisena ja rauhoittavana hetkenä. Saunassa puhutaan usein rauhallisemmalla äänellä, valaistus on himmeää ja taustalle ei haluta turhaa meteliä. Sauna on suomalaisille usein pyhä paikka.

Miellän itse yhdeksi miellyttävimmistä saunaympäristöistä vanhan mökkisaunamme. Sen ympäristö on kaukana modernista ja luonto on vahvana osana kokonaisuudesta. Saunassa ei ole valaistusta ollenkaan vaan ainoan valon luo ikkunasta heijastuva auringon pilkehdyntä järven pinnalla. Pilvisinä päivinä saunominen on hyvin pimeää, lähes vaarallista, mutta silti kovin tunnelmallista. Myös äänimaailma muodostuu täällä lähes kokonaan ympäröivän luonnon äänistä. Veden liplatus onkin mielestäni yksi rentouttavimmista äänistä ja tämä yhdistettynä valaistuksen ja ympäristön luomaan estetiikkaan, on kokemus mieletön. En usko, että tämän tyylistä kokonaisvaltaista aistielämystä on kovin helppo imitoida kerrostaloasunnon saunoissa, mutta olisi tarpeellista selvittää minkälaisia menetelmiä yhdistelemällä päästäisiin lähemmäs moniaistillista saunaelämystä ja sen mukanaan tuomaa mielenrauhaa ja rentoutta.

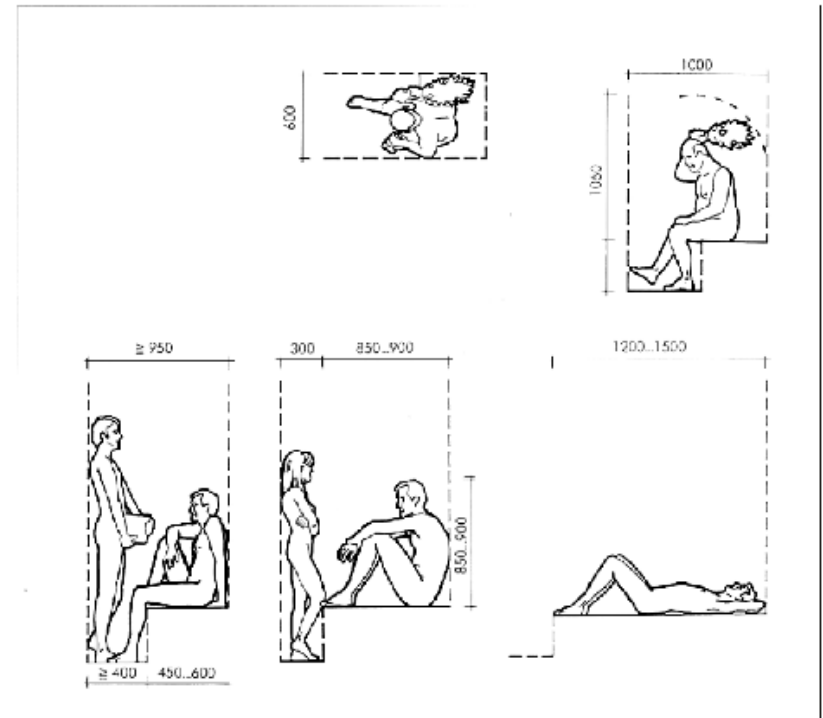

SAUNARAKENTAMISESTA

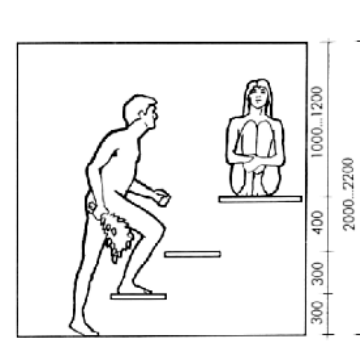
Saunarakentamiseen liittyy standardeja ja määräyksiä. Saunatilojen suunnittelua koskevassa RT-kortissa (91-10440) todetaan, että: "Asuntohallituksen suunnitteluohjeiden(1990) mukaan rivi- ja kerrostalokiinteistöissä tulee olla yhteiskäyttöinen sauna tai vaihtoehtoisesti kaikissa asunnoissa asuntokohtainen huoneistos sauna." Suunnittelussa huomioon otettavia asioita ovat esimerkiksi ihmisen kokoon ja anatomiaan liittyvät tilamääräykset, laudesyvyyyden minimimitat ja lauteiden väliin jäävän korkeuden määräykset. "Saunan huonekorkeus on tavallisesti 2000...2200 mm. Asuntohallituksen suunnitteluohjeissa (1990) suositellaan asuntokohtaisten saunojen tilavuudeksi 7m³. Nykyisiä korkeuksia vastaavasti istuintason ja katon välinen tila on 1000...1200 mm. Perinteisesti saunan korkeus on määräytynyt kiukaan kivipinnan mukaan, sillä pyrkimyksenä on ollut, että lauteilla istuva kylpijä on jalkapohjia myöten kiuaskiviä korkeammalla. Nykyisen käsityksen mukaan saunan lämpötilan tulee olla kauttaaltaan kylpylämmän." (RT 91-10440.)

Esteetön sauna tuo vielä omat määräyksensä, sillä tällöin varsinkin isompia tiloja suunniteltaessa on varmistettava, että oviaukon molemmin puolin on riittävästi tilaa pyörätuolin kääntymiselle ja että sille on varattu tyhjä tila, johon sen mahtuu sijoittamaan saunassa." Vapaata lattia-alaa tulee varata vähintään 1300mm x1300mm suihkutuolilla kääntymistä varten. Lattian tulee olla märkänä luistamaton ja kiukaan tulee olla suojattu palovammojen estämiseksi." (RT 91-10440). Yleiset tilat tulisi aina suunnitella niin, että ne ilman erityisjärjestelyitä sopivat myös liikuntarajoitteisille (RT 91-10440), mutta tämän pitäisi olla mielestäni lähtökohtana jokaisessa tiloihin ja toimintaan liittyvässä suunnittelussa ja toteutuksessa, tällöin varmistettaisiin niiden toimivuus myös lapsille ja vanhuksille, eli lähtökohtaisesti kaikille ihmisille. Huoneistos sauna-teoksessa mainitaan pienimmäksi yhden hengen huoneistos saunan pinta-alaksi 1,4 m² ja keskiarvoksi 1,9m² (Helamaa 1987, 50). näistä aloista kun lasketaan pois 1,5m² halkaisijaltaan oleva ympyrän muotoinen tila, jonka pyörätuoli vaatii mahtuakseen kääntymään tilassa vapaasti (Könkkölä 2000, 35), voidaan mielestäni todeta, että helpoiten tällaisesta tilasta muodostuu esteetön, kun lauderatkaisut ovat sellaiset, että tila on mahdollista tyhjentää kokonaan.

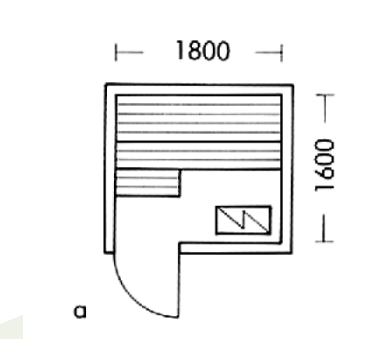
Rakeenteellisista asioista saunasuunnitteluun liittyen löytyy paljon määräyksiä ja kehoituksia. RT 91-10469-kortissa puhutaan muun muassa lauteiden sijoittelusta,

RT- 91-10440, saunomisen tilantarve

RT- 91-10440, saunan korkeusmittoja

RT- 91-10440, 3 hlö.n sauna sähkökiukaalla

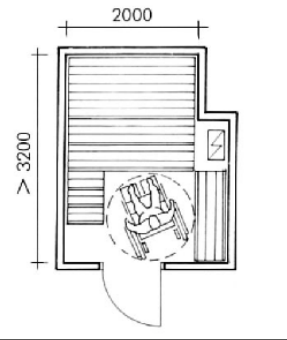
rakenteista, kiinnityspinnoista sekä saunan muusta varustelusta (esim. penkit, kaiteet, selkänojat yms.) Tämän kortin mukaan lauteiden sijoitteluun ja muotoon vaikuttavat saunan koko, pohjaratkaisu ja käyttötapa. Muotojen pohjalta lauteet voidaan jakaa neljään perustyyppiin: suorat lauteet, kulmalauteet, vastakkaiset lauteet ja kehälauteet.

Lauteiden tukirakenteista mainitaan seuraavaa: "Lauteet voidaan tukea seinistä, seinistä ja lattiasta tai yksinomaan lattiasta käyttämällä puu- tai teräskannatteita. Lauteet rakennetaan pienissä saunoissa siivouksen helpottamiseksi seinien varaan, jolloin seinärakenne tehdään jo rakennusvaiheessa sellaiseksi, että lauteet voidaan kiinnittää tukevasti. Lattiaan tuettuja lauteita käytetään saunoissa, joissa seinärakenne ei kestä lauteiden kiinnittämistä sekä suurissa saunoissa, esimerkiksi yleisösaunoissa. Lauteiden alaosa voidaan rakentaa umpeen ja päällystää esimerkiksi keraamisilla laatoilla." Tämä on todella hyödyllistä tietoa ennen suunnittelun aloittamista. Esimerkkeinä lauderakenteiden tukirakenteista on mainittu puinen ja metallinen (sinkitty tai ruostumattomasta teräksestä tehty putki-versio. Näitä versioita käytetään lauteiden muodosta riippuen: "Suorat lauteet ovat rakenteellisesti yksinkertaisia seinistä tuettuina. Kulma- ja kehälauteet joudutaan osittain tukemaan myös lattian varaan. Porrastaso voi olla irtonainen, mikäli se tukeutuu hyvin lattiaan." (RT 91.10469)

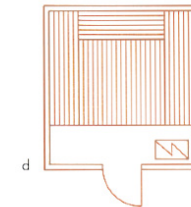
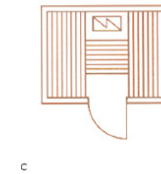
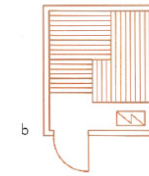
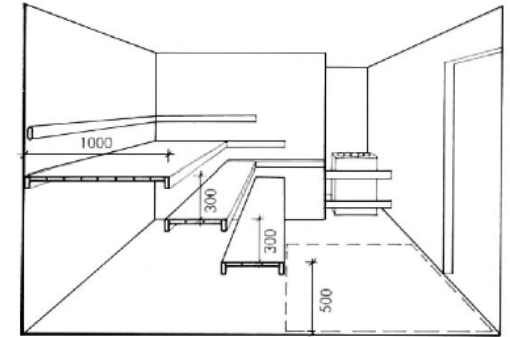
Saunan materiaaleilta edellytetään RT 91-10468 -kortin mukaan seuraavia asioita:

- pieni lämmönvaraamiskyky, jotta lämpöä ei kulu rakenteiden lämmittämiseen eivätkä pinnat polta ihoa
- pieni lämmön johtavuus saunaa rajoittavissa pinnoissa
- hyvä kuumuuden- ja kosteudenkestävyys
- pintojen on pystyttävä sekä imemään, että luovuttamaan kosteutta
- hyvät akustiset ominaisuudet
- miellyttävä tuoksu ja ulkonäkö"

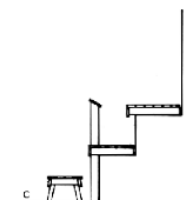
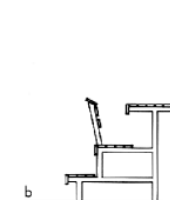
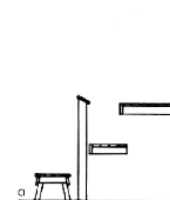
Puu toimii näiden esimerkkien puiteissa parhaiten saunatiloissa ja esimerkkimateriaaleina mainitaankin vähäoksainen, vähäpikainen ja huokoinen puu. Perinteisiä saunan sisäverhoilussa ja lauteissa käytettyjä puulajeja ovat kuusi, haapa, mänty ja abachi.

RT- 91-10440, liikuntaesteisille suunniteltu sauna

RT- 91-10469, erimuotoisia lauderatkaisuja

RT- 91-10469, Lauteiden kannatus ja tukirakenne, a) seinästä tuettu, b) lattiasta tuettu teräksinen, c) Kiinteä vedeneristetty lauderakennen

“Sauna on aito suomalainen elämäntapa. Suomessa on saunottu jo yli tuhat vuotta. Sauna on modernin yhteiskuntamme yksi vanhimpia perinteitä, joka on säilynyt sukupolvelta toiselle. Saunan lauteille nousemaan rentoutumaan, nauttimaan kiireettömästä ajasta, kokoamaan ajatuksia, hiljentymään tai vaihtamaan kuulumisia.”
-www.SaunafromFinland.fi

4 SUUNNITTELUPROSESSI

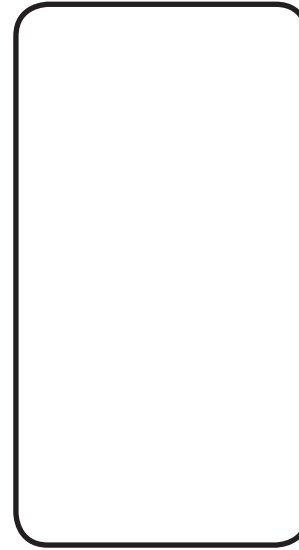
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA REFERENSSIT

Lauteet ovat päivittyneet vuosien saatossa ja monenlaisia ratkaisuja ja innovaatioita on kehitetty. Mielestäni lauteet ovat kuitenkin pysyneet hyvin lähellä niiden perinteistä muotoa. Lauteet ovat uusissa saunamalleissa usein edelleen melko perinteisen mallisia, mutta niiden ulkonäköön on luotu moderniutta uudenlaisilla kulmilla ja pyöristyksillä tai esimerkiksi lautojen leveyden muutoksilla. Tällaisia tuotteita löytyy runsaasti esimerkiksi SunSaunan valikoimista (kuvat 26 ja 29).

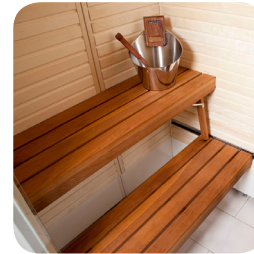
Joidenkin valmistajien ratkaisut ovat rakenteeltaan muuttuneet, jopa raskaammiksi kuin edeltäjänsä. Useiden laudevalmistajien modernit lauderatkaisut imitoivat nojatuoleja ja sohvia, kuten Helon Seaside-saunamallistossa (kuva 27). Helo kutsuukin mallistoaan ”jopa olohuoneomaiseksi ratkaisuksi”. (www.kotijasisustus.fi/ylellinen-sauna-helo-seaside). Mielestäni tämän tyylliset lauteet näyttävät kuitenkin todella raskailta ja jopa hieman epämiellyttäviltä. Nojatuolimaisen, mutta kevyen ja pehmeämmän laudeuudistuksen on onnistunut luomaan Tuntu Oy samannimisellä lauderatkaisullaan (kuva 30). Tuntu-lauderatkaisua on saatavilla vierekkäisistä istumaliinoista muodostuvana ”sohvana” tai yhden henkilön nojatuolina. Lauteista voi muodostaa L- tai U-mallisia kokonaisuuksia ja niiden ”istuinriipun” materiaaliksi voi valita kankaan sijaan myös puun.

Harvia on kehittänyt uuden kokoontaittuvan ja muunneltavan SmartFold-kylpyhuonesaanun (kuvat 24 ja 25), joka nimensä mukaisesti taittuu kokoon, ja vapauttaa tilaa kylpyhuoneesta muuhun käyttöön. SmartFold-ratkaisussa on otettu huomioon myös esteettömyyttä vaativat saunojat, sillä lauteiden taittuessa ylös seinälle, mahtuu koppiin sisälle myös pyörätuolilla. Ajatus kokoontaittuvasta saunasta on mielenkiintoinen ja tämän kaltaiset saunat voisivat olla hyvinkin käytännöllisiä nykyaikaisissa kompakteissa kaupunkiasunnoissa. Esimerkkejä saman tyylistä saunoista löytyy myös maailmalta, Saksalainen Klafs on esimerkiksi luonut vaatekaapin kokoisesta tilasta ulos levittyvän saunan (Kuva 28, Sauna S1).

Pentagon Design kehitti vuonna 2004 Hot&cool -saunakonseptin, jonka tarkoituksena oli luoda säädeltävä ja monikäyttöinen meditaatio/ saunatila (kuva 23). Tässä saunassa ei myöskään ole perinteisiä lauteita ollenkaan, vaan pehmeä divaani. Lattiatilaa on runsaasti, mikä mahdollistaa esimerkiksi joogaamisen saunatilassa vaivattomasti. Tämän saunan valaistus on myös hyvin poikkeava

KUVA 23

KUVA 24

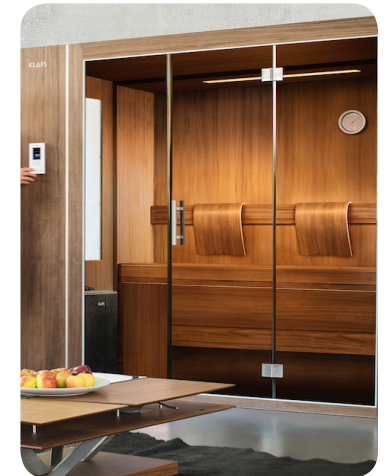
KUVA 25

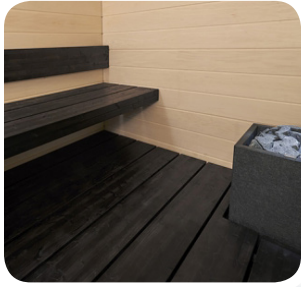
KUVA 26

KUVA 27

KUVA 28

KUVA 29

KUVA 30

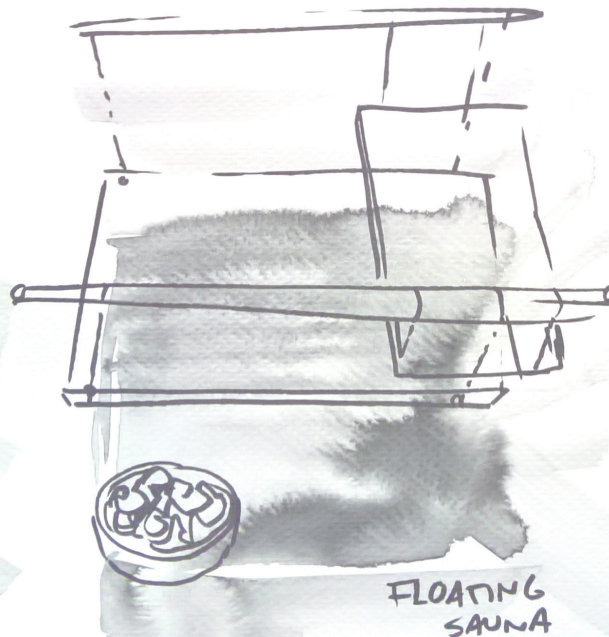
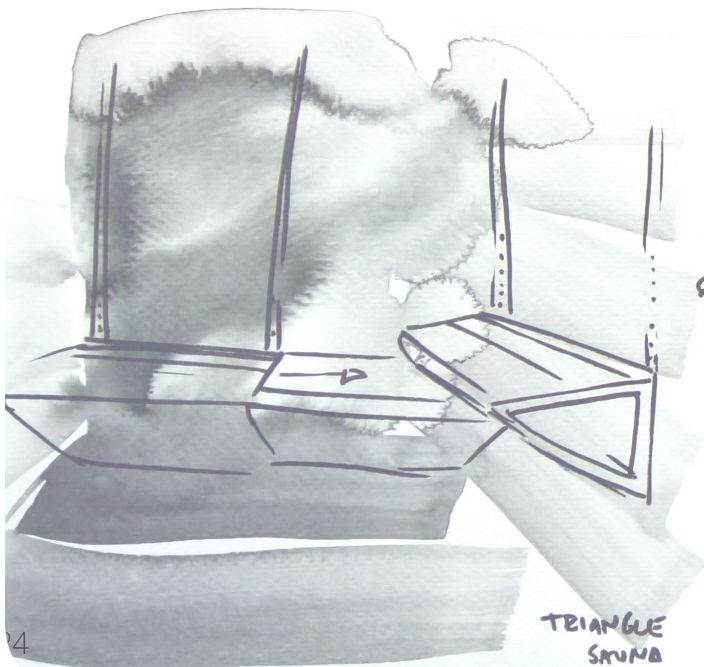
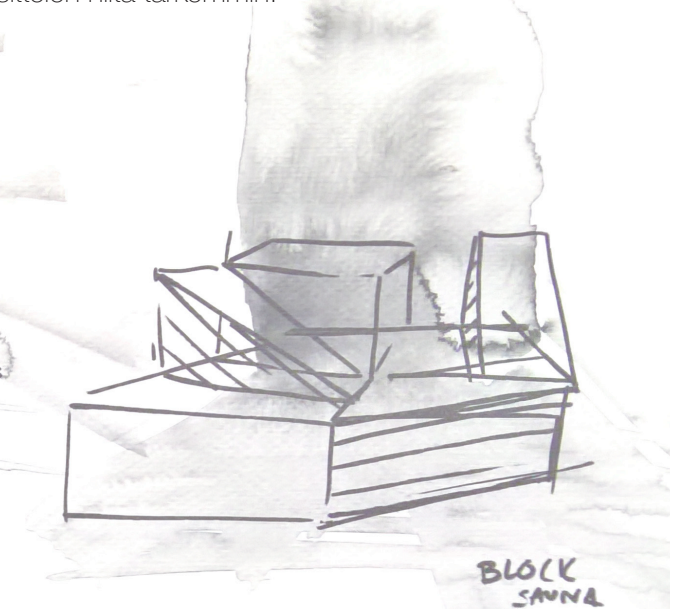
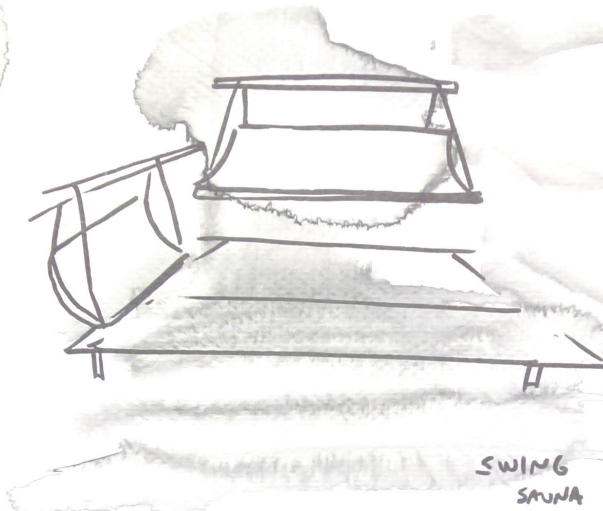
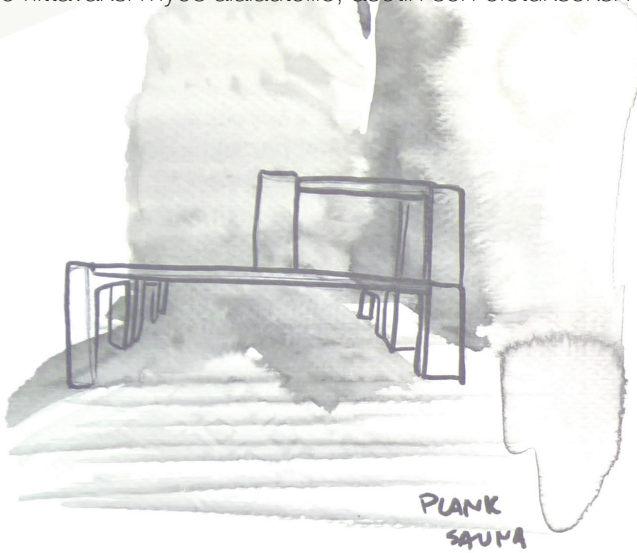
perinteiseen hämyiseen saunavalaistukseen verrattaessa, sillä tilan seinälle on tuotu iso kirkasvalo-elementti. Saunan energisoivan vaikutuksen tukeminen kirkkaalla valolla tuntuu raikkaalta ja mielenkiintoiselta ajatukselta, vaikka itse kuulunkin juuri sitä hämyisyyttä ja utuisuutta arvostavaan väestöryhmään.

Tahtoisin omassa konseptissani luoda kevyitä, tukevia ja helposti liikuteltavia elementtejä, joita yhdistelemällä olisi mahdollista luoda personoituja lauteita ja saunomiskokemuksia. Tahtoisin vapauttaa latti tilaa ja luoda näin saunasta esteettömämmän tilan sekä helpottaa sen puhdistukseen liittyviä menetelmiä.

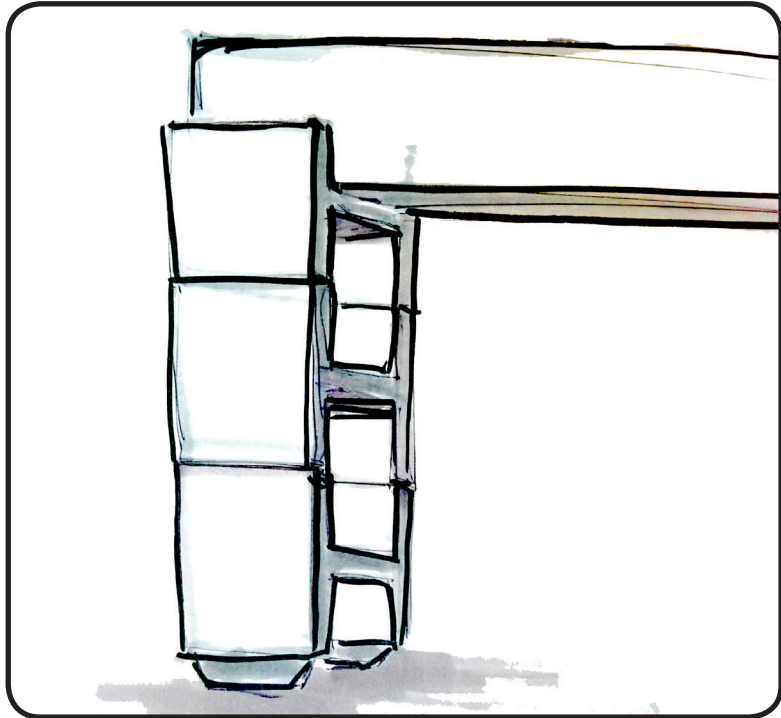
LUONNOKSET

Loin osallistamista varten kuusi erityylistä ja uudistettua konsepti-ideaa saunan lauteista. Pyrin tässä vaiheessa ajattelemaan lauteita hyvin avoimin mielin ja ilman tarkempia teknisiä rajoitteita. Halusin maksimoida pienten saunojen lattiapinta-alan käytön ja, koska olemassa on jo varsin yksinkertaisia keinoja saada löylyn lämpö riittäväksi myös alalautelle, asetin sen oletukseksi kaikkiin ideoihini. Tämä

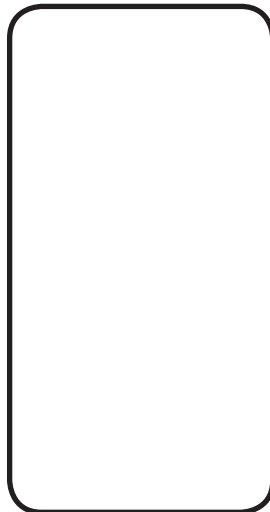
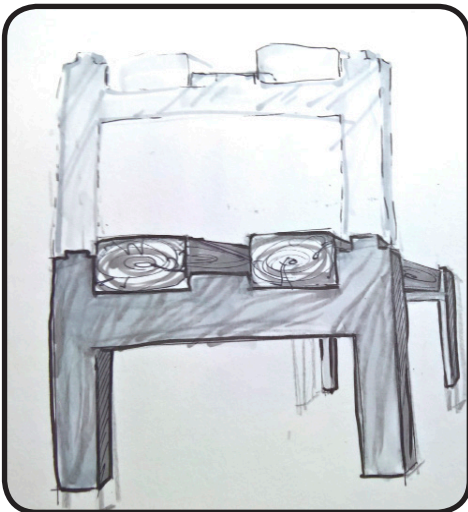
myös loisi saunoihin hyvät lähtökohdat esteettömyydelle, sillä lauteille kipuamisen tarve poistuisi kokonaan. Oletuksena konseptisuunnitelmissa on myös, että kiuas on asianmukaisesti suojattu. Konsepti-ideoiksi muodostuivat: Plank, Swing, Block, Triangle, Floating ja Hanging. Seuraavilla sivuilla esittelen niitä tarkemmin.

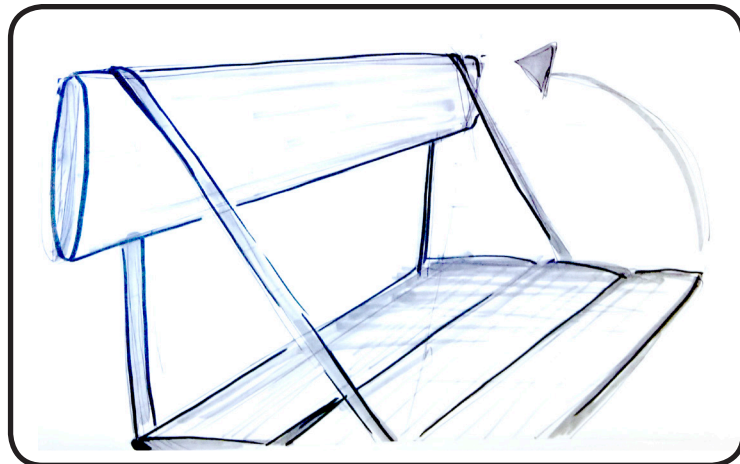
PLANK -SAUNA

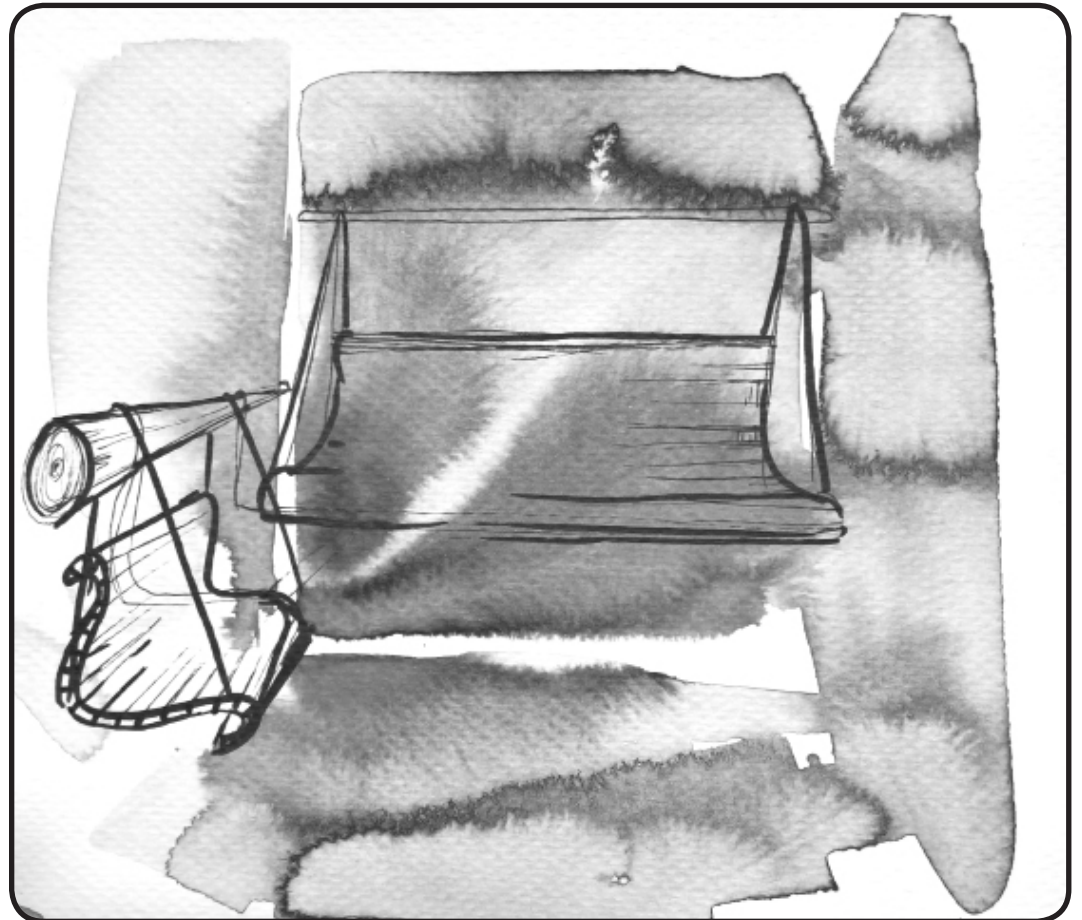
Erillisistä tukielementeistä ja lankuista koostuvat lauteet.
Tukielementit pinoutuvat päällekkäin, jolloin niistä on mahdollista muodostaa erilaisia ja -korkuisia laudekokonaisuuksia.

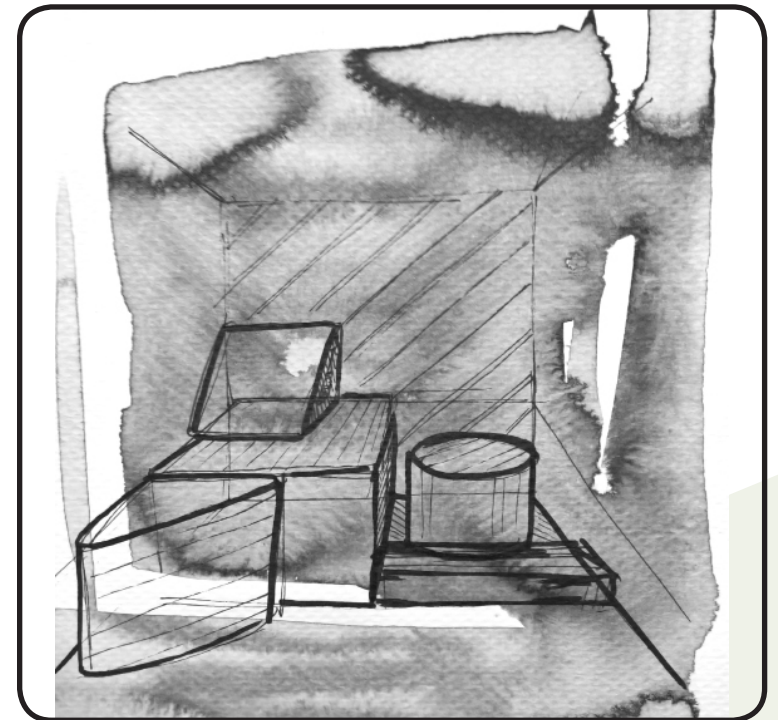
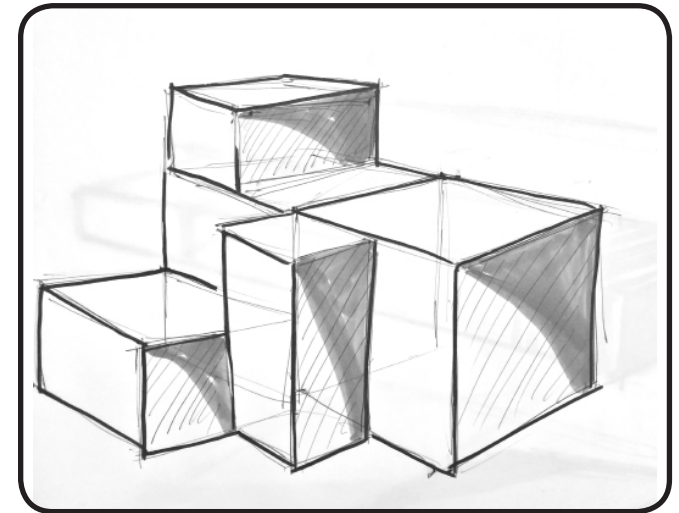
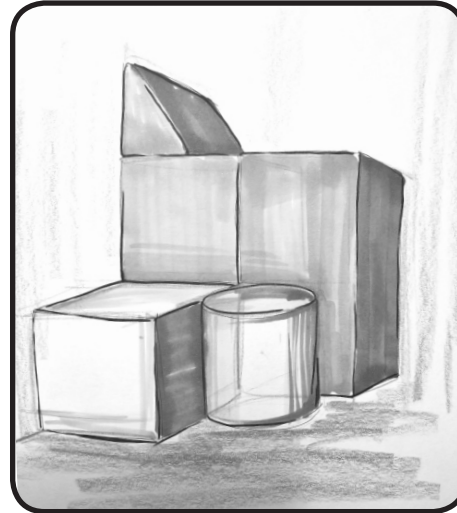
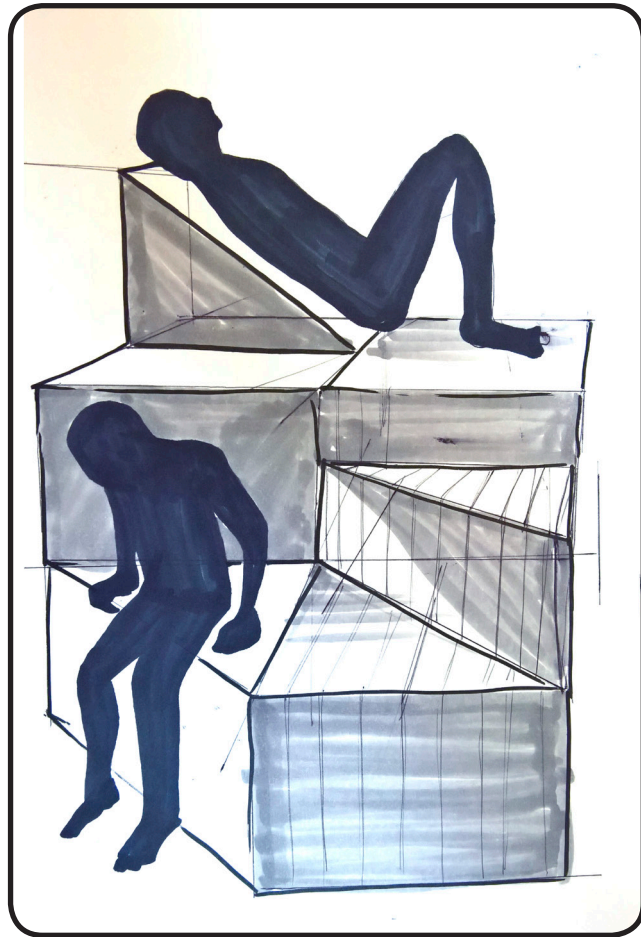
SWING -SAUNA

Seinälle kiinnitettävään puumiin tai tukeen kiinnitettävä keinumainen istuin.
Hihnassa korkeudensäätömahdollisuus.

BLOCK -SAUNA

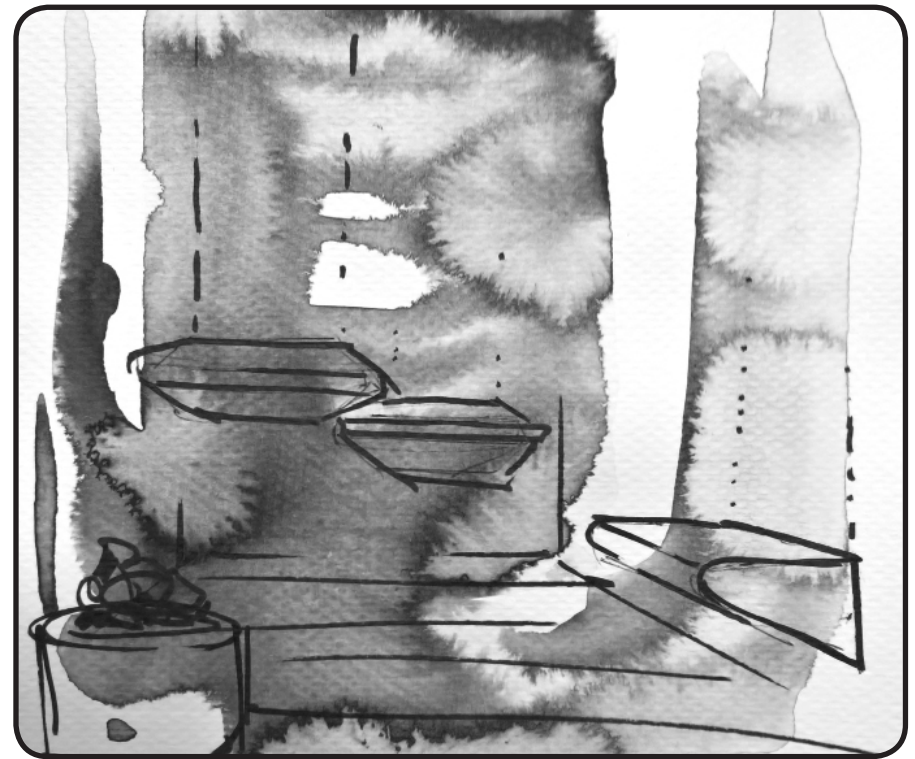
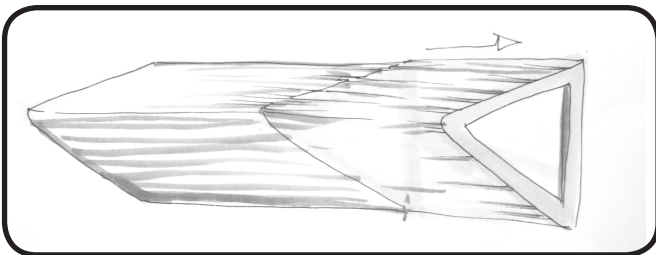
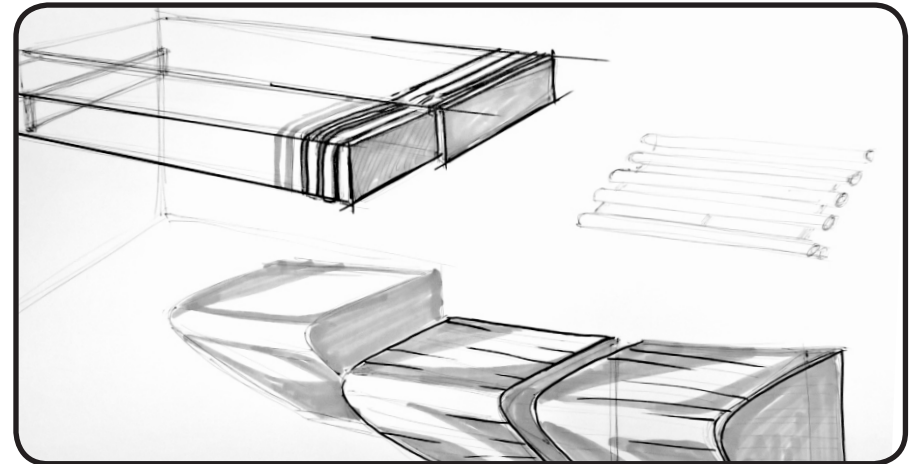
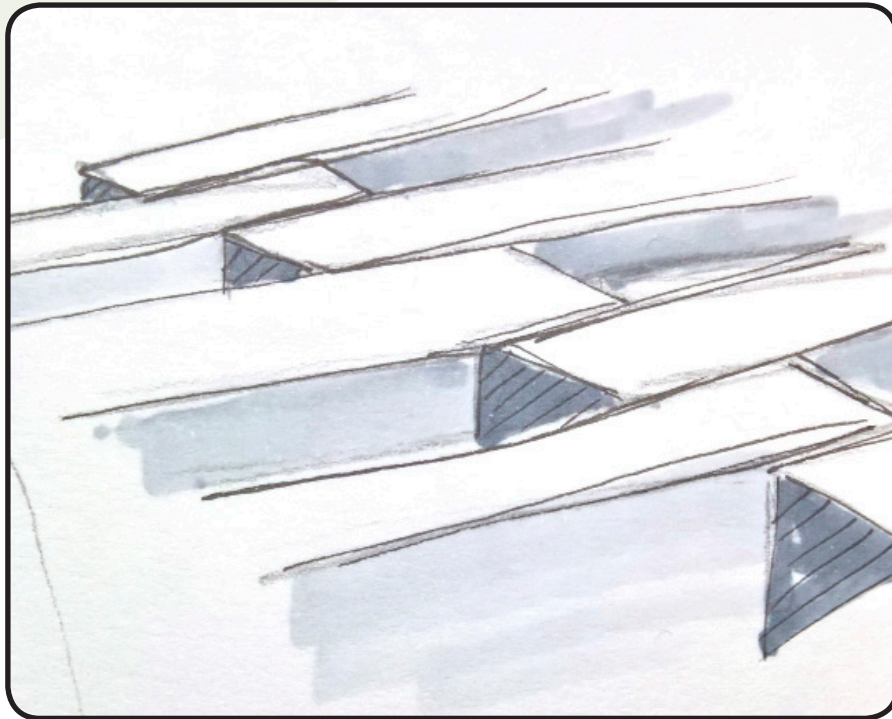

Eri muotoisista paloista muodostuvat koottavat lauteet.

Paloja yhdistelemällä erilaisiin asetelmiin on mahdollista muodostaa personoituja istuinkokonaisuuksia.

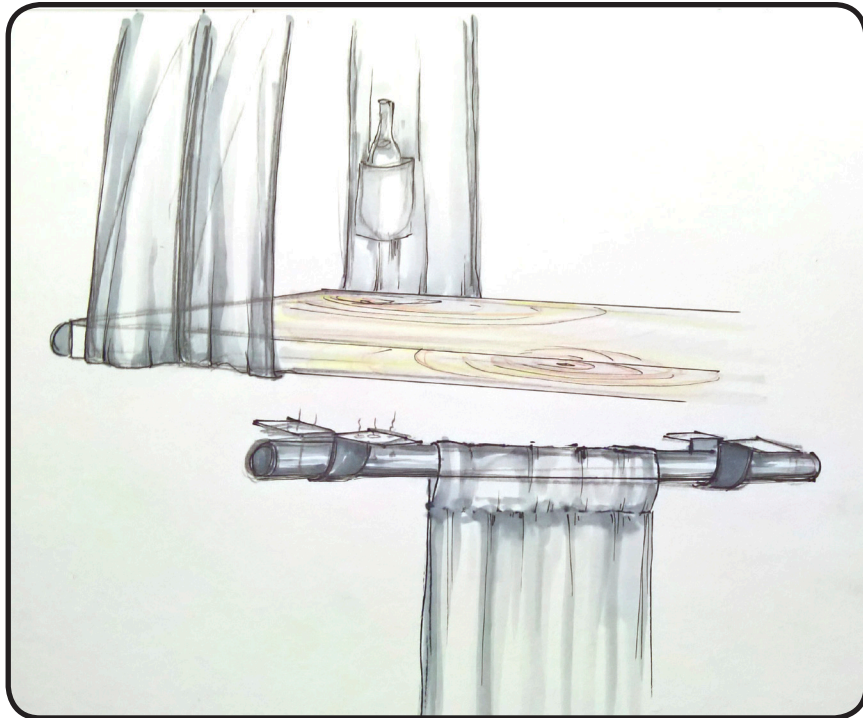
Palat ovat irtonaisia

TRIANGLE -SAUNA

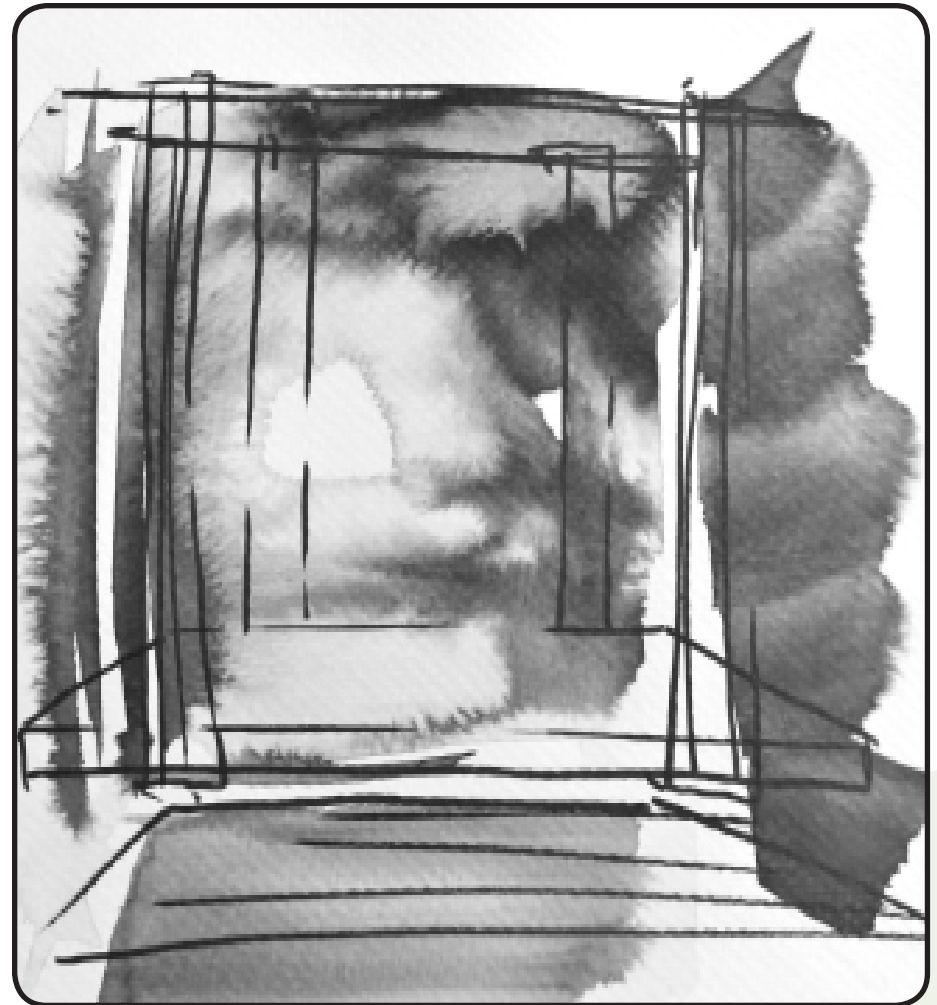
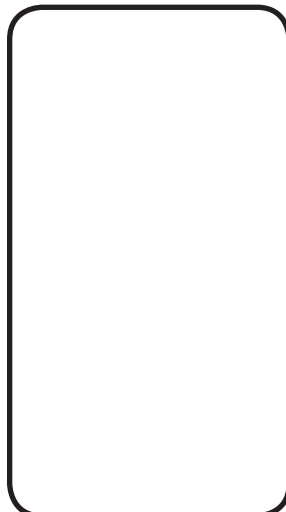
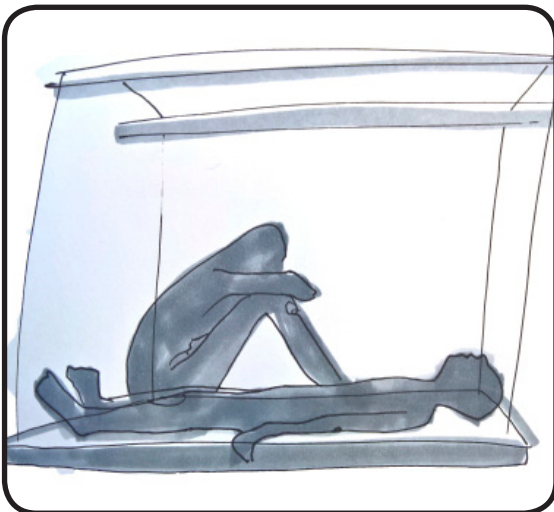

Kiskoilla seinään kiinnitettävät lauteet.
Istuinkorkeutta ja lauteiden paikkoja on mah-
dollista säätää nostelemalla istuimia kiskojen
eri kohtiin.
-Lisänä levitettävyyys

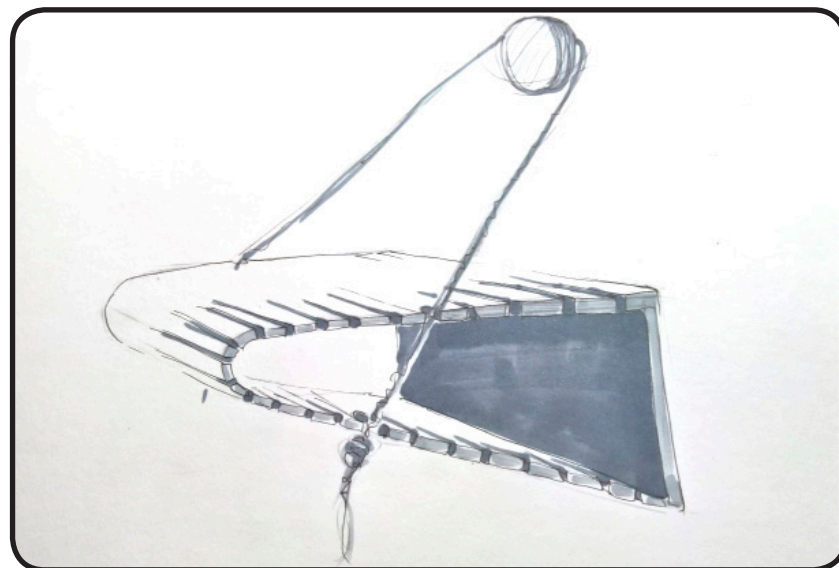
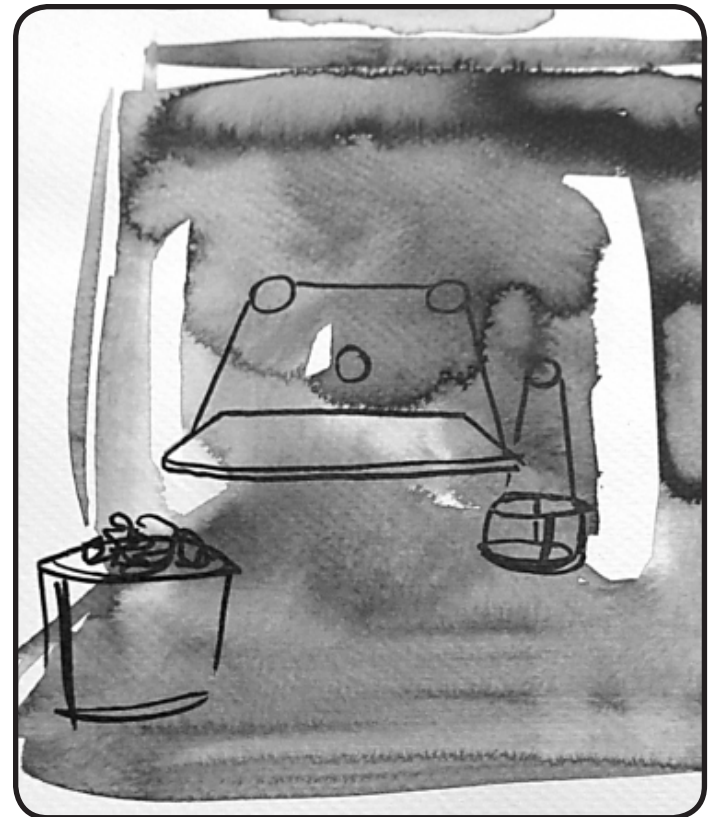
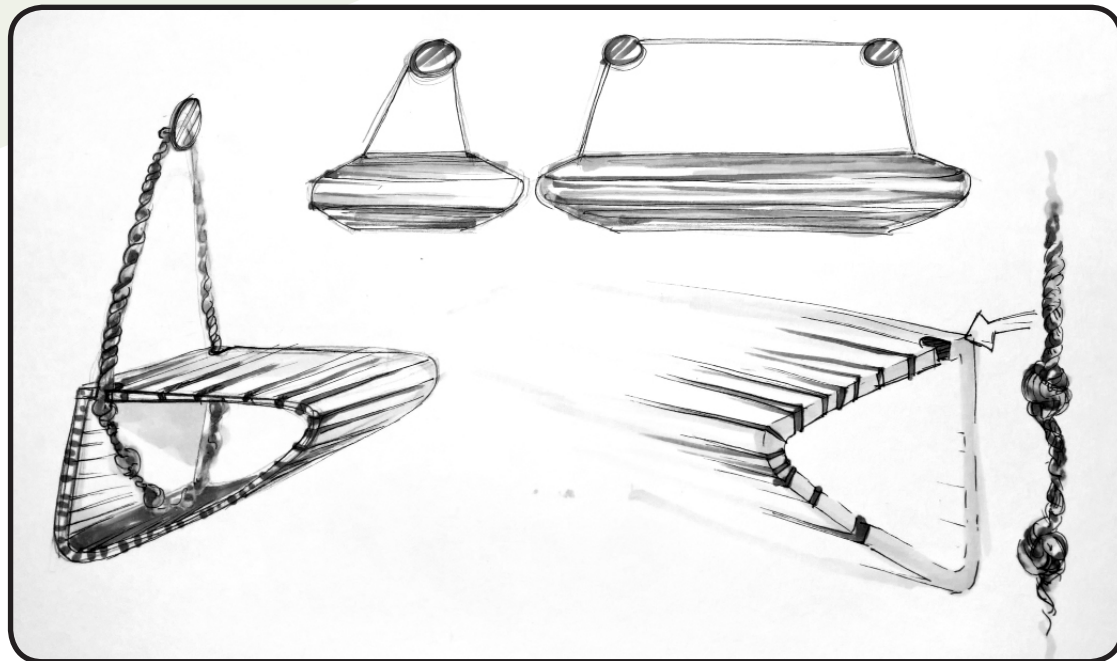
FLOATING -SAUNA

Kattoon ripustettava vaijereiden tai esim. kankaiden varassa roikkuvat lauteet.
Lauteiden korkeutta mahdollista säädellä kangasta laskostamalla / vaijeria säätämällä.

HANGING -SAUNA

Seinälle kiinnitettyihin "tappeihin" esim. narulla
riipustettavat lauteet.
Narussa korkeussäätö

PERHEIDEN OSALLISTAMINEN

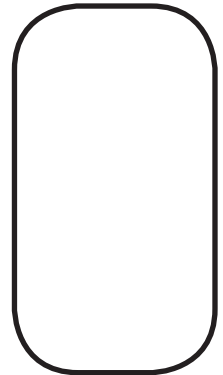
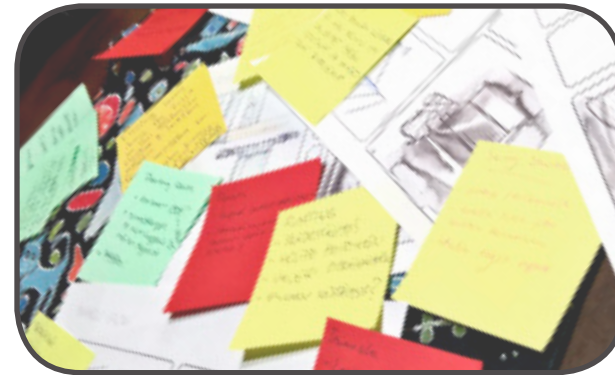
“Onnistunut tuote nojaa kolmeen peruspilariin: sen on oltava teknisesti toimiva, kaupallisesti kannattava sekä käyttäjilleen hyötyä ja mielihyvää tuottava” (Hyysalo 2009, 17).

Saadakseni jatkokehittelyn pohjalle ajatuksia ja tuoreita ideoita osallistin muutaman perheen ja tutun opinnäytetyöni luonnosten arvosteluun. Tarkoituksena oli kerätä rakentavia ajatuksia jokaisesta laudeideasta tekemieni alustavien luonnosten pohjalta. Työpajaan osallistui yhteensä seitsemän aikuista: kaksi pienilapsista pariskuntaa, yksi lapseton pariskunta ja yksi yksinhuoltajaäiti. Aikuiset olivat iältään 28-34-vuotiaita ja yksi työpaja kesti noin 45 minuuttia.

Kokosin osallistettavat henkilöt luokseni parissa ryhmässä ja kerroin luonnosten avulla hieman jokaisesta ideastani. Lyhyen briefin jälkeen kävimme avointa keskustelua ajatuksista ja ideoista konsepteihin liittyen. Osallistettavat henkilöt kyselivät muun muassa rakenteista ja materiaaleista ja tarkensivat ajatuksiani mittasuhteista ja kappaleiden painoista. Tämä oli hyvin mielenkiintoinen vaihe ja sain sen aikana monia hyviä ideoita sekä tarkennuksia omiin suunnitelmiini. Keskustelun jälkeen pyysin osallistujia kirjaamaan jokaisesta konseptiluonnoksesta muutaman siitä heränneen asian lapulle, jotta saisin selkeitä mielipiteitä ylös. (Liite 2.) Tämän jälkeen pyysin osallistujia vielä laittamaan konseptit paremmuusjärjestykseen pisteyttämällä ne nollasta viiteen (viiden ollessa paras ja nollan huonoin), jotta saisin myös selkeät tilastoitavat tulokset valintojeni pohjalle.

Tulokset pisteytyksestä:

BLOCK	23
FLOATING	20
PLANK	18
HANGING	18
SWING	16
TRIANGLE	6

TULOSTEN ANALYYSI JA JATKOKEHITYS

Suurimpia huolenaiheita konsepteihin yleisesti liittyen tuntuivat olevan liitosten ja rakenteiden kestävyys, tukevuus ja turvallisuus, sekä lauteiden helppokäyttöisyys ja keveys. Konseptiluonnosten uudenlainen ajattelu innosti ja inspiroi osallistujia ja vaikka pari epäilijää ja konservatiivisempaakin osallistujaa mahtui mukaan, sai muokattavuus ja ylipäänsä laudemaiseman uudistus hyvin innokkaan ja positiivisen vastaanoton. Ihmiset innostuivat ideoimaan tuotteita eteenpäin ja varsin villitkin ideat tuotiin pöydälle. Oli hienoa huomata kuinka helposti vanhanaikaisesta sauna-ajattelusta osattiin siirtyä avoimin silmin aivan uudenslaisille vesille ja kuinka nopeasti ihmiset alkoivat jopa kyseenalaistaa vanhoja ratkaisuja. Sain osallistamisesta paljon intoa sekä liudan hyviä kommentteja ja kysymyksiä pohdittavaksi ja ratkaistavaksi.

Osallistujat määrittivät parhaaksi ideaksi Block-konseptiluonnoksen ja toisena seurasi Hanging. Olin todella yllättynyt Block-konseptin saamasta menestyksestä, sillä itse koin idean siinä vaiheessa kovin kömpelöksi ja raskaaksi. Työpajaan osallistujat kuitenkin osasivat unelmoida Block:in luomasta muokattavasta saunasta, ja omatkin ennakkoluuloni karisivat siinä samalla osittain pois. Olin yllättynyt myös Plank-konseptin saamista kannustavista kommentteista, sillä olin jo lähes pudottanut sen pois vaihtoehdoista sen kömpelyyden ja monimutkaisuuden takia. Miesten keskuudessa selkeästi kärjessä olivat Block- sekä Plank-konseptit, kun taas naisten keskuudessa nousivat voimakkaammin ylös Blockin lisäksi Floating- ja Hanging-konseptit.

Keskusteluiden ja kommenttien perusteella mielipiteet jakautuivat sukupuolten välillä selkeästi kahtia. Miehet pitivät enemmän jämerämmistä ja raskaamman näköisistä konsepteista ja olivat selvästi huolissaan kevyempien rakenteiden kestävydestä ja siitä mahtuuko tilaan tarpeeksi monta saunojaa kerrallaan esim. saunailtoja järjestettäessä. Naiset puolestaan pitivät kevyemmistä konsepteista ja niiden luomasta kylpylämäisestä tunnelmasta ja ajattelivat saunomiskokemusta niissä lähinnä itsensä tai lapsen näkökulmasta. Huolta naispuolisten osallistujien keskuudessa herättivät materiaalivalinnat, ulkonäkö ja puhdistettavuus sekä moduulien paino ja koko, jotta käsittely ja siirtely olisi varmasti tarpeeksi helppoa ja käytännöllistä. Olin itse myös hyvin viehättyynyt kelluva sauna-ajatukseen, jota pyrin ilmentämään Floating ja Hanging-konsepti-ideoissa. Olikin mukava nähdä, että nämäkin saivat osakseen hyväksyntää juuri niiden keveyden takia. Nämä ideat kuuluivat kuitenkin siihen ryhmään, jotka herättivät eniten kysymyksiä ja vaativat hieman puolustelua, mutta pienen esittelyn jälkeen saivat hyväksyvää

nyökyttelyä sekä innostuneita ideoita osakseen.

Saamieni kommenttien ja tulosten pohjalta olen päättänyt luoda kaksi konseptia parhaimmin menestyneiden luonnosten pohjalta. Toinen konsepti tulee yhdistelemään Block- ja Plank-konseptiluonnosten parhaita puolia ja ominaisuuksia ja edustaa malliltaan tasaisen lattiapinnan, eli luultavasti jonkinlaisen paneloinnin, päälle asetettavaa laudemallia. Toinen konsepti tulee pohjaamaan Floating-, Hanging- ja Swing-konseptiluonnoksiin ammentaen ideansa näiden saaman palautteen pohjalta. Tämä konsepti tulee edustamaan seinälle tai kattorakenteisiin kiinnitettävää ns. kelluvaa/roikkuvaa laudemallia.

Olen päättänyt jättää Triangle -konseptin kokonaan taka-alalle sen saamien kommenttien ja huonon listasijoittumisen takia. Tämä konsepti oli yksi ensimmäisistä ideoistani uudenaikaisista lauteista ja pidin sitä mukana, koska toivoin sen kehittyvän kevyempään ja yksinkertaisempaan suuntaan. Tämä ei kuitenkaan ottanut tuulta alleen ja lopulta olin lähes helpottunut, että tulokset ideoiden pisteytyksessä olivat niin selkeät ja tukivat selvästi omaa mielipidettäni idean monimutkaisuudesta ja rakenteellisista ongelmista.

LOPULLISTEN KONSEPTIEN IDEOINTI JA LUONNOKSET

Lopullisissa konsepteissa aion yhdistellä alustavien luonnosten parhaita ominaisuuksia ja toivon löytäväni toimivan, kevyen ja uudenlaisen ratkaisun, joka olisi suhteellisen helppo omaksua käyttöön, vaikka sauna sellaisenaan onkin syvälle juurtunut monien suomalaisten sydämiin. Perheitä haastatellessani tuli esille, että useat pienet lapset viihtyvät kylvyssä hyvin ja vanhemmat toivoisivatkin, että kylpyamme olisi mahdollista sijoittaa turvallisesti saunaan. Oma kaksi ja puoli-vuotias tyttäreni rakastaa saunaa, mutta hyvin lyhyitä aikoja kerallaan. Normaalisti hänen saunomisensa koostuu kiipeilystä ja saunan oven availusta sekä kylvyn ja saunan välillä vuorottelusta. Lopputuloksena on monta vaaratilannetta, puhinaa ja ähinää ja melko viileä sauna. Olen siis samoilla linjoilla sen asian suhteen, että jos kylpyammeelle olisi mahdollista järjestää löylyhuoneesta turvallista tilaa, olisivat tällaiset tilanteet mahdollisesti vältettävissä, sillä pienemmätkin lapset viihtyisivät löylyhuoneessa paremmin.

Kuten jo aiemminkin on tullut todettua, saunomisessa erityisen tärkeää viihtyvyyden kannalta on tunnelma. Tunnelmaan sekä esteettömyyteen liittyy hyvin vahvasti tilan valaistus. Tilallisia konsepteja suunniteltaessa täytyykin muistaa, että nämä suuret konseptit koostuvat useasta pienemmästä konseptista, ja yksi tällainen pienempi konsepti on valaistus (Sully 2015, 24). Olenkin ajatellut yhdistää ainakin toisen konseptini suunnitelmiin myös valon, jolloin tämäkin erillinen elementti poistuisi löylyhuoneesta tilaa viemästä. Valo voisi olla integroituna lauteisiin tai niiden mahdollisiin tuki-/kiinnitysosiin.

KONSEPTI A:N IDEOINTI

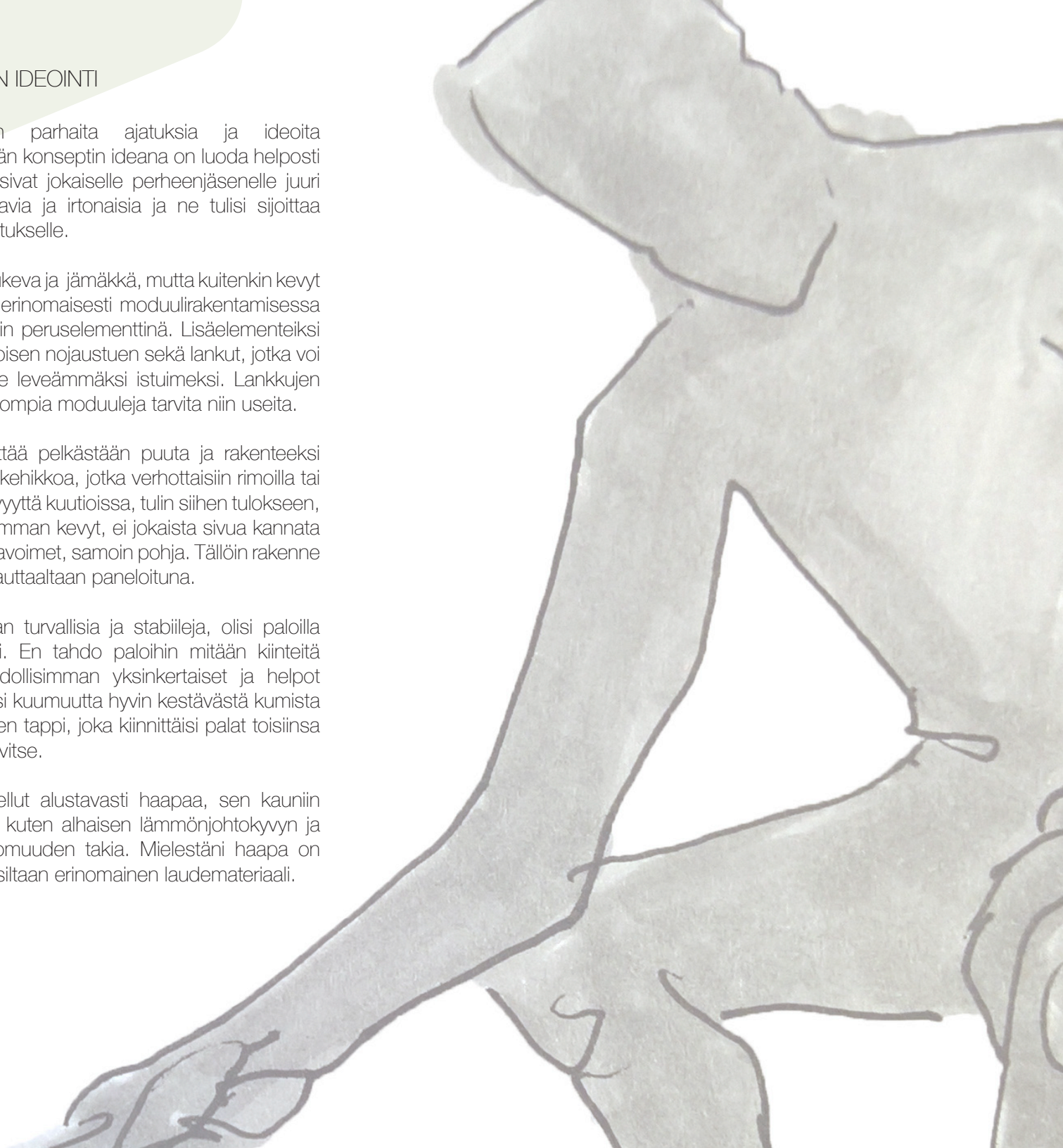
Konseptissa A tulen yhdistelemään parhaita ajatuksia ja ideoita konseptiluonnoksista Block ja Plank. Tämän konseptin ideana on luoda helposti toisiinsa yhdisteltäviä istuimia, jotka takaisivat jokaiselle perheenjäsenelle juuri sopivanlaiset lölyt. Osat olisivat liikuteltavia ja irtonaisia ja ne tulisi sijoittaa tasaiselle pinnalle, esim. paneloidulle korotukselle.

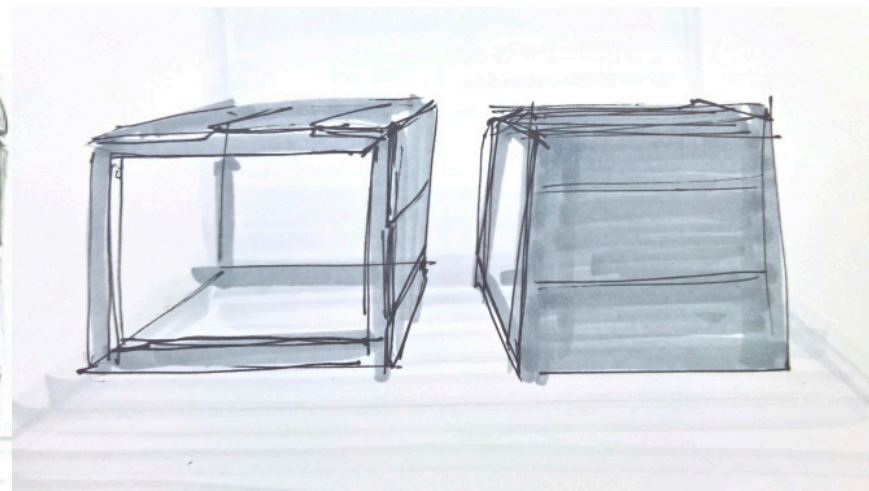
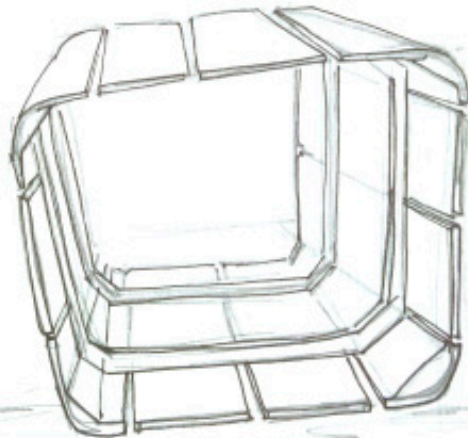
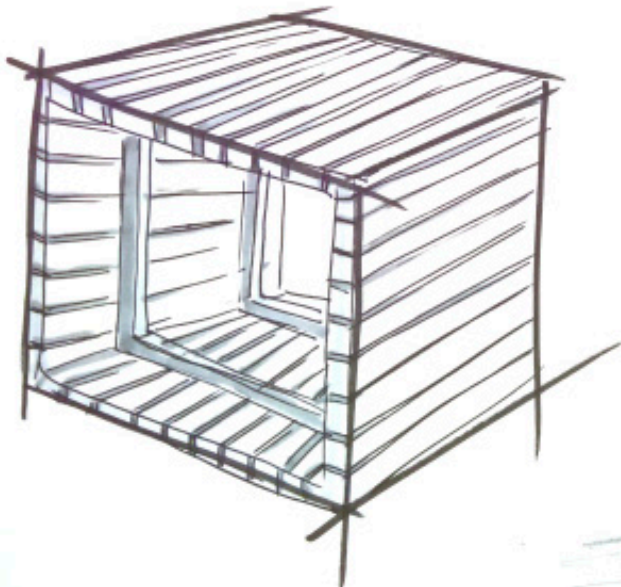
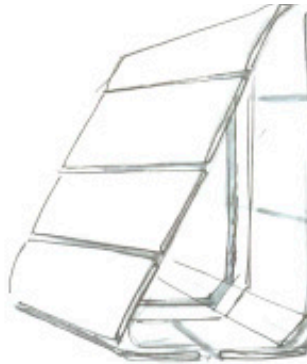
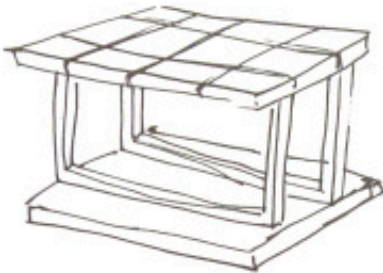
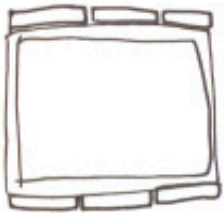
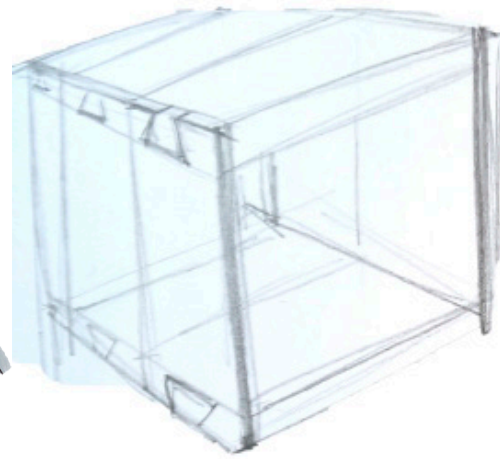
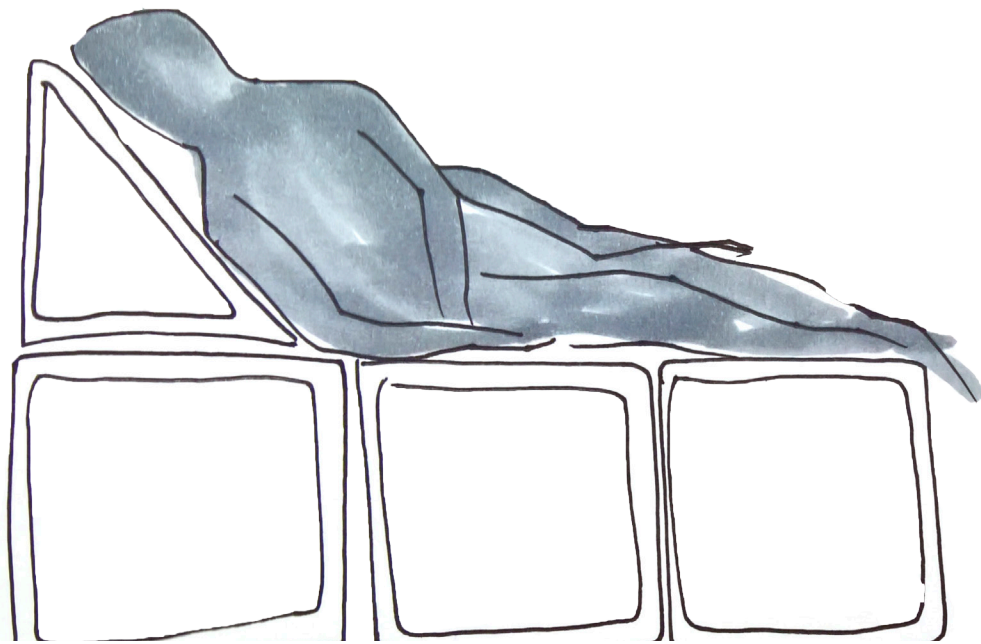
Rakenteeltaan tämän konseptin tulisi olla tukeva ja jämäkkä, mutta kuitenkin kevyt ja linjakas. Koska kuutio muotona toimii erinomaisesti moduulirakentamisessa tulee se toimimaan myös tämän konseptin peruselementtinä. Lisäelementeiksi tuon mukaan kolmisivuisen särmiön muotoisen nojaustuen sekä lankut, jotka voi asettaa kuutioiden avointen sivujen päälle leveämmäksi istuimeksi. Lankkujen avulla rakenne pysyy kevyempänä, eikä isompia moduuleja tarvita niin useita.

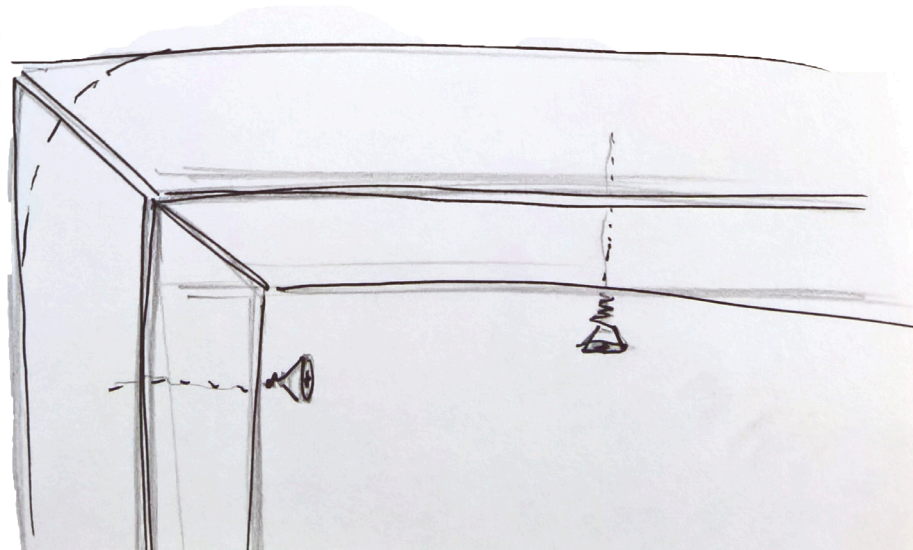
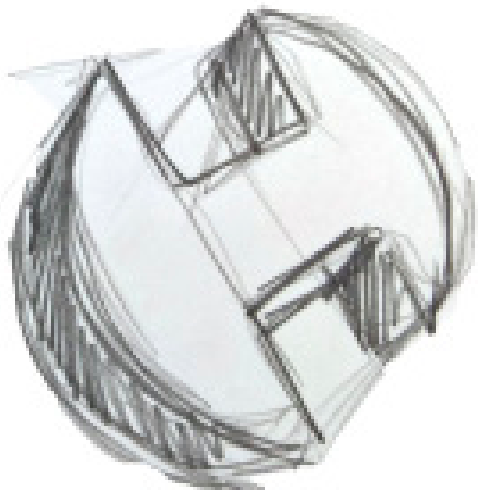
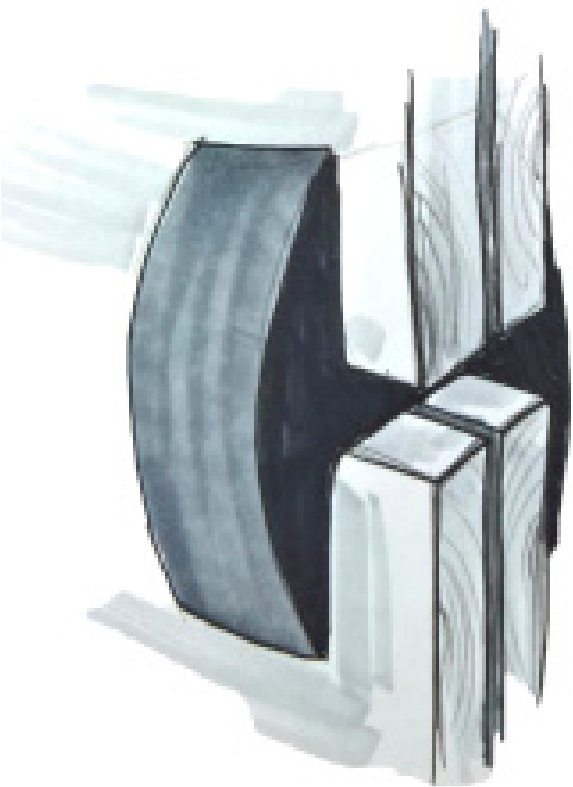
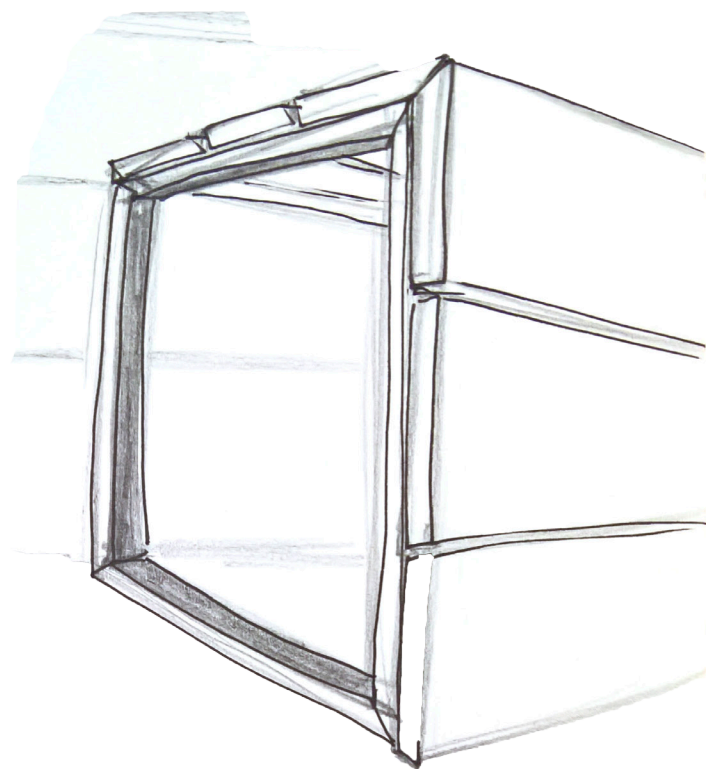
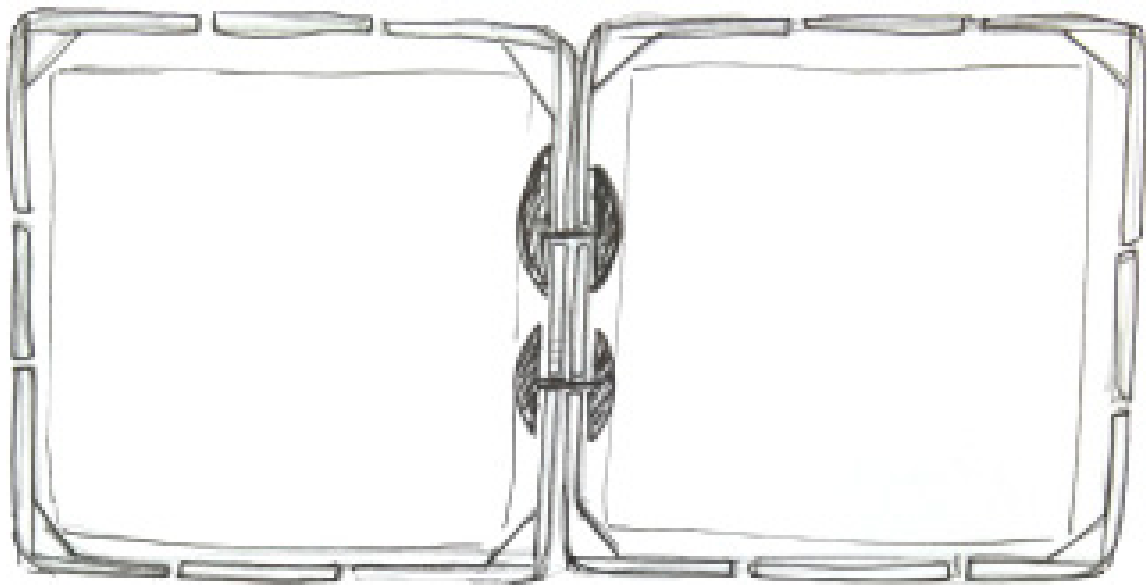
Materiaalina paloissa olisi ideaalista käyttää pelkästään puuta ja rakenteeksi olen ajatellut kahden neliön muodostamaa kehikkoa, jotka verhottaisiin rimoilla tai paneeleilla. Pohtiessani paneloinnin peittävyyttä kuutioissa, tulin siihen tulokseen, että jotta rakenteesta saataisiin mahdollisimman kevyt, ei jokaista sivua kannata verhota. Kuution päädyt voisivat hyvin olla avoimet, samoin pohja. Tällöin rakenne painaisi jo lähes puolet vähemmän kuin kauttaaltaan paneloituna.

Jotta rakennelmat olisivat mahdollisimman turvallisia ja stabiileja, olisi paloilla hyvä olla jonkinlainen kiinnitysmekanismi. En tahdo paloihin mitään kiinteitä ja kömpelöitä mekanisme, vaan mahdollisimman yksinkertaiset ja helpot lukitusosat. Tämä osa voisi olla esimerkiksi kuumuutta hyvin kestävästä kumista valmistettu, hieman joustava kaksikantainen tappi, joka kiinnittäisi palat toisiinsa asetettaessa paneloinnin välysaukkojen lävitse.

Tämän konseptin materiaaliksi olen ajatellut alustavasti haapaa, sen kauniin vaalean sävyn ja hyvien ominaisuuksien, kuten alhaisen lämmönjohtokyvyn ja pihkaamattomuuden sekä tikkuuntumattomuuden takia. Mielestäni haapa on moderni ja raikas valinta sekä ominaisuuksiltaan erinomainen laudemateriaali.

KONSEPTI B:N IDEOINTI

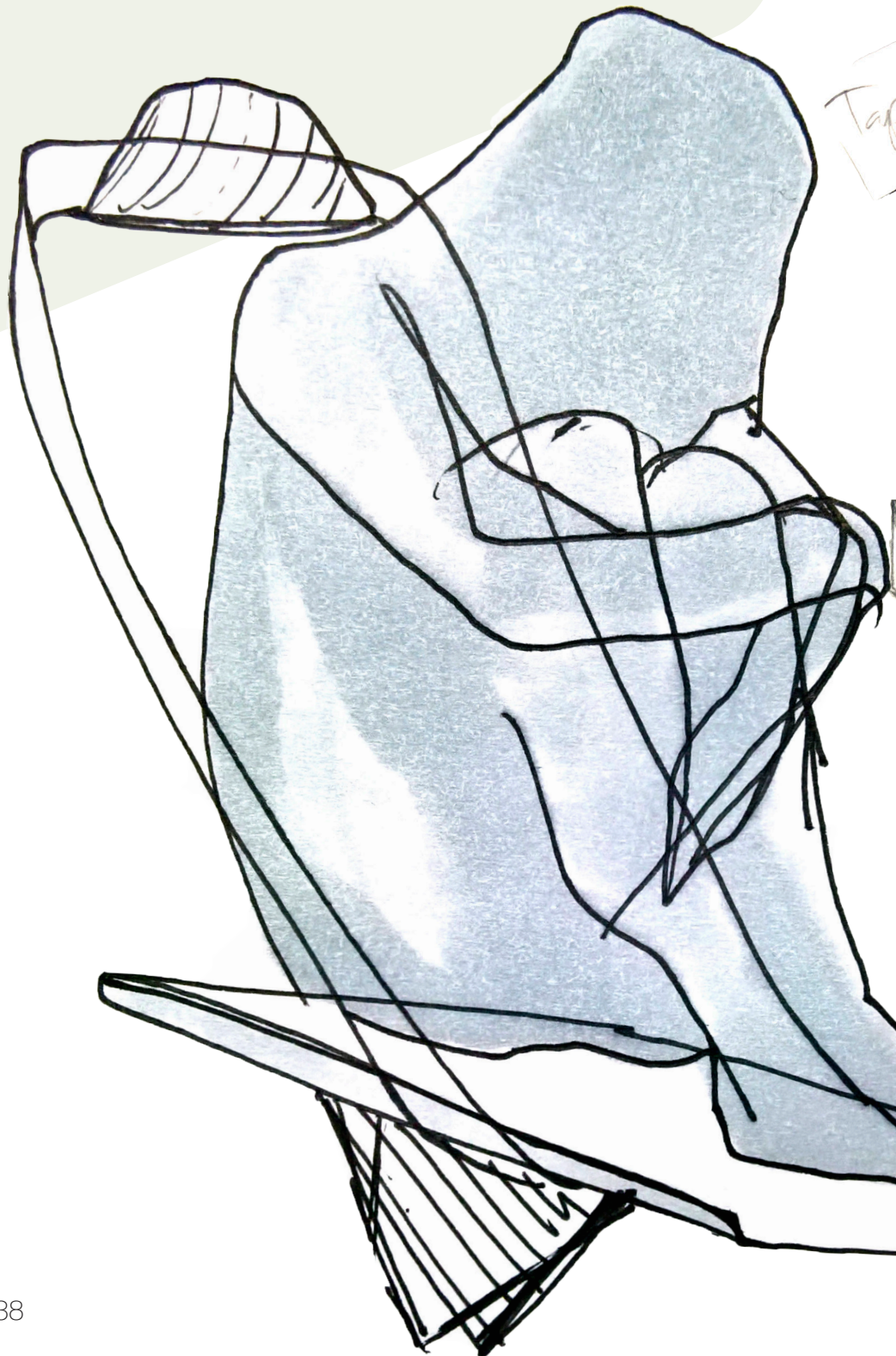
Tätä konseptia varten lähdin kartoittamaan parhaita paloja osallistamisessa käytetyistä konsepti-ideoista Floating, Hanging ja Swing. Selvää oli, että konseptin tulisi olla jollain tavalla ripustettu, jotta löylyhuoneen lattia jäisi tyhjäksi. Istuinten tulisi myös olla mahdollisimman kevyitä, jotta mahdollinen liikuttelu ja korkeuden säätäminen onnistuisivat helposti heikommiltakin saunojilta. Ripustuksessa tulisi ottaa huomioon pään tai selän mahdollinen osuminen tappiin tai tankoon. Ripustimen tulisi siis sijaita riittävän korkealla tai olla malliltaan sellainen, että siihen nojaaminen olisi miellyttävää. Koska kattoon ripustaminen olisi ripustamisen kannalta liian korkealla, jotta siihen ylettyisi helposti ilman koroketta, olen päättänyt seinän läpi saunan tukirakenteisiin, eli koolauksiin, kiinnitettävään ripustimeen.

Alunperin ajatuksena oli yhden henkilön riippuva yksittäinen istuin, joka kiinnittyisi seinälle ripustustappiin. Tämä idea on kuitenkin herättänyt huolta sen kestävydestä ja myös rennomman asennon puute saunassa on ollut selkeä ongelma, joten tulen lopullisessa konseptissani käyttämään tapin sijaan tankoja, joihin istuimet kiinnitetään. Tällöin paino jakaantuu tasaisemmin lauteella ja tasapaino paranee. Myös lauteen paikan säätäminen olisi näin joustavampaa ja asiakkaan olisi mahdollista valita itselleen omiin tarpeisiinsa sopivan levyinen istuin.

Ripustusmenetelmäksi olin ajatellut narua tai kangasta. Kangas loisi saunaan hauskaa verhomaista näkösuojaa, mutta saattaisi pienessä saunassa toimia myös tilaa pienentävänä ja epäkäytännöllisenä elementtinä. Narulla voisi kankaan tavoin vaihdella saunan ulkonäköä, sen väriä ja materiaalia vaihtamalla. Se myös loisi aivan uudenlaisen kevyen ja ilmavan tunnelman koko löylyhuoneeseen vanhojen ja raskaiden lauderatkaisuiden vastapainoksi. Narulla voisi mahdollisesti tarpeen tullen myös sitoa yksittäisiä istuimia yhteen isommaksi istuinkokonaisuudeksi.

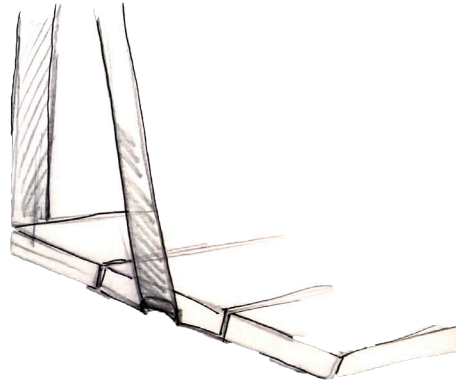
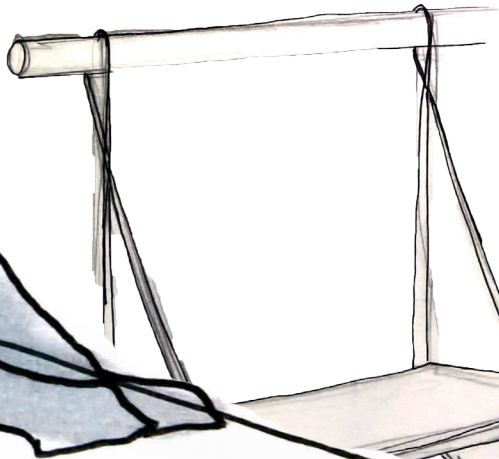
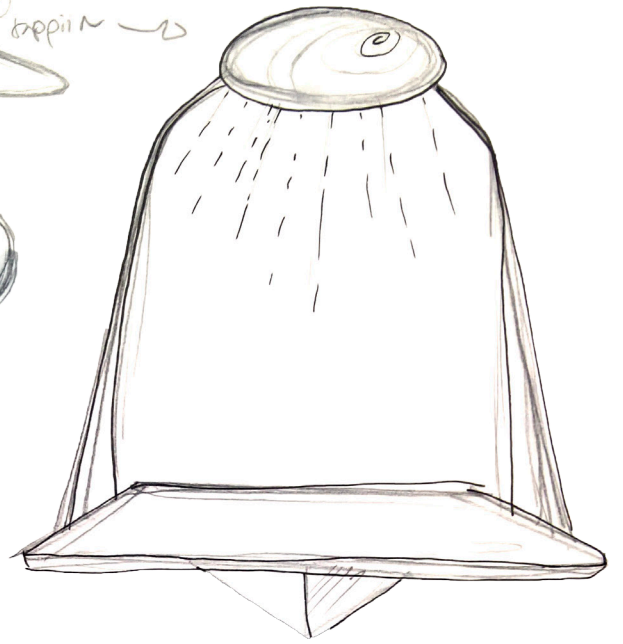
Koska ripustettavassa laudekonseptissa hyvin tärkeää laadullisten ominaisuuksien lisäksi on materiaalin keveys, olen ajatellut tämän konseptin materiaaliksi lämpökäsiteltyä tervaleppää.

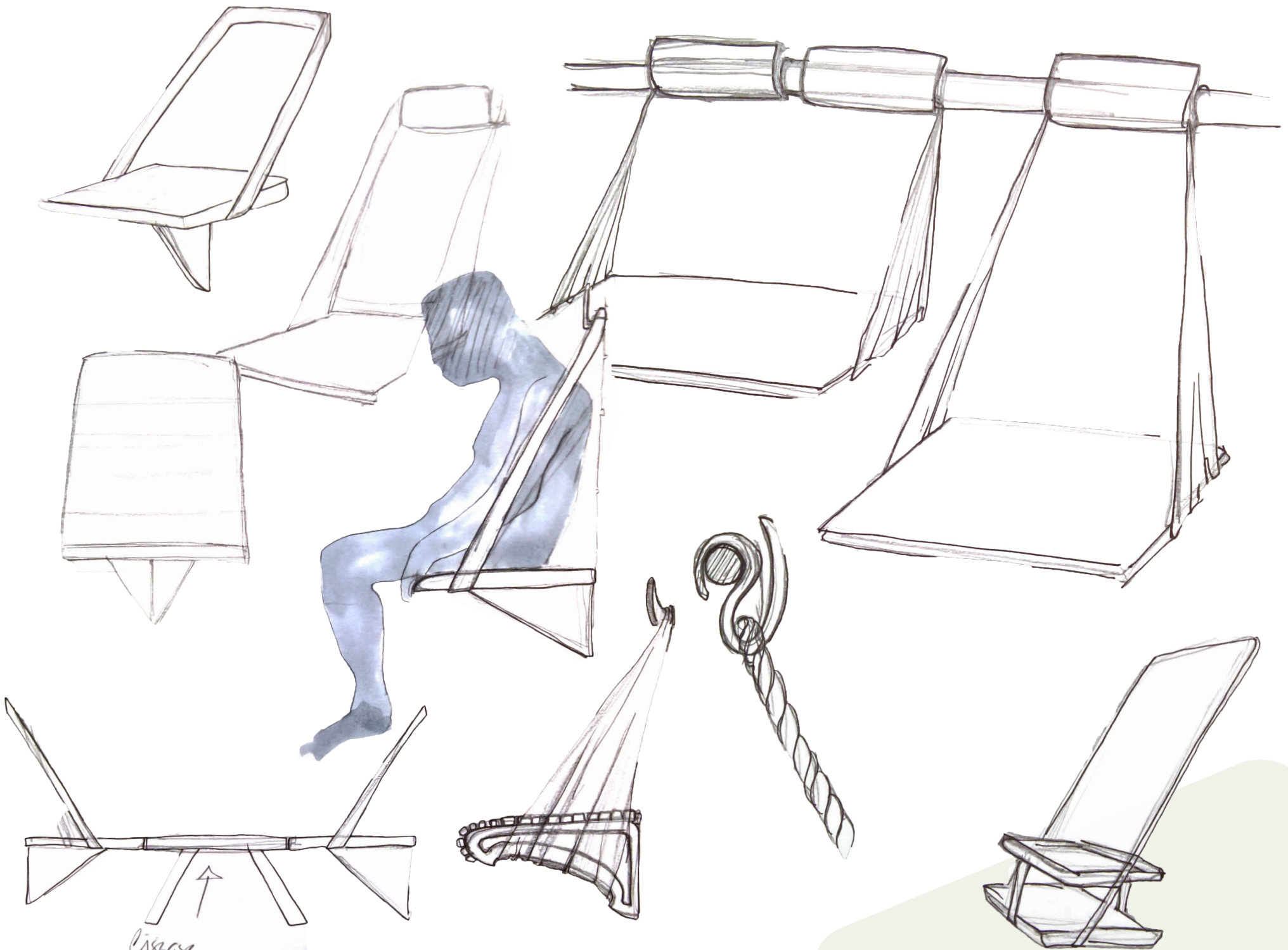
Mitoituksiltaan sovitan konseptit RT-korttien suositusmittoihin.

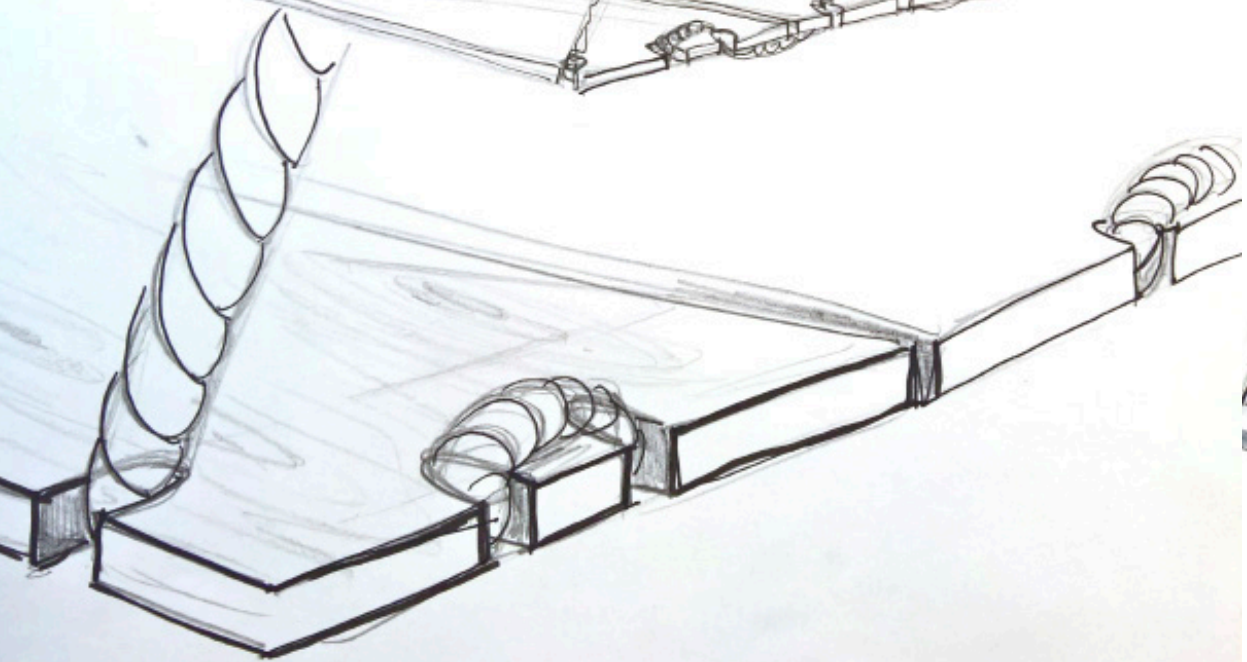
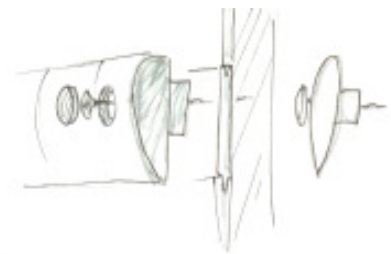
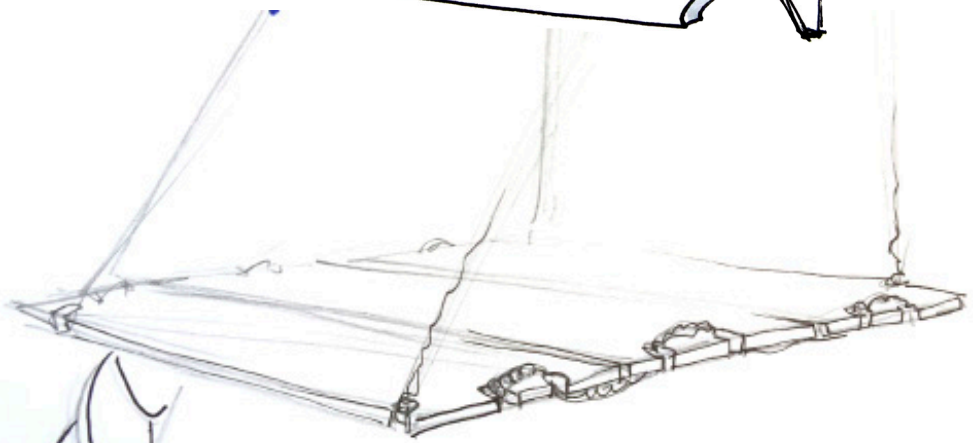
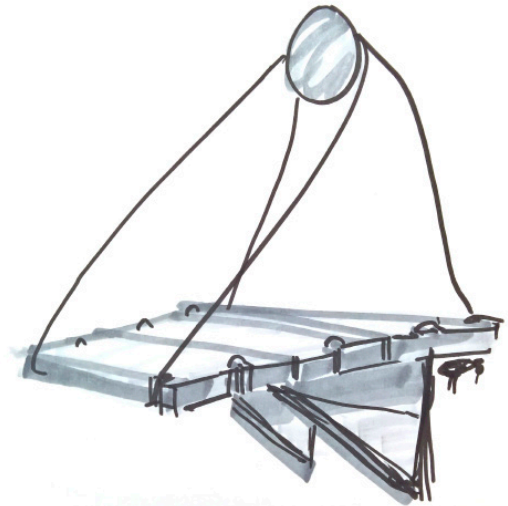
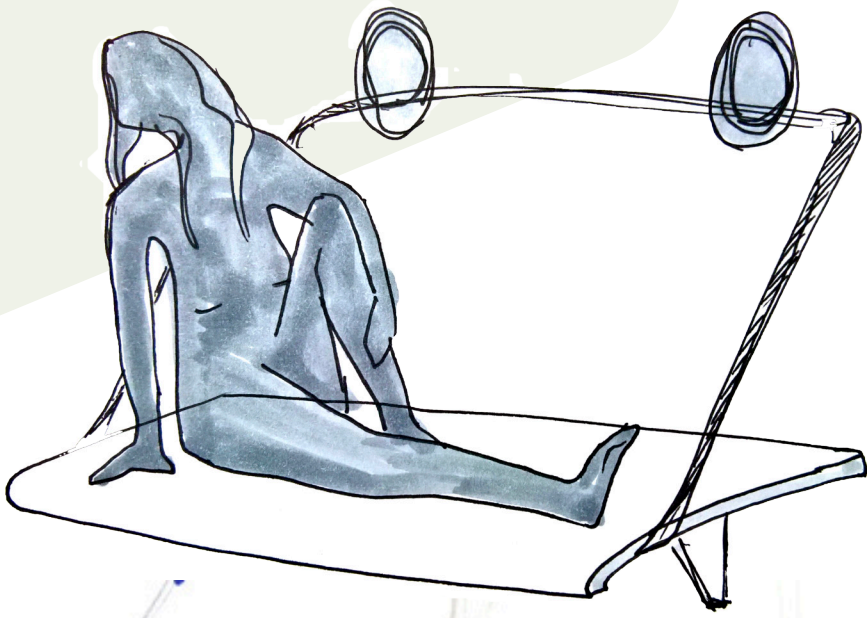
Tapan
muoto?

Sakaritehde
integrodeaw
oppin

*liscose
mahwase melle?*

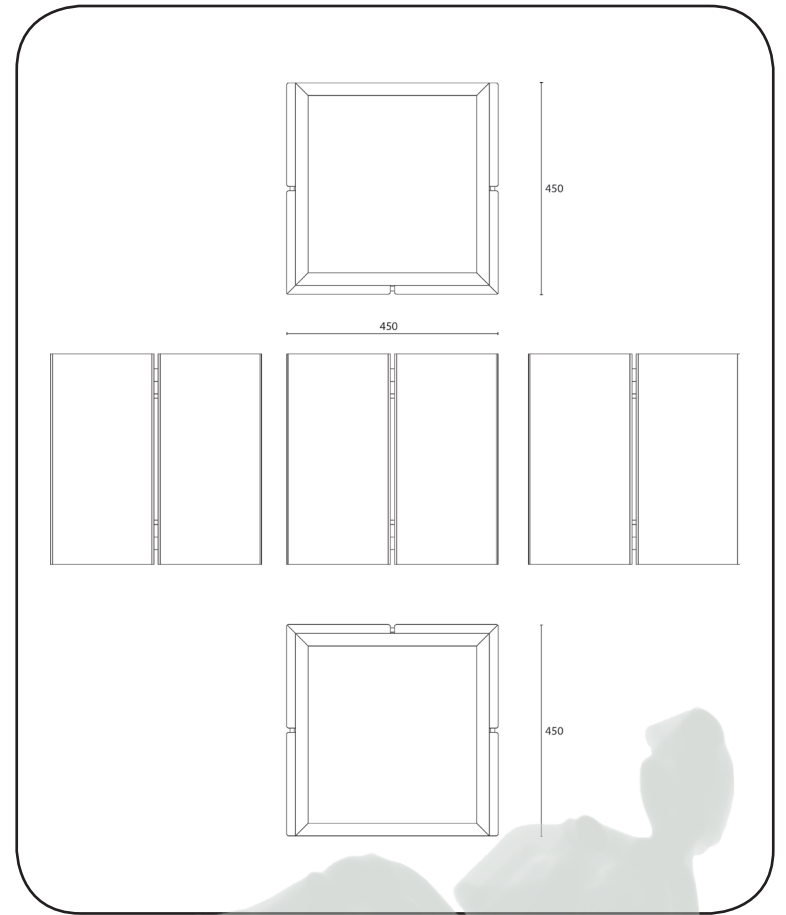
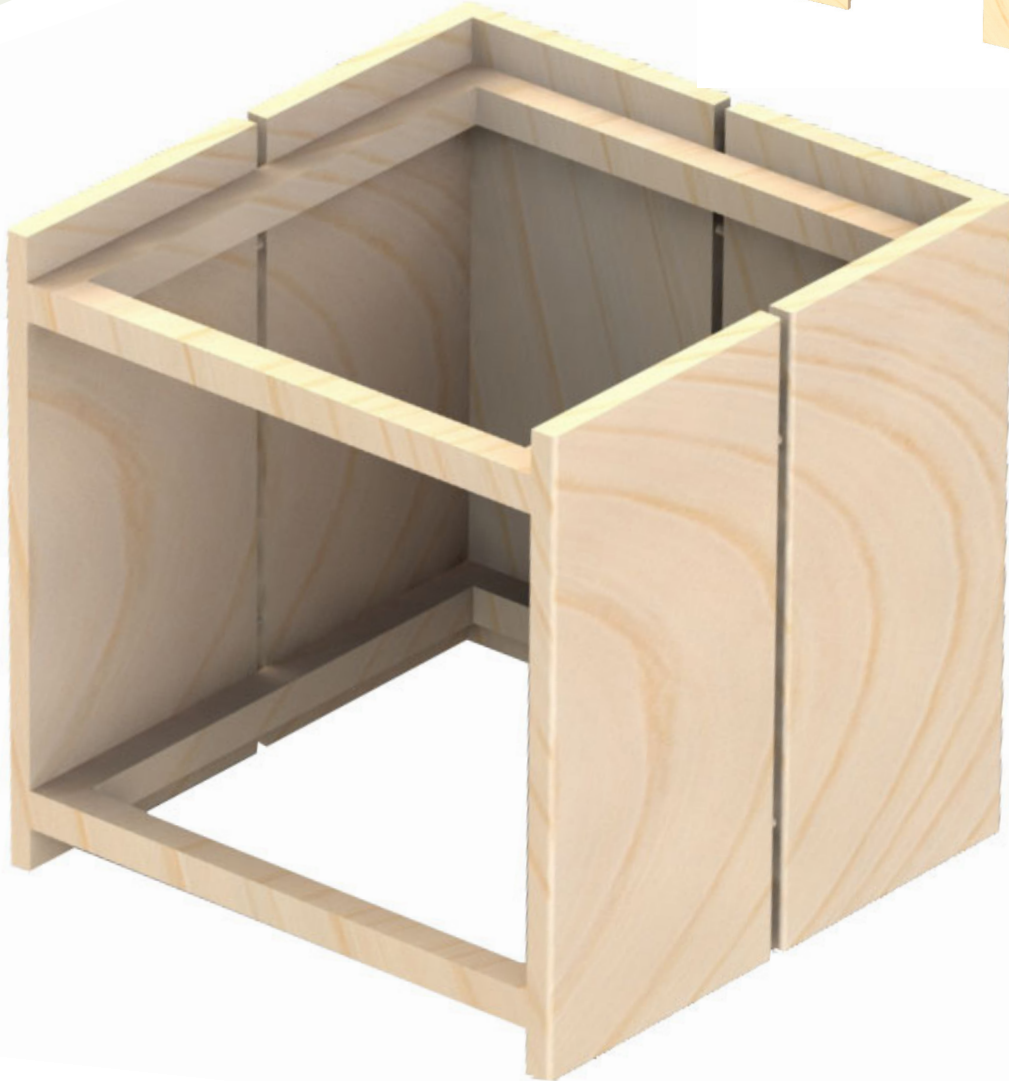
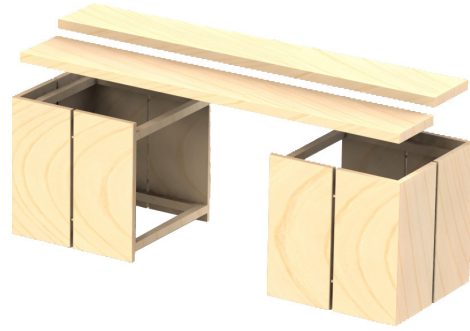

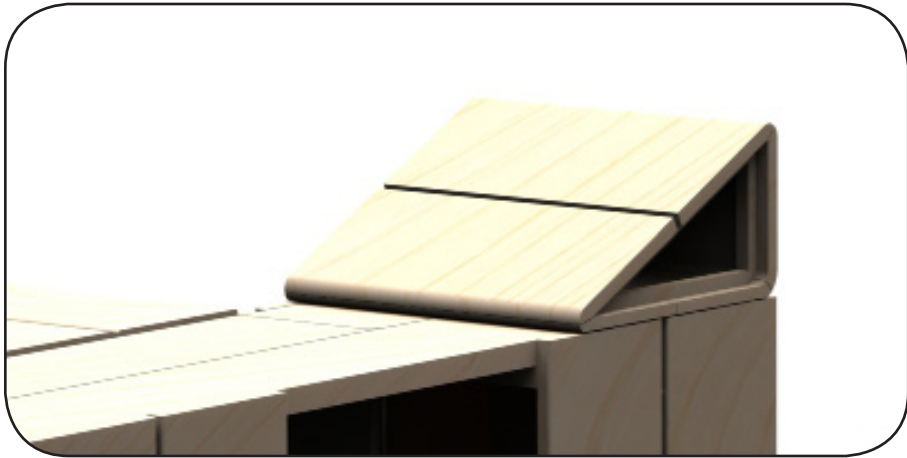
BLOCKS

HANG

KONSEPTI A **BLOCKS**

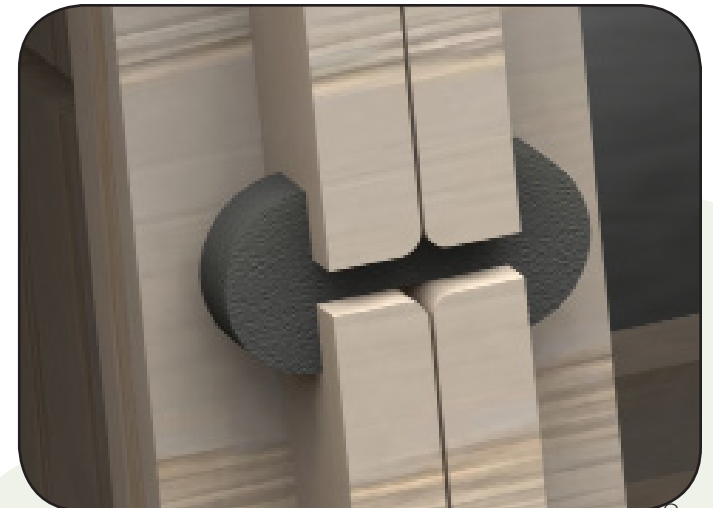
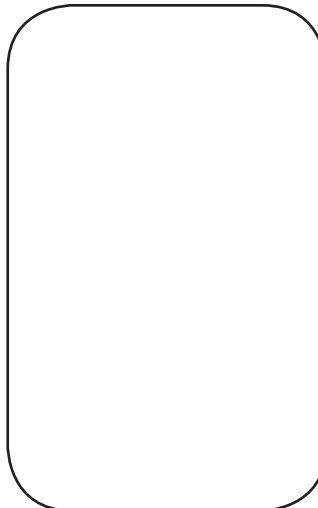

Blocks -konseptin perustana on puinen kuution mallinen moduuli. Se koostuu kahdesta neliön mallisesta tukikehästä, jotka on verhottu paneeloinnilla. Moduuleja voi ostaa oman saunan mitoituksia ja omia tarpeitaan vastaavan määrän, saadakseen luotua juuri itselleen sopivia istuinyhdistelmiä.

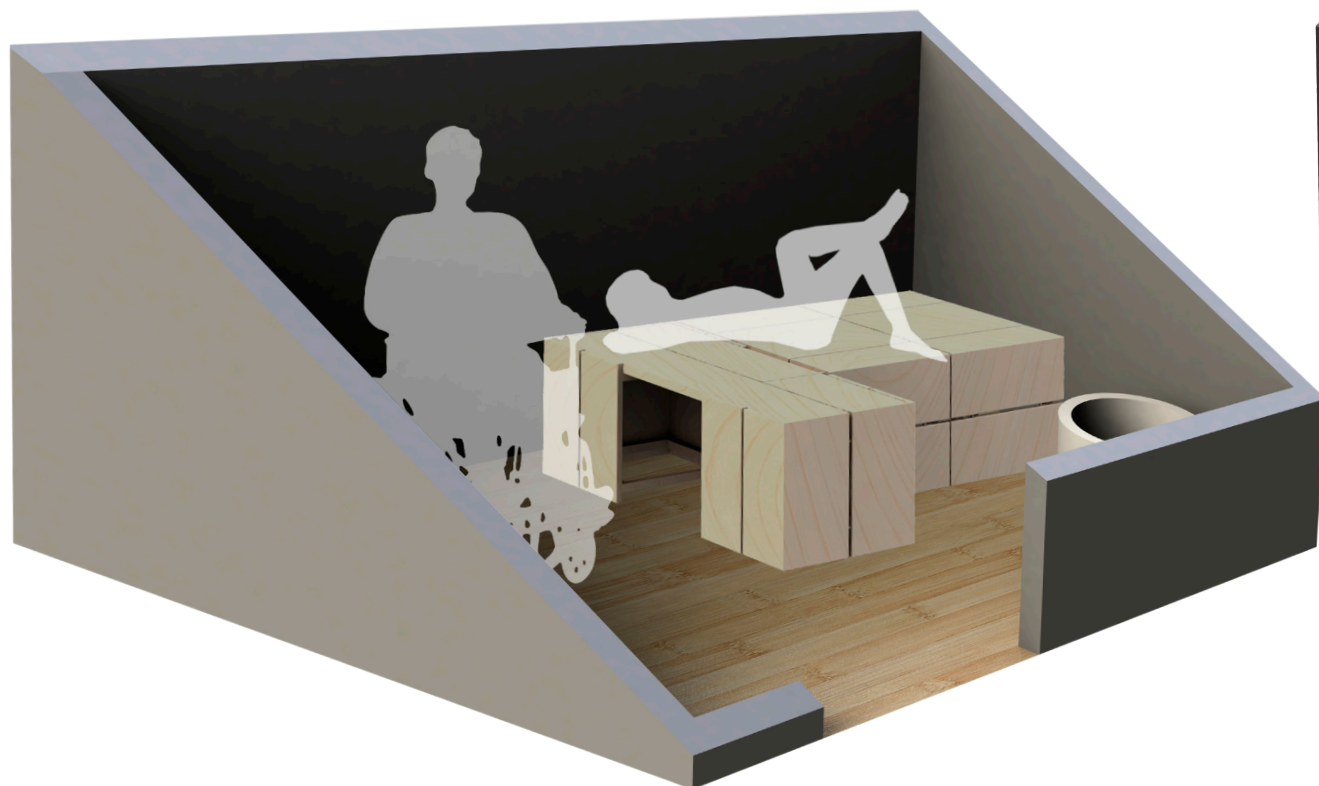
Kuutioiden lisäksi mukaan on mahdollista ostaa myös oman saunan mittojen mukaan pituuteen sahatut lankut. Lankkujen leveys on mitoitettu kuution mittojen mukaan ja niitä on mahdollista asettaa kaksi kappaletta kution kylkipuolelle, jolloin muodostuu pidempi yhtenäinen penkkirakenne. Lisäosana voisi toimia kolmio-pohjaisen sylinterin mallinen ns. nojaustuki, jonka voisi kiinnittää Blocks-moduuleihin asennon mukavuuden lisäämiseksi.

Kiinnitysosana Bloksissa toimii kuumuutta ja kulutusta kestävästä kumista valmistettu hieman joustava pala. Pala pujotetaan kahden moduulin paneeloinnin välysten läpi, jolloin osat pysyvät paremmin paikallaan.

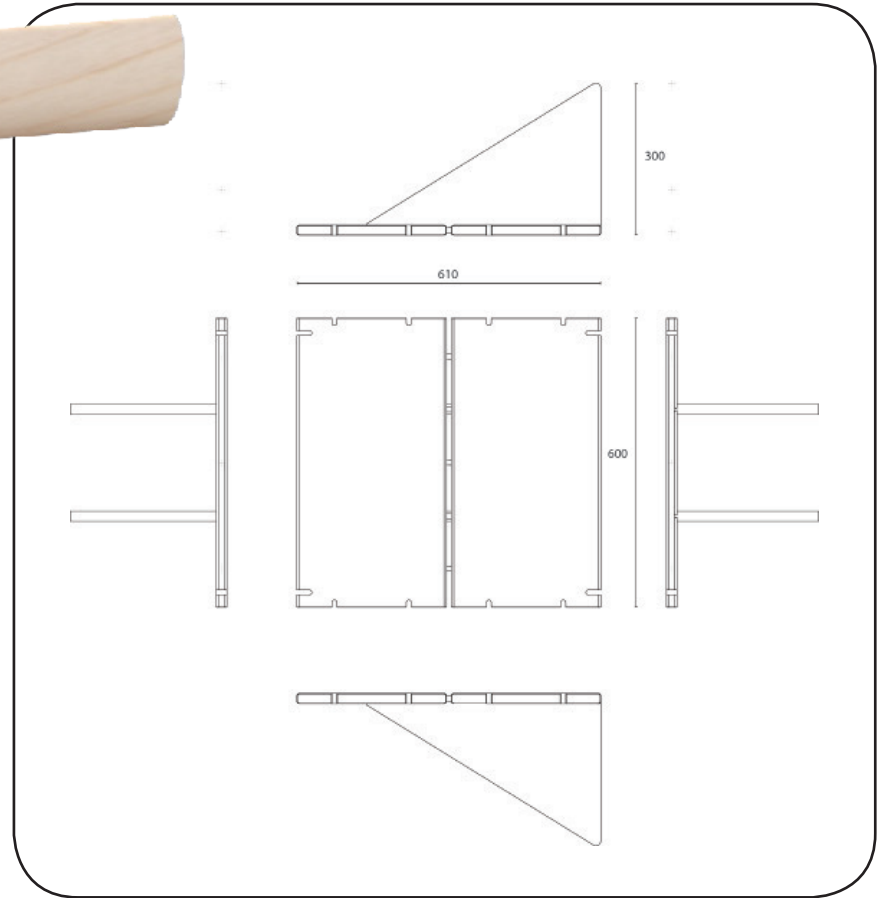
Blocks osat on helppo järjestellä uudelleen tunnelman tai mielensä mukaan ja tarvittaessa ne voi vaikka pinota päällekkäin pois edestä, jos tilaa tarvitaan muuhun käyttöön. Blocks -lauteet eivät vaadi minkäänlaista erillistä asennusta.

Blocks -konseptin lauteet muuntuvat helposti eri käyttäjäprofiilien tarpeisiin. Pienilapsisissa perheissä on mahdollista luoda leveämpiä lauteosioita, joiden päälle voi tarpeen tullen asettaa lapsen kylpyammeen. Paloilla voi myös rajata tilan, jossa lasten on turvallista leikkiä. Osilla on myös helppo luoda erilaisia istuinryhmiä ja korkeuseroja, jotta jokainen saisi nauttia itselleen sopivista löylyistä. Näin koko perheen on mahdollista saunoa vaivattomasti yhdessä, eikä turhia vaaratilanteita pääse syntymään. Blocks on otollinen myös pienissä tiloissa, sillä lauteiden istumismuotoa on helppo muokata kiukaan sijainnin mukaan. Suurempien lasten on myös helppo löytää paikkansa saunasta Blocks:ien avulla. Lauteet voi sijoittaa erilleen toisistaan, jolloin saunojan yksityinen tila kasvaa, eikä ihokontakti muiden saunojien kanssa ole välttämätön. Lauteilla on mahdollista myös venytellä tai rentoutua makuuasennossa.

KONSEPTI B HANG

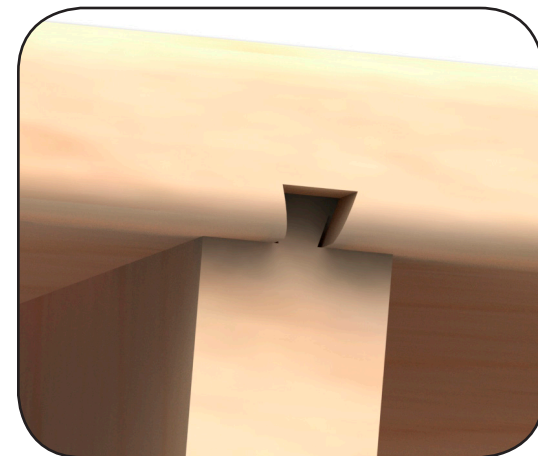
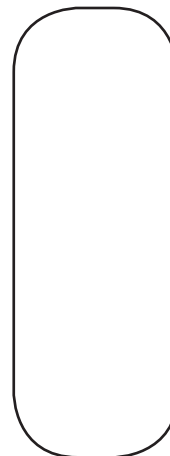
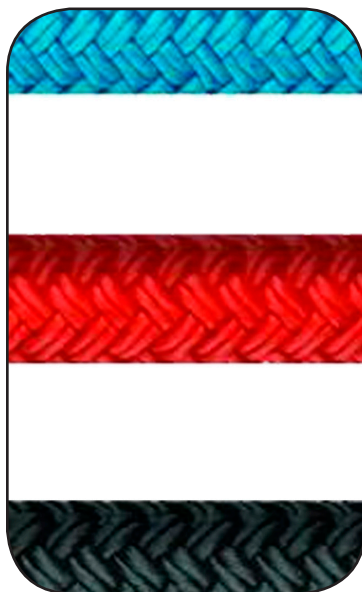
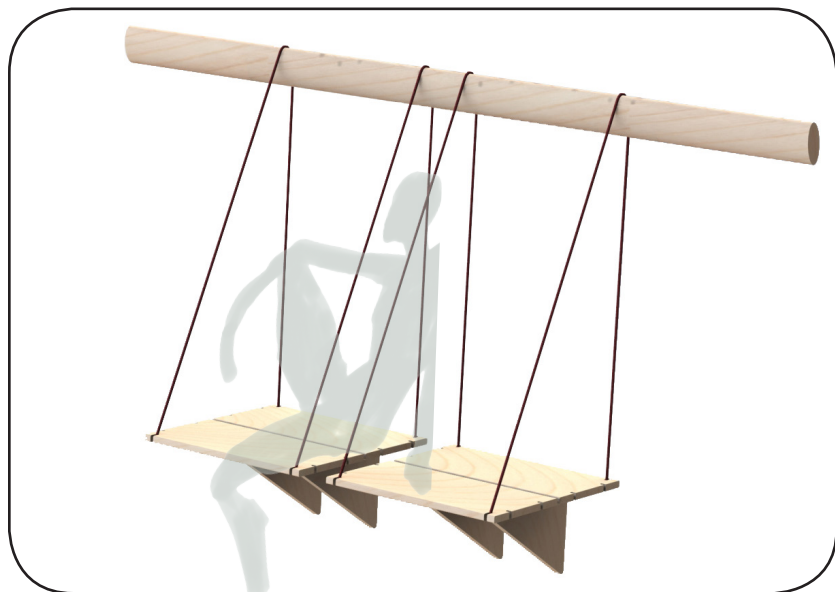

Hang-konsepti koostuu seinän koolauksiin poikittain kiinni asennettavasta tangosta ja siihen köysien avulla ripustettavista puisista istuinlevyistä. Tangon pituudet voi määrittellä oman saunansa mittojen mukaan ja niitä voi tarvittaessa asentaa useita vierekkäin. Istuimia voi ostaa oman tarpeen mukaan. Konseptiin kuuluu yhden hengen istuinriippu ja leveämpi kahden hengen riippu.

Istuinten alaosaan on kiinnitetty kohtisuoraan seinään nojaavat kolmion malliset sarjat, jotka tukevat lauteiden asentoa. Tukiosat on kiinnitetty istuinlevyyn uraliitoksella, joka estää istuinosaan lautojen taipumisen.

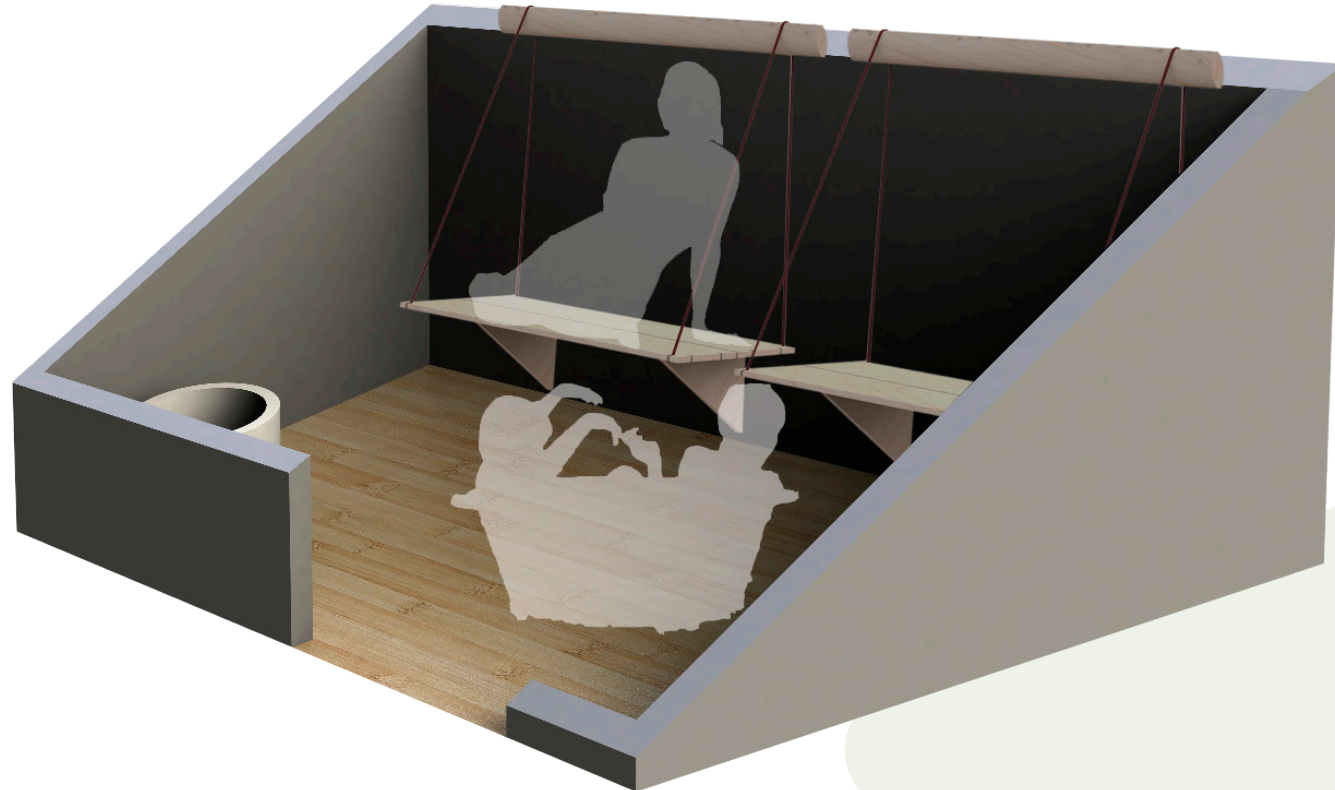
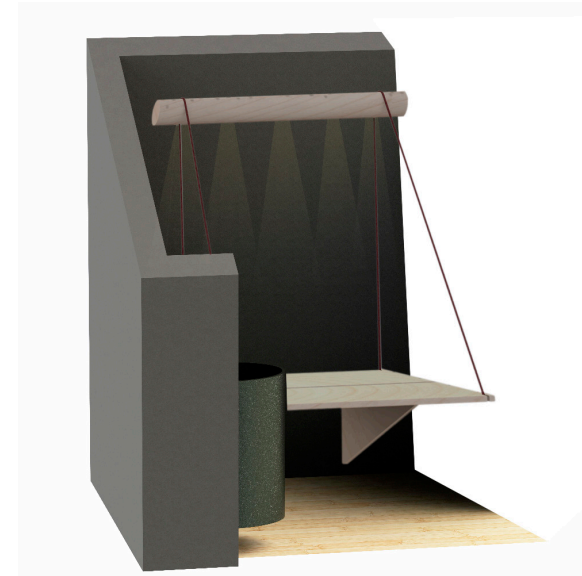
Köysien materiaalina olisi esimerkiksi kiipeilyssä käytettävät ilmastonvaihtelua ja vetoa kestävät kannatteluköydet (kuva 31). Köysi on kevyt ja ilmava elementti, jonka väriä vaihtelemalla voi muuttaa löylyhuoneen tunnelmaa helposti. Hang-istuimet on kiinnitetty köysiin istuinlevyissä oleviin uriin pujottamalla, joten lauteet on helppoa ja vaivatonta siirtää sivuun tai kerätä kokonaan pois edestä, jos tarve niin vaatii. Korkeutta istuimissa voi säädellä samojen pujotusurien avulla, sekä tarpeen mukaan köyttä solmimalla.

Hang-konseptin tangon takaosaan olisi integroituna myös valonlähde, esim. led-valonauha. Valon sävy olisi lämmin ja se olisi suunnattu valaisemaan seinäpintaa, jolloin löylyhuoneen tunnelma säilyisi hämyisenä ja rentouttavana, eikä erillisiä valonlähteitä tarvittaisi lainkaan.

Hang-konseptissa pienilapsiset perheet on huomioitu hyvin. Lauteet saa tarvittaessa nostettua pois tieltä, jotta lattialle voi asettaa kylpyammeen, jossa lasten on mahdollista kylpeä saunomisen aikana. Lauteet ovat myös suhteellisen leveät ja syvät, joten istuintilaa on lapselle ja aikuisellekin kylliksi. Hang myös mahdollistaa helposti saunatilan muuntamisen esim. väliaikaseksi säilytystilaksi tai vaatteiden kuivaushuoneeksi. Penkit on erittäin helppo nostaa pois tieltä ja tarpeen tullen asettaa takaisin paikoilleen. Tämä myös tekee saunasta helposti esteettömän.

Hang-konseptissa tavoitellaan kevyttä ja ilmavaa tunnelmaa, lauteet ovat syvät, jolloin jalat on helppo nostaa lauteille lepäämään tai esimerkiksi lootusasentoon meditointia varten. Oma tila löytyy helposti toisistaan erillään riippuvilta lauteilta, mutta kahden hengen lauteilla on myös mahdollista nauttia läheisyydestä. Konsepti toimii hyvin erikokoisissa tiloissa ja lauteiden määrää ja sijaintia muuttamalla soveltuu hyvin eri kokoisten perheiden tarpeisiin.

6 YHTEENVETO JA ARVIOINTI

Tässä opinnäytetyössäni suunnittelin kaksi uudenlaista laudekonseptia. Toimeksiantajana toimi Tilassa Oy ja opinnäytetyöni on osa suurempaa saunojen personointiin ja muokattavuuteen tähtäävää saunasuunnitteluprosessia.

Tavoitteena oli luoda modulaariset ja esteettömät istuimet saunaan, jotka soveltuisivat erityisesti perheiden käyttöön. Työskentelyn aikana tutustuin modulaarisiin tuotteisiin, esteettömyyden vaatimuksiin sekä saunarakentamiseen. Suunnittelumetodina hyödynsin käyttäjien osallistamista haastattelujen ja työpajan avulla. Näiden asioiden pohjalta loin konseptisuunnitelmat uudenlaisen lauderakentamisen pohjaksi.

Suunnitteluprosessini on ollut mielenkiintoinen ja opettavainen. Prosessin pohjalta syntyneet konseptit toimivat mielestäni niille asetettujen reunaehtojen sisällä. Molempien konseptien tuotteet ovat modulaarisia ja toimivat niin isossa kuin pienessäkin tilassa. Konseptien tuotteilla on myös liikuteltavuutensa ansiosta mahdollista luoda esteetön sauna. Lauteita pois tieltä siirtämällä, saunaan voi tarvittaessa saapua myös pyörätuolin tai muun apuvälineen kanssa.

Konseptointi lähti alun hapuilun ja epämääräisen pohdinnan jälkeen vauhtiin vasta haastatteluja tehdessäni. Vauhti kiihtyi kunnolla osallistavassa työpajassa ja sen tuloksia analysoidessani. Oli hyvä päätös osallistaa käyttäjiä ideoiden hakuun jo alun haastattelujen yhteydessä. Haastatteluissa saadut tiedot ja ideat pysyivät mukana koko suunnittelun ajan ja toimivat punaisena lankana prosessin edetessä.

Työpajan muodossa järjestämäni osallistaminen suunnittelun tueksi oli todella hyödyllinen ja inspiroiva. Tilanne, jossa olisi muutoin saattanut ajautua nurkkaan ja sokeutua omalle työlleen, muuttui osallistamisen myötä kannustavaksi ja intoa lisääväksi kehityspajaksi, jonka jälkeen oli paljon helpompi jatkaa luonnosten työstämistä eteenpäin ja osallistettavien kanssa määriteltyn suuntaan. Toki olin onnekas, sillä työpajaani osallistuvat henkilöt paljastuivat varsin avarakatseisiksi. Työpajan olisi voinut järjestää

aiemmassakin vaiheessa ja vaikka kahteen otteeseen, niin prosessi olisi kulkenut vauhdikkaammin eteenpäin. Käyttäjiltä saadut mielipiteet ja kysymykset puhkaisivat hyvin kuplan, jonka sisälle suunnittelutyötä tehdessä helposti ajautuu. Aion hyödyntää tätä menetelmää jatkossa niin usein kuin mahdollista, jotta suunnitteluni pysyisi mahdollisimman käyttäjälähtöisenä.

Osallistamisesta saatujen ideoiden pohjalta luomani konseptit vastaavat mielestäni hyvin osallistujien toiveita ja kehittyivät ja paranivat selkeästi luonnostasosta. Olen tyytyväinen, että päätin luoda kaksi erilaista ja toisistaan täysin poikkeavaa konseptia, sillä näin sain pohdittua erilaisia näkökulmia saunan suunnitteluun liittyen.

Lopullisia suunnitelmia tehdessäni olisi ollut kiinnostavaa testaila eri menetelmiä ja mittasuhteita tarkemmin, ja mahdollisten hahmomallien tekeminen olisi ollut todella hedelmällistä. Konseptien toimivuus ja mittasuhteet tarkentuvatkin kunnolla vasta hahmomallien valmistuksen jälkeen. Olen hieman huolissani Hang-konseptin tukevuudesta ja ripustusmekanismin kestävydestä. Näiden asioiden toimivuus varmistuu kuitenkin vasta tuotetta testattaessa. Jätin tästä konseptista pois makuuasennon mahdollistavan pitkän kolmen hengen lauteen, sillä sen rakenne vaatisi selvästi enemmän suunnittelua ja testausta ollakseen tarpeeksi kestävä.

Konseptit on suunniteltu uudensuunniteltuihin saunoihin, jossa ilma on kierrätetty niin, että lämpö riittää hyvin myös löylyhuoneen alaosaan. Ongelmakohtana konsepteissa onkin se, ettei niitä voi sellaisenaan asentaa suoraan vanhoihin saunoihin, joiden lattiaa ei ole korotettu. Muuten olen lopullisiin konsepteihini tyytyväinen ja mielestäni ne edustavat hyvin modernimpaa versiota suomalaisesta saunasta, kuitenkin materiaalien ja muotokielen puolesta vanhaa ja perinteistä kunnioittaen.

Yritykseltä sain hyvää palautetta työstäni. He olivat tyytyväisiä saavuttamiini tuloksiin osallistamisissa sekä lopullisten konseptien ideoissa ja ulkonäössä. Projekti jatkuu konseptien osalta hahmomallien valmistuksella ja mitoituksien tarkistuksella. Nämä suunnittelun vaiheet jätettiin tarkoituksella pois opinnäytetyöni konseptoinissa, sillä ajallisten rajoitusten takia koin osallistamisen prosessin kannalta tärkeämmäksi. Prototyyppien valmistukseen pyrimme löytämään sopivan yhteistyökumppanin, jonka kanssa toteuttaa ja testata tuotteet. Tämän jälkeen suunnittelu jatkuu laajemmin yhteistyössä sisustusarkkitehtien ja rakennusalan ammattilaisten kanssa, kohti kokonaisvaltaista saunaelämystä.

KIRJALLINEN AINEISTO

Helamaa, E. 1987. Huoneistos sauna. Hämeenlinna: Karisto Oy.
 Hyysalo, S. 2009. Käyttäjä tuotekehityksessä. Helsinki
 Könkkölä, M. 2000. Liikkumisesteetön sauna. Helsinki: Invapaino.
 Laaksonen, E. 1997. Furo & sauna. Helsinki: Art-Print Oy.
 Nirkko, J. 2010. Sauna, pieni perinnekirja. Porvoo:
 WS Bookwell Oy.
 Rakennustieto. 2000. Löylyn henki, kolmen mantereen kylvyt.
 Hämeenlinna: Karisto Oy.
 Rakennustieto. 2007. Finnish Sauna. Design and Construction.
 Rakennustieto Publishing.
 Rakennustieto, 2014, Finnish sauna, design and construction.
 Estonia: Rakennustieto Publishing.
 Sully, A. 2012. Interior Design, Theory and Process. London:
 A & C Black
 Sully, A. 2015. Interior Design, Conceptual Basis. Springer
 Särkikoski, T. 2012. Kiukaan kutsu ja löylyn lumo. Latvia:
 Jelgava Printing House.
 Tommila, P. E. 1994. Sauna, suomalaisen saunan rakentaminen.
 Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
 Vuorenjuuri, M. 1967. Sauna kautta aikojen. Otava.

RT-Kortit:

RT 91-10430 Sauna 1. Perustietoja saunasta
 RT 91-10440 Sauna 2. Saunan tilojen suunnittelu
 RT 91-10468 Sauna 3. Saunan rakenteiden suunnittelu
 RT 91-10469 Sauna 4. Saunan lauteet ja kalusteet
 RT 91-10475 Sauna 5. Saunan kiukaat
 RT 91-10480 Sauna 6. Saunan LVIS-suunnittelu

TAUSTATIETOA

Esteettömyys

<http://www.invalidiliitto.fi/portal/fi/esteettomyys/>
http://www.esteeton.fi/portal/fi/rakennettu_ymparisto/wc-_ja_peseytymistilat__saunat/saunat/
http://www.esteeton.fi/portal/fi/rakennettu_ymparisto/wc-_ja_peseytymistilat__saunat/saunat/

Moduulit

<http://www.arisarchitects.com/en/projects/entry/dots-library/>
<http://www.clairstrong.co.uk/blog/inspiration-and-theory/magnificent-modular-furniture>
<http://thedesigntime.com/2013/06/momodul-storage-furniture-system-by-xavier-coenen/>
<http://weburbanist.com/2014/11/01/modular-minimalism-5-part-kit-to-create-infinite-furniture/>
<http://homeli.co.uk/worknest-modular-desk-by-wiktoria-lenart/>
<http://lundia.fi/tuotteet/lundia-system/>
http://lundia.fi/wp-content/uploads/2014/09/Lundia_System_esite-2014.pdf
<http://media.designerpages.com/3rings/2014/03/cubico-by-deco/>
<http://media.designerpages.com/3rings/2010/09/sliding-bench-probes-social-behaviors/>
<http://www.finnprofiles.com/materiaalit/kumiprofiilit.html>

Rakennukset

<http://yksiopuutarhassa.fi/>
<http://tinyhousepins.com/category/tiny-houses/interiors/page/5/>
<http://www.techly.com.au/2016/08/24/finally-a-house-you-can-build-as-easily-as-ikea-furniture/>

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2108775/ikea-launches-80-000-flat-pack-DIY-house.html>
<http://www.highsnobiety.com/2015/05/19/yod-design-lab-timber-guest-houses/>
<http://www.archdaily.com/790996/koda-kodasema>
<http://www.hs.fi/koti/a1475206718059?jako=726b22fc1906ce-509b32128eb56f8e10&ref=og-url>

Saunat ja lauteet

<http://inhabitat.com/norwegian-students-build-a-contemporary-wooden-sauna-on-the-sea/>
<http://www.harvia.fi/content/fi/40/15730/Harvia%20SmartFold-kylpy-huonesauna.html>
http://www.rakentaja.fi/artikkelit/11084/kaantyyvat_lauderungot_tuovat.htm
<http://www.suomela.fi/kylpyhuone-wc/Sauna/Uudista-saunasi-riippulau-teilla--57531>
http://sauna.tandefelt.com/pentagon_fin.htm
<http://www.harvia.fi/content/fi/38/4646/Kylpyhuonesaunat.html>
<http://www.kotijasisustus.fi/ylellinen-sauna-helo-seaside/>
<http://www.helosauuna.com/>
<http://www.hs.fi/hyvinvointi/a1475291278232?jako=0e5b5f49151e78c-c2498c0ebbbc2c6b0&ref=fb-share>
http://asunnot.oikotie.fi/kotiin/artikkeli/sisustus/koteja_maailmalta/grotto_sauna_paalta_nelikulmainen_sisalta_pyorea
<http://asunnot.oikotie.fi/kotiin/blogit/kotikiikarissa/sauna-valmis>
http://asunnot.oikotie.fi/kotiin/artikkeli/diy/pintaremontti/sauna_remonttiin_6_persoonallista_idea
http://asunnot.oikotie.fi/kotiin/blogit/joannan_blogi/loyly_arkkitehtuurin_taidonnayte_helsingin_hernesaaressa
<http://www.idfdesign.com/saunas-in-wood/hsh.htm>
<http://www.archello.com/en/project/expo-sauna-kyly-0>
<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=185&artikel=5645968>
<https://www.tuntu.fi/moderni-sauna-2-0/>
https://www.tuntu.fi/wp-content/uploads/2016/05/1_24.pdf

<https://slowsauna.fi/>
<http://saunafromfinland.fi/>
<http://www.klafs.com/sauna/sauna-s1.html>
<http://dornob.com/extending-bench-table-inspired-by-antique-roll-top-desks/>
<http://dornob.com/curved-outdoor-benches-for-modular-conversationalists/>
<http://furnishly.com/cool-expanding-danish-mid-century-modern-slat-bench-or-coffee-table.html>
<http://www.trendhunter.com/trends/torafu-architexts-aa-stool>

Uutiset

<http://www.bbc.com/news/magazine-24328773>
http://www.iltalehti.fi/terveys/200806037662723_tr.shtml
<http://www.marmai.fi/uutiset/sauna-lahtee-maailmalle-suomalainen-sauna-tuotteena-on-aivan-lasten-kengissa-6586001>
<http://edition.cnn.com/2016/11/10/travel/helsinki-finnish-sauna-guide/>
<http://www.iltasanomat.fi/matkat/art-2000001952248.html>
<http://www.designboom.com/architecture/avanto-architects-loyly-sauna-finland-11-14-2016/>
<http://www.designboom.com/architecture/emmett-mcnamara-sauna-atlantic-drop-everything-festival-08-12-2016/>

KUVAT

Merkkitsemättömät kuvat ovat omiani

Kuva1. <http://tilassa.fi/>

Kuva2. <http://www.helsinkidesignweek.com/weekly/10-faktaa-loylyn-muotoilusta-jotka-haluat-tietaa/?lang=fi>

Kuva3. <https://fi.pinterest.com/pin/542965298808216027/>

Kuva4 <https://slowsauna.fi/rakentaminen/>

Kuva5. <http://www.loyly.net/category/press/>

Kuva 6. <http://www.mfa.fi/lehdistotiedote?lid=17495706>

Kuva 7. <https://slowsauna.fi/2016/07/01/nain-rakennat-rentouttavan-saunaelamyksen/>

Kuva 8. <http://inhabitat.com/norwegian-students-build-a-contemporary-wooden-sauna-on-the-sea/>

Kuva 9. <http://weburbanist.com/2014/11/01/modular-minimalism-5-part-kit-to-create-infinite-furniture/>

Kuva 10. Kokoose -hylly, suunnittelu ja valmistus Paula Viertola ja Mika Venäläinen

Kuva 11. <http://www.arisarchitects.com/en/projects/entry/dots-library/>

Kuva 12. <http://www.clairstrong.co.uk/blog/inspiration-and-theory/magnificent-modular-furniture>

Kuva 13. <http://lundia.fi/tuotteet/lundia-system/>

Kuva 14. <http://homeli.co.uk/worknest-modular-desk-by-wiktoria-lenart/>

Kuva 15. <http://thedesighnhome.com/2013/06/momodul-storage-furniture-system-by-xavier-coenen/>

Kuva 16. <http://mocoloco.com/meet-me-seating-by-ligita-brege/>

Kuva 17. <http://theownerbuildernetwork.co/easy-diy-projects/diy-cinder-block-outdoor-bench/>

Kuva 18. <http://dornob.com/curved-outdoor-benches-for-modular-conversationalists/>

Kuva 19. <http://www.swinglab.co/pages/the-story>

Kuva 20. http://www.eesteeton.fi/portal/fi/rakennettu_ymparisto/wc-_ja_peseytymistilat__saunat/saunat/

Kuva 21. <http://rossafi.blogspot.fi/2012/08/asuntomesut-2012-tampere-vuores.html>

Kuva 22. <http://www.saunasella.fi/fi/page/57?newsitem=8>

Kuva 23. http://sauma.tandefelt.com/IMAGES/sauna_1_demi-soft_press.jpg

Kuva 24. <http://www.harvia.fi/content/fi/40/15730/Harvia%20SmartFold-kylpyhuonesauna.html>

Kuva 25. <http://www.harvia.fi/content/fi/40/15730/Harvia%20SmartFold-kylpyhuonesauna.html>

Kuva 26. <http://www.sunsauna.fi/tuotteet-ja-palvelut/saunan-lauteet/wave-laudepaketti>

Kuva 27. <http://www.kotijasisustus.fi/ylellinen-sauna-helo-sea-side/>

Kuva 28. <http://www.psfk.com/2016/05/klafs-folding-sauna-expands-at-touch-of-button.html>

Kuva 29. <http://www.sunsauna.fi/tuotteet-ja-palvelut/saunan-lauteet/log-laudepaketti>

Kuva 30. <http://www.woodproducts.fi/fi/node/201>

Kuva 31. <http://turvakauppa.com/tuote/33392/beal-goliath-kannattelukoysi>

LIITTEET

LIITE 1. HAASTATTELUT:

KYSYMYKSET:

1. Millaisia asioita arvostat elämässä?
2. Minkälaisia asioita tykkäätte harrastaa yhdessä vapaa-aikana?
3. Millainen on oma suhteesi saunaan ja saunomiseen? (hyvä/ huono/ miksi?)
4. Minkä kokoinen sauna teillä on? (neliö ja hlö.määrä noin).
5. Käyttekö usein saunaan yhdessä perheenä? (kuinka usein? Jos ette niin miksi?)
6. Pitävätkö lapsenne saunomisesta?(miksi/miksi ei?)
7. Mitkä asiat koit/ koitte hankalaksi lapsien kanssa saunoessa ja miksi?
8. Mitkä asiat sujuvat helposti ja mutkattomasti saunassanne?
9. Olisiko mielestäsi käytännöllistä, jos saunan saisi ajoittain ja helposti muutettua (esim. lauteita siirtämällä tai taittamalla) avarmmaksi säilytystilaksi?
10. Millaisena näkisit täydellisen saunakokemuksen perheesi kanssa? Kuvaile jos mahdollista kokemus läpi saunaan astumisesta löylyihin ja sieltä poistumiseen.

VASTAUKSET

Perhe nro 1, nuoret vanhemmat 2 alle kouluikäistä lasta.

1. Elämyksiä, arkiasioiden helppoa sujuvuutta.
2. Liikunta, kulttuuriretket esim museot, konsertit, teatteri/elokuvateatteri.
3. Hyvä, sauna on rentoutumisen ja rauhoittumisen paikka.
4. Suunnilleen neljän hengen sauna, neliöistä ei tietoa.
5. Käymme saunaan noin kerran viikossa/kahdessa viikossa. Kesällä harvemmin ja syksyllä/talvella useammin.
6. Pitävät saunomisesta, koska siellä saa leikkiä vesileikkejä.
7. Lapsilla on liian pieni tila leikkiä ja pitää muistuttaa, ettei horjahda kiuasta kohti (suojakaide sen verran korkea, että metrinen saattaisi horjahtaa juuri sen alta alimmalla lauteella leikkiessään). Lisäksi alimmalla lauteella on jaloille liian kylmä, joten lapset eivät saa yhtäläillä saunan lämpöä leikkiessään.
8. Sauna lämpeää nopeasti ja pysyy sopivalla lämmöllä lapsia ajatellen.
9. Tottakai olisi kätevää, jos lauteet saisi vaikka laskettua/nostettua seinää vasten, jotta lattiatilan voisi hyödyntää silloin, kun sauna ei käytetä. Tai sitten lauteiden alle jokin säilytysratkaisu, joka kestää myös kosteuden. Lauteiden alla kuitenkin on hukkatilaa, jota ei tällä hetkellä hyödynnetä mitenkään.
10. Täydellinen saunakokemus olisi sellainen, jossa kukaan ei kiukuttele ja saunominen olisi kaikille mieleinen. Lapsilla olisi enemmän tilaa leikkiä ja hekin pysyisivät lämpiminä koko saunomisen ajan. Itse mahtuisi istumaan ylälauteella niin, että ei tarvitse väistellä lasten leluja alemmalla lauteella. Kiuas olisi yhä

turvallisemmin suojattu, jotta ei tarvitsisi huolehtia lasten heilumisesta. Ylälaude (tai yksi nurkkaus siitä) voisi olla tavallista syvempi, jotta siinä olisi lapselle ja hänen vesivadille/ammeelle turvallinen tila leikkiä samassa tasossa vanhemman kanssa.

Perhe nro.2, keski-ikäinen äiti ja yksi kouluikäinen lapsi

1. Perhettä, ystäviä, ylipäättään läheisiä ihmisiä. Toisten kunnioittamista. Yleisesti ottaen helppoutta ja mutkattomuutta, inhoan vaikeita tilanteita (ja ihmisiä;). Terveyttä tottakai.
2. Vietetään paljon aikaa kotona, pelaillaan kortti- ja lautapelejä, tavataan tietysti ystäviä toisinaan, käydään uimassa yms. Sauna on yksi suuri syy, miksi itse tykkään käydä uimahallissa, Oliverille tärkeämpää on tietysti itse uiminen
3. Mä rakastan saunomista!! Auttaa selkeyttämään omia ajatuksia ja on mukavaa ajanvietettä ystävien/perheen/lapsen kanssa. Saunassa rentoutuu ihan täysillä, kun se on muuten itselle aika vaikeeta.
4. Omaa sauna ei ole, käyn taloyhtiön saunaan, joka on iso, noin 6-8 hlölle. Mahtuu sinne enemmänkin tarpeen vaatiessa
5. Käydään saunaan noin 2 krt/vko. Oliveria en aina "pakota" mukaan, koska on kiva välillä mennä ihan itekseenkin. Pääsääntöisesti käydään kuitenkin kimpassa. Saunaan käydään myös muutoin aina kuin mahdollista.
6. Pitää, vaikkakin sinne lähteminen tuottaa välillä vaikeuksia. Myöskin Oliver itse vastasi tykkäävänsä saunomisesta.
7. Varsinaisesti hankaluutta en koe, mutta toki varovainen pitää olla kiukaan ja liukkaan lattian takia. Olsun ollessa pienempi tämä vaati tietenkin enemmän tarkkuutta, nyt isompana osaa olla itsekin suht varovainen. Oliverin mielestä hankalaa on pestä tukka
8. Mielestäni kaikki asiat menevät aika mutkattomasti.
9. Jos olisi oma sauna, en missään nimessä tekisi siitä tavaroiden säilytyspaikkaa, koska haluan sen olevan aina valmiina saunomiseen ja varmasti saunoisinkin 4-5 krt/vko. Saunoisin vapaapäivisin usein myös aamuisin.
10. Täydelliseen saunakokemukseen kuuluu kiireettömyys ja leppoisaa, ei liian kuuma lämpötila.

Perhe nro. 3, nuoret vanhemmat ja sylväuva

1. Terveyttä, onnea, rakkautta, positiivisuutta, iloa, perhettä, ystäviä, huumoria
2. Mökkeillä, liikkuu, katsoa elokuvia, erilaista puuhastelua
3. Erittäin hyvä! pienestä asti olen käynyt ahkerasti saunaan, lapsuudenkodissa oli sauna ja mökillä. sauna oli myös yksi tärkein kriteeri omaa asuntoa ostaessa ja on se vaan niin luksus.
4. Henkilömäärä on 3.
5. Vähintään kerran viikossa tulee saunottua, harvemmin koko perhe samaan aikaan, lapsi vielä niin pieni ettei häntä viitsi saunottaa pitkiä aikoja
6. Pitää, varmaankin koska me vanhemmat pidämme saunomisesta se tunne välittyy, tuttu juttu mitä on tehty useasti.
7. Saunan koko tuntuu välillä hankalalta, lapsen kanssa varmaan mikään tila ei riitä.

Kylpyamme olisi kiva saada paremmin mahtumaan saunaan jolloin lapsella olisi ehkä enemmän tekemistä siellä. hankalaksi tekee myös sen että kiuas vie suht suuren tilan pienestä saunasta ja myös estää sen että lauteille pääsee vain yhdestä kohdasta, raput ja lauteet voisivat olla leveämmät ja laajemmat. löylykiulu ja kauha vois olla kiinnitetty jonnekin tai niille voisi olla joku kiinnityspaikka, ketuttaa kun se on aina siinä tiellä.

8. Lämmitys on kätevä ja nopea sähkösaunassa, aikuisen on helppo saunaa siellä, lapsen/vauvan on jopa hankala kivuta lauteille rappusten/askelmien vuoksi.
9. Olisi erittäin käytännöllinen ja tarvittava mutta uskoisin että helposti säilyttäisin siellä niin paljon tavaraa että tilan raivaaminen saunomiskuntoon kävisi liian työlääksi
10. Rentouttavana kokemuksena, ei aina kauhean suoritusluontoisena puuhana. Olisi myös kätevää jos sähkösaunaan saisi veden ja kaivon kätevästi, siellä lauteilla voisi helposti pestä lapsen tukan, täyttää kylpyammeen sekä täyttää kiulun. kylmää juomaakin saisi kätevästi. Nyt kaikki täytyy "raahata/kantaa" vedellä täytettynä paikalle.. jokaiselle olisi tyynyt tai mukava istuin. sauna voisi olla avoin paikka jossa näkisi toisensa ja kiuas esim keskellä eikä niin että pönötetään toisten vieressä.

Perhe nro. 3, keski-ikäiset vanhemmat ja kaksi kouluikäistä lasta

1. Vapaa-aikaa ilman kiireen tuntua, perheen kanssa ja yksin. Terveys, työssä vaikuttamisen mahdollisuus ilman että tarvitsee uhrata vapaa-aikaa kohtuuttomasti. Kaikkea perheen ja läheisten kanssa tekeminen.
2. Matkustamista, lasten harrastukset viitoittavat, yhdessä olemista, ei mitään erikoista
3. Yritämme käydä joka vko taloyhtiön saunassa. Erityisesti talvella tärkeä päästä. Rentoutumispaikka
4. Taloyhtiön, ei oma. Yli 5 hlöä
5. Kerran viikossa. Tytär ei enää käy koko perheen kanssa teini-ikään tultuaan.
6. Kyllä, ovat varmaan tottuneet pienestä pitäen. Tosin eivät viihdy saunassa "pitkän kaavan mukaan"
7. Ei mitään
8. Kaikki
9. Voisihan se olla jos olisi oma sauna
10. Riittävästi tilaa että voisi halutessaan myös maata lauteilla. Höyrysauna voisi olla myös kiva.

Perhe nro. 4, nuoret vanhemmat ja yksi alle kouluikäinen lapsi

1. Kiireettömyyttä kuitenkin niin, että asioihin tartutaan ja ne tehdään. Rauhaa myös itsekseen ei vain perheen kesken. Yksinkertaisuutta jollakin twistillä, toimivuutta, siisteyttä!!!, kaikki "epä" asiat ahdistaa.
2. Vapaa-aikaa yhdessä on todella vähän. Mökki oli kesällä pop ja siellä sauna. Talvella lähdetään yhdessä ulos kävelemään, käydään puistossa jne.
3. Sauna on ollut aiemmin rentoutumista. Nykyisin sekin vähän ahdistaa, että sielläkin pitäisi ehtiä muka käymään. Pojan kanssa ollaan oltu muutamia kertoja,

enemmän käydään puolison kanssa. Yleensä kerran viikossa. Talvisin käydään enemmän kuin kesällä.

4. Kaksi menee mukavasti.
5. Ei yhdessä käydä, pojan kanssa ehkä max. 5 kertaa. Puolison kanssa kerran viikossa. Enemmän se on yhteistä aikaa vanhemmille, lapsen kanssa se on vaan härdelli. Ei siinä pysty rentoutumaan samalla.
6. Pitää kyllä paljon. Vettä on kiva heitellä ja hauskaa kun kiukaasta nousee höyryä. Ei haittaa Aapoa vaikka on kuumakin. Jaksaa istua tosi pitkiäkin aikoja
7. Liian pieni tila, kiuas ihan hassussa paikassa ja ei mitään esteitä, jos kaatuu niin pää on lattiassa. Miksi sen alimman lauteenkin pitää aina keikkua ja olla enemmän muka tiellä kuin auttaa saunasta ulos? Ei tarpeeksi syvät lauteet lapsen olla ja häärätä ja joka puolella on kuumia asioita.
8. Sauna on epätoimiva valoista lähtien. Korkeus mättää, kiuas ei anna tarpeeksi lämpöä, valot ei toimi. Sauna on yksinkertaisesti liian pieni ja huonosti suunniteltu.
9. Esim kesäkuukausina kun saunaa ei kamalasti käytä olis kätevää jos sinne olis saanu vaikka pyörän talteen. Lähtökohtaisesti olen sen kannalla, että sauna konsepti on vanha ja kaipaa päivitystä! Ihme kipeämistä ylös lauteille toisaalta kyykistelyä, että saa kiukaan päälle, sitten pitäis vielä muka rentoutua. Eniten ahdistaa kaikki..
10. Ei kipuamista ylös, jokainen pääsee itse, jokaisella on tilaa ja oma paikka. Löylyn heittäminen onnistuu luontevasti koska kiuas on oikeassa paikassa. Valaistus on hyvä, valo ei esim. osu silmiin (meillä osuu.....), mutta on tarpeeksi valoisa jotta näkee. Kun täytyy lähteä pois voi lapsen antaa itse mennä koska istuu helpon yhteyden päässä ovesta. Lapsella on mukana esim isompi ämpäri jossa on vettä jolla voi leikkiä. Ämpäri mahtuu hyvin eikä aikuisen tarvi istua puoliiksi sen ämpäriin päällä. Niinkuin nyt...

Perhe nro. 5, keski-ikäiset vanhemmat 4 kouluikäistä lasta

1. Rauhaa, rakkautta, omaa aikaa, harmonista perhe-elämää.
2. Vapaa-aika kuluu lasten harrastuksiin kuskailuissa
3. Sauna on jotain hyvin suomalaista ja kuuluu varsinkin kesään sekä maaseutuun.
4. 6 neliötä, kolme mahtuu hyvin ylälauteelle.
5. Ei käydä. Saunominen unohtuu helposti ja ilta menee liian nopeasti muutenkin.
6. Pitävät, mutta eivät hirveästi pyydä saunaan.
7. Käymme yleensä eri aikaan lasten kanssa saunassa. Teini haluaa käydä yksin, nuoremmat lapset keskenään ja aikuiset kahden. Palohälytin alkaa helposti soimaan, kun lapset ovat saunassa. Unohtavat oven auki ja höyryt aiheuttavat hälytyksen.
8. Lämmitys, muuten saunominen on aika nopeaa
9. Olisi, erittäin käytännöllistä. Enemmän olisi tällä hetkellä tarvetta säilytystilalle kuin saunalle. Olemme jopa puhuneet asiasta.
10. Kesäinen mökki, jossa mahdollisuus uimiseen. Saunottaisiin pitkään eri kokoonpanoissa ja uitaisiin paljon. Olisi lämmin, hyvää saunajuomaa - lapsille limua ja aikuisille olutta. Saunan jälkeen grillattaisiin ja nautittaisiin maisemasta ja illasta. Lapset menisivät mukisematta ja tyytyväisinä nukkumaan ja aikuiset jatkaisivat nauttimista.

Perhe nro. 6, nuori äiti ja kouluikäinen lapsi

1. Rauhaa ja omaa aikaa. Rakkautta.
2. Käymme yhdessä puistossa ja retkillä ja esim. uimahallissa melko usein.
3. Sauna on rauhoittumisen paikka.
4. 3hlö.n sauna
5. Ei kovin usein. Uimahallin sauna tuli tutummaksi.
6. Saunominen on tärkeää lapsen kanssa - jutellaan rauhassa ja nautitaan hektisen arjen keskellä.
7. Ei hankaluuksia
8. Kaikki sujuu kohtalaisen hyvin
9. Olisi varmaan ihan kätevää, säilytystilalle olis kyllä tarvetta.
10. Olisi rauhallista ja hiljaista. Olisi tilaa omille ajatuksille ja rauhalliselle keskustelulle. Saunasta pääsisi kätevästi suihkuun ja sen jälkeen olisi rentoutunut olo, eikä tarvitsisi tehdä mitään muuta kuin olla ja nauttia.

LIITE 2. OSALLISTAMISEN KONSEPTIMIELIPITEET

Plank-sauna

- askeettinen
- väreillä tehosteita?
- monikäyttöinen tila
- lapsille esim. karsina, ettei tarvitse varoa kiuasta
- helposti liikuteltavat osat
- saunana toimii parhaiten
- Hiano
- tukirungoksi kaljakorit
- kivan simppei sauna, joka sopisi hyvin mökin saunaksi. Helppo pestä kun kokoaa
- lauteet pois esim. talveksi
- onhan helppo heikon neidinkin siirrellä?
- toisaalta ei tarvitse varmaan usein vaihdella, eli ei tarvii jokaisen niitä heilutella
- liian monta osaa?
- liian painavat osat?
- pitkät puiset osat hankalat? -> eivät voi olla liian painavat
- mahdollisimman monta eri muotoista osaa?
- Diy/lego-fiilis -sovellettavissa moniin tarpeisiin
- liian monta elementtiä? ->hankala?
- tukirungon tulisi olla puuta, jotta tunnelma säilyisi

Swing-sauna

- parempi pariskunnille
- keskelle tilaa, jotta mahtuu keinumaan
- lattia-tila täysin vapaa
- keinuuko?
- eihän ole kuumia ketjuja?
- onko vaan tuotu keinu sisälle?
- koko saunan levyinen puinen keinu vai kankaiset yhden istuttavat ja vaihdettavat "riippukeinu"?
- pääseekö korkeammalle keinulle helposti istumaan?
- saako päätyihin nojattua, jos haluaa jalat suoraksi?
- tykkään!
- kenelle?
- jalkojen roikotus epäilyttää -> tuki jaloille?
- Kiinnostavin- uudenlainen
- keinuminen saunassa voisi rentouttaa entisestään

Block-sauna

- jotenkin sytytti!
- kivasti muunneltavissa ja lämmin fiilis
- iso alusta, niin joogagurut vois harrastaa saunajoogaa tai venyttelyä lämmössä
- innostava!
- liian monta osaa?
- erilainen hyvällä tavalla!
- skandinaavinen
- PARAS!
- kevyet liikuteltavat osat tarpeelliset
- turvallinen lapsille
- lavamainen
- muunneltavuus henkilöiden lukumäärän/fiiliksen mukaan
- uusien palojen kehitys helppoa
- tosi hieno modulaarinen sauna!
- muuna kuin saunana ei välttämättä paras
- jos laatikot saisi ontoiksi voisi toimia säilytyslaatikoina
- huonekorkeus haasteena -riittääkö korkeus komikerroksiseen rakennelmaan?
- osien toisiinsa kiinnityksen tulee olla helppo ja tukeva, jotta ratkaisu on turvallinen

Triangle-sauna

- tuleehan niin leveät lauteet, että saa jalat kivasti koukkuun?
- jos tulee kuuma, niin saako laudetta laskettua kätevästi(ettei sormet jää mi-hinkään väliin)?
- onko laude niin leveä että kaksi mahtuu vierekkäin?
- saunan monikäyttöisyys helppoa
 - varasto
 - kuivaushuone
- lauteista saa kätevästi hyllyt, jos ne pistää päällekin
- tilan monikäyttöisyys -> saunasta saa helposti tyhjän tilan
- liian raskaan ja ahtaan näköinen
- kopio ikeasta?
- simppelein joka miellyttää
- materiaalivalinnat tärkeitä
- jäykkä
- epämääräinen -miksi/kenelle?

Floating sauna

- säädettyvyys
- helppohoitoinen
- vaijeri pitkäikäinen
- kankaan kestävyys?
- stabiilius? -> pysyykö lauteet kiivettäessä tai seinään nojattaessa paikoillaan?
- pienessä saunassa kankaat vievät tilaa istujilta
- vesielementti alle, "jalkakylpy" tms. kylpyämme alle?
- helppo pitää puhtaana
- sopii ainoastaan makuuasentoon, ei selkänostajaa
- ihana spa-fiilis
- jos saisi kankaaseen nojattua ja laitettua jalatkin
- korkeuden säätö?
- kankaiden väliin sivusuuntainen kangas johon nojata ja sitä voisi liuuttaa eri korkeudelle
- muunneltavuus eri kankailla
- kun pesee, miten saa takaisin paikalleen?
- "ikuisuuskangas"-johon tarralla päällykangas ns."pefletti" sille alueelle johon ihminen koskee?
- kankaan pesu -ällä...
- en ymmärrä siirrettävyyttä, ei tarpeeksi simppele
- tykkään!
- kankaan puhtaanapito/ kuivaus
- tukevuus -liukuuko pois alta

Hanging-sauna

- tulee kevyt fiilis, mutta tuntuu käytännössä hankalalta
- lyhyen ihmisen vaikeaa laittaa penkkejä haluamalleen korkeudelle?
- voiko pitkä ihminen istua lyömättä päätään nuppiin?
- hauska idea
- saunatila voi käyttää muuhunkin, koska tuolit eivät vie paljoa tilaa
- makuuasennon puute
- tykkään tappi-ajatuksesta -kaunis!
- "remmin" materiaali?
 - ketju ->kuuma
 - kangas ->ällä
- erilaisia persoonallisia istuimia
- kestävyys?
- liian erilliset osat
- yhdistettävyy?
- makuuasento puuttuu
- nojaaminen -tappi tiellä?
- tukevuus

Yleisesti:

- pysyyhän ne seinässä?!
- lisäominaisuudet
 - paikka vesisangolle?
 - juomalle?
 - ammeelle?
- jos haluaa leveän istuimen paras vaihtoehto on block-sauna
- mitä simppelempi, sen parempi!
- kaikkien tulee soveltua todella pieniin saunoihin

Konseptien pisteytys:

block	5	plank	5
floating	4	swing	4
plank	3	block	3
swing	2	hanging	2
triangle	1	floating	1
hanging	0	triangle	0

block	5	plank	5
hanging	4	block	4
plank	3	triangle	3
floating	2	floating	2
triangle	1	swing	1
swing	0	hanging	0

hanging	5	hanging	5
swing	4	floating	4
floating	3	block	3
block	2	swing	2
plank	1	plank	1
triangle	0	triangle	0

block	5	BLOCK	23
floating	4	FLOATING	20
swing	3	PLANK	18
hanging	2	HANGING	18
triangle	1	SWING	16
plank	0	TRIANGLE	6